

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

57'nci Birleşim
23 Şubat 2022 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Gaziantep'e ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

3.- Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu'nun, Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, gazetelere ve gazetecilere yönelik saldırılara ilişkin açıklaması

2.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, PIKTES öğretmenlerinin kadro mağduriyetine ilişkin açıklaması

3.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, 5 yaşında öldürülen Efe Tektetin'e ilişkin hazırlanan ATK raporlarına ilişkin açıklaması

4.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Hocalı katliamına ilişkin açıklaması

5.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Medeni Kanun'da değişiklik hazırlığına ilişkin açıklaması

6.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Mersin'deki yaş meyve ve sebze üretimine ilişkin açıklaması

7.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, kadın cinayetlerine ilişkin açıklaması

8.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, sağlık emekçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

9.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Alevi örgütlerinin 27 Şubat 2022 Pazar günü Kadıköy'de gerçekleştireceği mitinge ilişkin açıklaması

10.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Hocalı katliamına ve Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı Özel Harekât Şube Müdürü Hayrettin Eren'in vefatına ilişkin açıklaması

11.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'ın yol sorununa ilişkin açıklaması

12.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Tarıma Dayalı İhtisas Besi Organize Sanayi Bölgesi'nin Niğde'ye hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

13.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Afrika turunun Fransa'da endişelere neden olduğuna ilişkin açıklaması

14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, emeklilerin sorunlarına ve Vakıfbankta taşeron çalışanların kadro beklediklerine ilişkin açıklaması

15.- Ankara Milletvekili Gamze Taşçier'in, Hacettepe Üniversitesi işçilerinin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

16.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, sağlık çalışanlarının yaşadığı sıkıntılara ilişkin açıklaması

17.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Mersin'in Silifke ilçesine ilişkin açıklaması

18.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli Üniversitesine ilişkin açıklaması

19.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, İklim Şurası'na ilişkin açıklaması

20.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Manavgat Beşkonak'ta açılmak istenen mermer ocağı sebebiyle ağaç katliamı başladığına ilişkin açıklaması

21.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantepspor çalışanlarının mağduriyetine ilişkin açıklaması

22.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, buğday ithalatının sakıncalarına ilişkin açıklaması

23.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, Kırıkkale esnafının enerji zamları nedeniyle yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

24.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, iki sene önce bugün İran'da meydana gelen deprem nedeniyle Van'da yaşamını kaybeden vatandaşları rahmetle andığına, Ardahan'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 101'inci yıl dönümüne, Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı Özel Harekât Şube Müdürü Hayrettin Eren'in vefatına, EYT meselesine ve muhtemel bir Rusya-Ukrayna savaşına karşı alınması gereken tedbirlere ilişkin açıklaması

25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Covid-19 salgınıyla ivme kazanan küresel belirsizliğin etkilerine, Rusya-Ukrayna krizine, 22 Şubat 2022'de Sakız Adası açıklarında 2 Türk balıkçı teknesine Yunanistan unsurları tarafından açılan ateşe ve Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı Özel Harekât Şube Müdürü Hayrettin Eren'in vefatına ilişkin açıklaması

26.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştas'ın, Ukrayna krizinin ekonomik boyutuna, Asrın Hukuk Bürosu tarafından açıklanan İmralı Cezaevindeki hak ihlallerine ilişkin rapora, İçişleri Bakanlığının mültecilere yönelik seyreltme uygulamasına, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde bulunan Kırklar Dağı'nda yapılmak istenen Devlet Bahçeli Hatıra Ormanı'na ve Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı illerde sağlığa erişim oranlarının çok düşük olduğuna ilişkin açıklaması

27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştas'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

- 28.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 29.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 30.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 31.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine, Ukrayna krizine, sağlıkta şiddete, elektrik zamlarına, 14 Mart Tıp Bayramı'ndan önce sağlık çalışanlarına yönelik yasal düzenlemenin yapılması gerektiğine ve Doktor Ebru Ergin ve sağlık çalışanlarına geçmiş olsun dileklerini ilettiklerine ilişkin açıklaması
- 32.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı Özel Harekât Şube Müdürü Hayrettin Eren'in vefatına; asgari ücretliler ile memur ve emeklileri maaşları, 3600 ek gösterge, sözleşmeli personel ve EYT'lilerle ilgili düzenlemelere; 1 Mart itibarıyla elektrik faturalarının indirileceğine, millete ve devlete hizmet eden devlet adamlarının isimlerinin yasatılmasının bir vefa borcu olduğuna ve terörün ve teröristin karşısında olduklarına ilişkin açıklaması
- 33.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı Özel Harekât Şube Müdürü Hayrettin Eren'in vefatına ilişkin açıklaması
- 34.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım'ın, Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı Özel Harekât Şube Müdürü Hayrettin Eren'in vefatına, Hocalı katliamına ve Ermenistan ile Türkiye arasında yapılmakta olan normalleşme görüşmelerinin bölgeye huzur, refah getirmesini dilediğine ilişkin açıklaması
- 35.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Gülistan Doku meselesinin araştırılması amacıyla verecekleri önerenin kabulünü ve Gülistan Doku'nun bugün gözaltına alınan ailesinin serbest bırakılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması
- 36.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Van Milletvekili Osman Nuri Gülaçar'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelere ilişkin açıklaması
- 37.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 38.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 39.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 40.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Van Milletvekili Osman Nuri Gülaçar'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması ile Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 41.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 42.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 43.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması
- 44.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Gülistan Doku'yla ilgili soruşturmanın hâlen devam ettiğine ve bir an evvel sonuçlanmasını dilediklerine ilişkin açıklaması
- 45.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütün siyasi partilerin araştırma önergelerini gereklerini yerine getirebilecek bir siyasi duruş ve tavır sergilemeleri gerektiğine ilişkin açıklaması
- 46.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, Kastamonulu çekme helva imalatçılarının yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması
- 47.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorum Cezaevinde kadın koşullarındaki dolapların erkek görevliler tarafından arandığına ilişkin açıklaması

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

- 1.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması
- 2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Van Milletvekili Osman Nuri Gülaçar'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

- 1.- İYİ Parti Grubunun, 23/2/2022 tarihinde Muğla Milletvekili Metin Ergun ve arkadaşları tarafından, arıcılık sektörünün yaşadığı, başta şeker krizi olmak üzere girdi maliyetlerinde gerçekleşen artışların ve diğer sorunların nedenlerinin kapsamlı bir şekilde araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Şubat 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 2.- HDP Grubunun, 23/2/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Gülistan Doku'nun akıbetinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Şubat 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi
- 3.- CHP Grubunun, 22/2/2022 tarihinde Bursa Milletvekili Lale Karabıyık ve arkadaşları tarafından, yükseköğretimde yaşanan sorunların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3211 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Şubat 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

- 1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Grup Başkan Vekillerine Doku ailesinin çılgınlığına kulak vermelerinden ötürü Başkanlık Divanı olarak minnet duyduklarına ilişkin konuşması
- 2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, saat 21.00'e kadar yapılan canlı yayından azami derecede istifade etmek üzere milletvekillerinden ilave süre istememelerini istihdam ettiklerine ilişkin konuşması

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 187)

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 243)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 25)

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 55)

5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 31)

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 178)

7.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 169)

IX.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 31) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

2.- (S. Sayısı: 187) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

3.- (S. Sayısı: 243) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

4.- (S. Sayısı: 25) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

5.- (S. Sayısı: 55) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

X.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, öğrenci başına yapılan harcamaların yükseltilmesine,

- İzmir Milletvekili Sevdâ Erdan Kılıç'ın, engelliler için sınıf öğretmeni branşında yapılan atamalara,

- Diyarbakır Milletvekili Dersim Dağ'ın, öğretmen atamalarına,

- İstanbul Milletvekili Arzu Erdem'in, çeşitli branşlarda yapılması planlanan öğretmen atamalarına,

İlişkin soruları ve Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer'in cevabı (7/58220), (7/58221), (7/58225), (7/58227)

23 Şubat 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Necatî TİĞLİ (Giresun), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 57'nci Birleşimini açıyorum.^(x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Gaziantep hakkında söz isteyen Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'a aittir.

Buyurun Sayın Taşdoğan. (MHP sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Gaziantep Milletvekili Ali Muhittin Taşdoğan'ın, Gaziantep'e ilişkin gündem dışı konuşması

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce, 22 Aralıkta Gaziantep'te pitbull cinsi köpeklerin saldırısına uğrayan ve sağlık durumu şu anda iyi olan Asiye Ateş kızımızın davasında tahliye edilen sanıkların yapılan itiraz sonucunda yeniden tutuklandığını bildiriyor, konunun bizzat takipçisi olduğumuzu da sözlerime eklemek istiyorum..

Sayın milletvekilleri, seçim bölgem ve aynı zamanda memleketim Gaziantep'le ilgili bazı hususları dile getirmek istiyorum. Gaziantep'in, ülkemizin her zaman üretim, istihdam ve ihracat gücünün üzerinde performans sergileyen bir şehir olduğunu yakından görmekteyiz. Sürekli büyüme ve gelişme hedefini gerçekleştirmek için yoluna emin adımlarla devam eden Gaziantep'in gelişim ve istikrar çizgisi, geçen yılın ocak ayına göre bu yılın ocak ayında yüzde 8,2 artarak 723 milyon 767 bin dolar ihracatla devam etmektedir. Ülkemizin en fazla ihracat yapan 5'inci şehri konumunda yer alan Gaziantep, 2022 yılına 10 milyar dolarlık hedefini aşarak girmeyi başarmıştır. 10 milyar 92 milyon dolar ihracatla 2021'de kendi ihracat rekorunu kıran gazi şehrimizin 2022'de ise 13 milyar dolar olan ihracat hedefini de aşacağına hiç şüphemiz yoktur.

Ayrıca, tarım ürünleri üretiminin yoğun yapıldığı Gaziantep, Şanlıurfa, Mardin, Diyarbakır, Kahramanmaraş, Malatya, Adıyaman ve Kilis'in bağlı olduğu Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri üyesi firmalarımız da ocak ayında 128 ülke ve serbest bölgeye 373.361 ton ürün göndererek geçen yılın aynı dönemine göre dış satımları yüzde 51 artırmıştır. Söz konusu dönemde bölgeden en fazla 47 milyon 864 bin dolarla makarna ihraç edilirken en çok ihracat ise 91 milyon 56 bin dolarla Irak'a gerçekleştirilmiştir. Bu vesileyle, geleceğimiz açısından umut veren ve göğsümüzü kabartan başta oda başkanlarımız olmak

^(x) 7/4/2020 tarihli 78'inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu'ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

üzere, ihracatçılarımız, iş insanlarımız ve onların çok değerli çalışanlarına başarılar diliyor, teşekkür ediyorum.

Bir başka önemli husus ise sadece Gaziantep'i ihracatçılarımız için değil, birçok bölge şehirlerinin de beklediği Hassa-Dörtöl tünel projesidir. Ülkemizin en büyük organize sanayi bölgesine sahip Gaziantep'in ve birçok şehrimizin İskenderun Limanı'na mesafesini kısaltacak ve bölge sanayisine sınıf atlatacak olan Hassa-Dörtöl tünel projesindeki çalışmaları yakından takip etmekteyiz. Ulaştırma Bakanlığımızca güzergâh projesi tamamlanan Hassa-Dörtöl tünel projesi, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde bulunan Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Şanlıurfa, Adıyaman, Diyarbakır, Malatya ve Mardin illeri başta olmak üzere birçok ilimizin ticareti ve sanayisi açısından önemlidir. Bu sebeple, tünel projesindeki yapım işleri ihalesinin hızlandırılması ve tünelin bir an evvel hizmete açılması büyük önem taşımaktadır.

Sayın milletvekilleri, üretken, girişimci şehrimiz Gaziantep 3,5 milyon dekar tarım alanına sahiptir. Antep fıstığından zeytine, kırmızıbiberden üzüme, sarımsaktan naneye, buğdaydan mercimeğe kadar onlarca ürünü yetiştirdiğimiz ilimiz aynı zamanda "tarıma dayalı sanayinin başkenti" adıyla da anılmaktadır. Tarım Bakanlığının gazi şehrimize destekleriyle, ilimizde son on dokuz yılda büyükbaş hayvan sayımız yüzde 410, küçükbaş hayvan sayımız yüzde 151 artarken üreticilerimize son on dokuz yılda 2,1 milyar TL destekleme ödemesi yapılmıştır. Sadece 2021 yılında ise Gaziantep'i çiftçilerimize 248 milyon TL destekleme ödemesi yapılmıştır. Yine 2021 yılı verilerine göre, ülkemizde tarımsal ihracatın yüzde 11'i Gaziantep'ten gerçekleştirilmiştir. İlimiz, tarımsal üretimi değere, katma değeri ise yüksek ürünlere dönüştürülebilir şehirlerin en başında gelmektedir. Üreticilerimizin alın teri ve devletimizin destekleriyle Gaziantep'in tarımsal üretiminde çok önemli artışlar yaşanmıştır. 2021 yılı TÜİK verilerine göre ilimiz, sarımsak ve nane üretiminde Türkiye 1'incisi, Antep fıstığı, kırmızıbiber ve acur üretiminde Türkiye 2'ncisi, nar üretiminde Türkiye 5'incisi, üzüm üretiminde Türkiye 6'ncısı ve mercimek üretiminde Türkiye 8'incisi olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Tüm bunların yanı sıra, yeni tarım teknolojileri, yeni yöntemler ve yeni fırsatlarla tanışılması, üretim kalitesinin artırılması ve yeni pazar imkânlarının genişletilmesi adına birçok fuar organizasyonunda da üretici ve sektör temsilcileri bir araya gelmektedir. Bu vesileyle, bugün Gaziantep'te açılan 13'üncü GAP Tarım, Tarım Teknolojileri ve Hayvancılık Fuarı'mızın ilimiz, bölgemiz ve ülkemiz tarım sektörüne hayırlı olmasını diliyor, organizasyonda emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum.

Gaziantep'in gazi adaşı Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Adana'nın sorunları hakkında söz isteyen Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'e aittir.

Buyurun Sayın Şevkin. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, Adana'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Tarımın, sanayinin, sanatın, sanatçının, festivallerin ve gastronominin kentinden, Seyhan ve Ceyhan Nehirlerinin içinden geçtiği bereketli toprakları, Anavarza, Yılan Kalesi, Toprakale Kalesi, Magarsus ve Şar Antik Kentleri, Varda Köprüsü, ender mavi keleş, pamuğu, karpuzu, narenciyesi, Karataş, Yumurtalık sahilleri, iç gölleri, lagünleri, kuş cenneti, Toroslardaki yaylalarıyla cennet şehrimizden, sıcak kentin sıcak insanlarından, kadim kent Adana'dan Meclisimize selam olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, Türkiye ekonomisinin lokomotifi konumundaki Adana'mız ne yazık ki merkezî idare tarafından son yıllarda tamamen gözden çıkarılmış görünüyor. Nasıl mı? Bakın, Adana Şakirpaşa Havalimanı kapatılma girişimi içerisinde. Sayın Ulaştırma Bakanı'na yönelmiş olduğumuz soru önergesine, maalesef, geçerli olmayan yanıtlarla yanıt verilmiştir. Öz olarak, havalimanı gözden çıkarılmıştır. Havalimanımız dünyanın sayılı havalimanlarından ve şehre yakınlığı nedeniyle de stratejik konumdadır. Kâr eden 9 havalimanından biridir, gelişmeye, genişlemeye de yatkın bir havalimanıdır. Havalimanımızın kapanacağından bahsedenler bu tarihî hatanın altında kalırlar. Kapatmanıza asla izin vermeyeceğiz, bilirsiniz. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Diğer bir önemli konumuz ise hafif raylı sistem. Halk arasında "metro" olarak bilenen bu sistem doğmamış çocukları bile borçlandırıyor. Ne hastaneye ne otagara ne havalimanına ne üniversiteye giden bu metro âdetâ bir lunapark treni konumunda. 1'inci etap verimsiz bir şekilde her gün zarar ediyor. Adana Büyükşehir Belediyesinin Cumhurbaşkanlığı onayına sunduğu 2'nci etap ise maalesef Cumhurbaşkanı onayından geçmemiştir. Hükûmet, defalarca bakanlar düzeyinde, Cumhurbaşkanı düzeyinde Adana'ya söz vermiş olmasına rağmen metronun borcunu devralmadı. Hiç olmazsa 2'nci etap projesine onay verin de insanlar rahat rahat hastaneye, otagara, havalimanına ulaşsınlar.

Yine, Adana Yüreğir'de 2013 yılında yıkılan ve dokuz yıldır yerine yenisi yapılacağı söylenen Karşıyaka Devlet Hastanesi; burada 500 bin insan sağlık hizmetinden yoksun. İktidarın bakanları dokuz yıldır her seçim yenisinin yapılacağını vadettiler ama hâlâ... En son kasım ayında -sözüm ona- ihaleye çıkmıştı, fiyat farkları nedeniyle ihale iptal edildi. Arkadaşlar, ölüm yolu; daha evvelki gün 42 yaşında bir vatandaşımızın taziyesine gittim, Adana Şehir Hastanesine ulaşmak için yolda hayatını kaybetti. Artık daha fazla insanın bu ölüm yolu olan Karataş'ta ölmesine izin vermeyin; yeteri biliyorsanız yeter artık.

"Adana Vakıflar Sarayı" adıyla bilinen, sadece Adana'ya değil Türkiye'ye ve hatta dünyaya ürün tedarik eden, 35 kadın girişimcisinin de burada el emeği, göz nuruyla üretim yaptığı, giyim eşyası, süs eşyası ürettiği ortam 150 esnafı ilgilendiriyor. Bin çalışan ve aileleriyle 5 bin insanın kapıya konulduğu bir süreç yaşanıyor Adana Vakıflar Sarayında arkadaşlar. Vakıflar Genel Müdürlüğünü bu konuda duyarlılığa çağırıyorum, bu insanları sorunlarıyla baş başa bırakmayın. Yıllardır işlettikleri dükkânlarından atma girişiminiz yetmiyor, bir de icra dosyalarıyla baş başa bırakıyorsunuz; ayıptır, yazıktır, günahdır arkadaşlar.

Adana merkezli hizmet veren Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarının 6'ncı Bölge Müdürlüğünün tarihî değere sahip Adana'daki vagon ve lokomotif atölyeleri de ne yazık ki kentimizden taşınıyor. 400 memur, işçi, makineci, teknisyen de Adana dışında çalışmak zorunda bırakılıyor. Dolayısıyla, burada, maalesef yine Adana ekonomik olarak kaybediyor. Kurumların bir bir Adana'dan kopartıldığını görüyoruz. Karayolları, radyo ve benzeri gibi kurumların gitmesi sadece bir nakil değil aynı zamanda ticari, ekonomik ve sosyal olarak da Adana'nın kaybına neden oluyor.

Yedigöze Barajı Tarımsal Sulama Projesi kapsamında İmamoglu, Kozan, Ceyhan, Sarıçam ilçeleri, 1 milyon dönümü geçen tarımsal arazinin sulamasını sağlayacak olan proje on yılı aşkın süredir tamamlanamıyor. Çiftçi bu bölgede su bekliyor arkadaşlar, neden tamamlanmıyor? Yine, yıllardır tamamlanmayan ve 6 ilçemize hizmet eden Kozan yolu ölüm yolu olmaya devam ediyor. Saimbeyli halkı, adliyesinin yeniden açılmasını bekliyor. Karataş ve Yumurtalık turizm teşvik bölgesi olmaktan çıkarıldı. Neden diye soruyoruz arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Tamamlıyorum efendim.

2007 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla ilan edilen Ceyhan Enerji İhtisas Bölgesi 8 bakan eskitti, on beş yıldır hâlâ orada çivi çakılmıyor arkadaşlar.

Değerli arkadaşlar, Sayın Hükûmet yetkilileri; Adana yeteri kadar kan kaybetti, Hükûmet tarafından hep yok sayıldı. Yatırım yapılmayan Adana ekonomik olarak her geçen gün kan kaybediyor. Neden sadece güncel sorunlara vurgu yaptığımı Adana'yı bu kadar gözden çıkardınız? Yetmez mi artık? Adana canından bezdi. Bu kürsüden Hükûmete bir kere daha sesleniyorum: Ya Adana'mızın bu sorunlarını çözün ya da sandığı getirin, çözecekler gelsinler. (CHP sıralarından alkışlar) Biliyoruz, elbet "geççek", bu mağduriyet bitecek. Hiç kuşkunuz olmasın, AKP "gitçek". (CHP sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – "Geççek, geççek."

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – "Gitçek, gitçek."

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu'na aittir.

Buyurunuz Sayın Ayvazoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

3.- Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu'nun, Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dilden dile acıklı ağıtların günümüze kadar aktarıldığı, muhacirlik döneminin son bulduğu Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yıl dönümü dolayısıyla söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve zor coğrafyanın zor çocuklarının kenti Trabzon'umuzu saygıyla selamlıyorum.

Medeniyet tarihinin en önemli kentleri arasında yer alan Trabzon'un payına, yaşanan her türlü savaş ve çatışmadan hep ağır bedeller düşmüş. Cennetmekân Fatih'in fethiyle huzur bulan şehrimiz kendini egemen güç gören devletlerin doldurmasına gelip içi boş irredantist hayaller ve "Megali İdea" gibi saçmalıklarla kendini kandırmış çetelerin saldırıları sonucu din, dil, mezhep, ırk ayırt etmeksizin kardeşlik hukuku çerçevesinde yaşayan Trabzonluların huzur ve güvenliğine kastederek 18 Nisan 1916'da tamamen işgal edilir.

Şehrimizde ve bölgemizde tarihin sayfalarına "kara leke" olarak geçen binlerce zulmü, işkencesi, yağması ve sebep olduğu birbirinden acıklı göç hikâyelerinin günümüze kadar aktarıldığı muhacirlik dönemi başlar. Şehrimizde yaşayan Osmanlı tebaası baskılara, zulümlere ve işgale dayanamayarak topraklarını terk etmek zorunda kalır ve yaşadıklarını ağıtlara, mânilere, türkülere, ninnilere sığdırarak salladığı beşiklerin evlatları da kulağındaki bu sesle büyür. Bu ses, yüzyıllardır sevgi ve saygı içerisinde yaşadıkları, merhamet ettikleri azınlıklardan bu muameleyi görmeyi asla hak etmeyen milletimize tarihin en kötü yıllarını da hatırlatır; binlerce ailenin aç, susuz ve savunmasız göç etmek zorunda kaldığını anlatır; binlerce çocuğun yollarda şehit olduğunu, kadınıyla erkeğiyle binlerce insanın sırtından vurulduğunu, işkencelere maruz kaldığını söyler. Bu ses, bu topraklarda yaşanan mezalimi aradan yüz dört yıl geçse de asla unutturmaz. Nasıl unutulur ki milletimizin mahremine, dinine, devletine, bağımsızlığına göz koyanlar? Nasıl unutulur ki mabetlerimizi yakıp yıkanlar? Nasıl unutulur insanımızın canına, kadınlarımızın namusuna kastedenler? O yüzdendir ki biz unutulmayanlarla ve unutmayanlarla oluşturduğumuz kader birliğini hep sağlam tutarız. O yüzdendir ki biz kadınıyla erkeğiyle, genciyle yaşlısıyla mevcudiyetimizin ve istikbalimizin yegâne temelini de bu temel in en kıymetli hazinemiz olduğunu da istikbalde bizi bu hazineden mahrum etmek isteyen dâhilî ve haricî bedbahtların olacağını da hep hatırimızda tutarız. O yüzdendir ki devlet fikriyatının ilkelerini suni muhtevaların kontrolüne asla vermeyiz. O yüzdendir ki dedelerinin, ninelerinin aktardığı gerçeklerle büyüyen genç kuşağımızın dimağına kaygıyı ve korkuyu değil, öz güveni ve umudu yerleştiririz. O yüzdendir ki harflerin içine parantezlerin hapsine kuşak çatıştırmaktansa teknolojinin, bilimin, bilginin, ilmin sonsuzluğundaki zihinleri yarıstırırız. Bundandır "Trabzon Türkiye'nin 't'sidir." söylemi, bundandır Türkiye sevdalısı lideri Recep Tayyip Erdoğan'a desteği, bundandır merhum Özdemir Bayraktar'la –Rabb'im uzun ömür versin- Hasan Soylu amcalarımızın evlatlarının gayreti.

Sargana Destanı'nı bilir misiniz? Osmanlı döneminde 18 gemiden oluşan Rus donanması bir bayram sabahı henüz gün ağarmadan karaya demir atar ve toprağa ayak basan Rus askerleri bir yandan Akçaabat Kavaklı köyünü ateşe verirken bir yandan siperler kazarak yerleşmeye girişir. Köyün erkekleri bayram namazındadır ve destan yazmak kadınların boynuna borç olmuştur. Saldırlara karşı silahlanan Ulve Hatun'u gören kahraman Karadeniz kadınları hemen direnişe geçer ve işgal kuvvetlerini durdurarak camide saldırıdan haberi olmayan erkeklere zaman kazandırır. Kadınlar ellerine geçirdikleri balta, nacak, keser, orak, bıçak, kazma, kürek gibi ilkel silahlarla Ulve Hatun'un yanında ayrı bir birlik kurarak savaşın seyrini değiştirir. Savaş bittiğinde 48'i kadın, 921'i erkek olmak üzere 969 kişi şehit olur. Bu destandan da anlaşılacağı üzere, Trabzon'un kahramanlığı kadınının ve erkeğinin güç birliğinden doğar. İşte, bu topraklarda bu yüzden vatansever evlatlar yetişir. Trabzon'un sevdası Fatih'te vücut bulur, şehrin kapısı olur; Yavuz'da vücut bulur, devlete mühür olur; Süleyman'da vücut bulur, düşmanın korkusunu doğurur; Mustafa Kemal'de vücut bulur, kurtuluşa ram olur; Eren'de vücut bulur, 15'liğe kuşak olur; Selçuk'ta vücut bulur, hilale bayraktar olur ve geçenlerde defnettığımız merhum Yaşar Ayvaz amcamızın açık reyinde vücut bulur; Recep olur, Tayyip olur, Erdoğan olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BAHAR AYVAZOĞLU (Devamla) – Çünkü bu toprakların insanı Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın dediği gibi, Türk milleti baki olduğu için görevini kişilere karşı değil, milletine karşı yapar. Gözleri memleket aşkıyla parlayan insanların yurdu Trabzon'un düşman işgalinden kurtuluşunun 104'üncü yılı kutlu olsun.

Hepinizi saygı sevgi ve muhabbetle selamlıyor, Trabzonlu hemşehrilerimize de saygılarımı sevgilerimi sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren sayın milletvekillerine yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Turan...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Mersin Milletvekili Rıdvan Turan'ın, gazetelere ve gazetecilere yönelik saldırılara ilişkin açıklaması

RİDVAN TURAN (Mersin) – Gazetelere ve gazetecilere yönelik saldırılar giderek artıyor. Geçtiğimiz hafta seçim bölgem Mersin'de Mersin Haberci gazetesi bir grubun saldırısına uğradı. Gazete binası, gazete çalışanları ve Haberci gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Yüksel Ekinci hedef alındı. Sebebi, gazetenin yaptığı haberin beğenilmemesiydi. Bu kez de buradan Sayın Ekinci şahsında Haberci gazetesine geçmiş olsun diyor, barbarca saldırının faillerini şiddetle kınıyorum.

Yine, önceki gün Ses Kocaeli haber sitesinin sahibi ve Yazı İşleri Müdürü Güngör Arslan yazdığı haberi beğenmediğini söyleyen bir saldırgan tarafından öldürüldü. Ailesine, sevenlerine ve tüm basın camiasına başsağlığı diliyorum. Bu durum, zaten cezaevleri gazetecilerle dolu olan ülkemizdeki basın özgürlüğü açısından ibret vericidir ve kabul edilemez. Bu konularda yetkilileri göreve davet ediyorum. Sorumluların adalet önüne çıkarılarak hesabının derhâl sorulmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

2.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, PIKTES öğretmenlerinin kadro mağduriyetine ilişkin açıklaması
BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

PIKTES öğretmenlerinin yaşadığı mağduriyetlere bir yenisi daha eklendi. Millî Eğitim Bakanlığıyla yapılan toplu sözleşmede, yılda 2 maaş ikramiye alması gereken PIKTES öğretmenleri, bu kapsam dışında bırakılarak hakları gasbedilmiştir. Yeri gelince öğretmen, yeri gelince işçi olarak tanımlanan PIKTES öğretmenleri, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından üvey evlat muamelesi görmektedir. Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonun Desteklenmesi Projesi kapsamında altı yıl boyunca mülteci öğrencilere rehber olan PIKTES öğretmenleri, hak ettikleri 2 maaş ikramiye talep etmektedir. Ek ders ücreti alamayan ve öğretmen maaşından düşük ücretlerle çalışan bu eğitim emekçilerinin gasbedilen hakları bir an önce verilmeli, uzun zamandır bekledikleri kadro güvencesi sağlanmalıdır. İktidarın bu konuda gerekli hassasiyeti göstererek PIKTES öğretmenlerinin kadro mağduriyetini bir an önce gidermesini bekliyoruz.

Yüce heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaçmaz....

3.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, 5 yaşında öldürülen Efe Tektekin'e ilişkin hazırlanan ATK raporlarına ilişkin açıklaması

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kürt sorununun çözümsüzlüğü noktasındaki ısrar ve güvenlikçi politikalar Kürtlerin ölümünü meşru kılmaya devam ediyor. 2019 yılında Diyarbakır'da evinden fırına ekmek almak için çıkan 5 yaşındaki Efe Tektekin'e ilişkin bugüne kadar hazırlanan 3 ayrı raporda ATK, Efe'yi kusurlu bulurken fail polisi ise savundu. ATK raporlarının nasıl hazırlandığını, kimlerin nasıl müdahale ettiğini çok iyi biliyoruz fakat ölen Kürt çocuğu olunca cezasızlık politikasındaki ısrar inada dönüşüyor.

Çocukların dini, dili, ırkı yoktur. İktidarı, düşmanlaştırıcı politikalarını çocuklar üzerinde denemekten vazgeçmeye çağırıyoruz. Adli Tıp Kurumu ve benzeri kuruluşları bağımsız sivil toplum kuruluşlarına bırakın. İnsan yaşamına ilişkin karar mercilerinin siyasetin güdümünde olmasını kabul etmiyoruz. ATK, ideolojik davranmaktan derhâl vazgeçmelidir.

Teşekkürler Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

4.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, Hocalı katliamına ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

26 Şubat 1992'de sözde medeni dünyanın gözü önünde, can Azerbaycan'ımızın Hocalı kasabasında 63'ü çocuk, 106'sı kadın ve yaşlılarımız olmak üzere 613 soydaşımız hunharca katledildi. Gözlerini kan bürümüş Türk düşmanı caniler tarafından gerçekleştirilen Hocalı katliamında şehadet şerbeti içen soydaşlarımızı, gardaşlarımızı rahmetle ve minnetle anıyor, manevi huzurlarında saygıyla eğiliyorum.

Hocalı dinmeyen acımız, geçmeyen sızımız, kapanmayan yaramızdır. Kalbi kararmış, vicdanı nasır tutmuş dünya sessiz kalsa da bizler bu soykırımı ve şehitlerimizi asla unutmadık, unutmayacağız, unutturmayacağız. Yaşasın Azerbaycan'ımız, yaşasın Türkiye'miz!

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

5.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, Medeni Kanun'da değişiklik hazırlığına ilişkin açıklaması

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Bir gecede İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılmasındaki gibi yine kadın düşmanı grupların mağduriyeti kisvesi altında Medeni Kanun'da değişiklik hazırlığı yapılıyor, kadın hakları ilerletileceğine tırpanlanıyor. Mevcut düzenlemede nafaka süresiz değil hâkim takdirinde, kadına değil yoksul eşe verilmekte. Ülkemizde açık ara kadınlar yoksul olduğu için kadına nafaka bağlanıyor. O yüzden devletin görevi nafaka ödemek değil kadın yoksulluğunu gidererek nafaka ihtiyacını ortadan kaldırmaktır. Herhangi bir geliri olmayan 16 milyon kadın varken, ortalama 370 TL olan nafakaların yüzde 66'sı ödenmezken neden kadınların nafaka hakkına göz dikiyorsunuz? Hadi, kadınların sosyal ve ekonomik hayata eşit katılımını güçlendirecek politikalar geliştirin, aile desteği sigortasını hayata geçirin. Uyarıyoruz: Kadın yoksulluğu, toplumsal cinsiyet eşitsizliği asıl sorun iken kadınların nafaka hakkını tartışmaya açamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SUZAN ŞAHİN (Hatay) – Medeni Kanun'a da haklarımıza da dokunamazsınız.

BAŞKAN – Sayın Yılmaz...

6.- Mersin Milletvekili Zeynep Gül Yılmaz'ın, Mersin'deki yaş meyve ve sebze üretimine ilişkin açıklaması

ZEYNEP GÜL YILMAZ (Mersin) – Türkiye'nin yaş meyve ve sebze deposu olarak anılan Mersin'imiz sahip olduğu verimli toprakları ve elverişli iklim yapısıyla ülkemiz tarımında zirveyi bırakmıyor. Yaş meyve ve sebze ihracatında üç yıl üst üste Türkiye 1'inci olan tarım kenti Mersin, bu süre içinde ülkemiz ekonomisine toplam 1 milyar 878 milyon dolar katkı sağladı. Bereketli topraklarda yılın on iki ayı sıfırdan 1.500 rakıma kadar tarımsal üretim yapan Mersinli çiftçilerimizin büyük emek ve katkılarıyla ürettiği sebze ve meyveler, ihracatın yanı sıra Türkiye'nin dört bir yanında vatandaşlarımızın sofralarını süslüyor.

Küresel piyasalarda yüksek seyreden petrol fiyatları ve zor kış şartları dolayısıyla yaşanan sıkıntıları yine Mersinli çiftçilerimizin üretimiyle aşacağımıza inanıyorum.

Tüm çiftçilerimize bereketli bir yıl diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

7.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, kadın cinayetlerine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Ankara Sincan'da 29 yaşındaki Mersin Gülnarlı hemşehrimiz Gülsüm Kuyar, hakkında uzaklaştırma kararı bulunan boşanma aşamasındaki eşi Mehmet Kuyar tarafından temizlik görevlisi olarak çalıştığı okulda bıçaklanarak şehit edilmiştir.

Kadın cinayetlerine artık bir son verilmesi; özellikle kadınlarımızı, kızlarımızı, çocuklarımızı, masum insanlarımızı hedef alanların saldırı ve şiddet dalgasının hepimizin ortak bir sorunu olduğu; çocuk istismarı, kadın cinayetleri, tecavüz suçlarında caydırıcı, kalıcı ve kapsayıcı sonuçlar alabilmek için gerekirse idam cezasının görüşülmesinin ve tartışılmasının önünün açılması; televizyonlarda bu kadın cinayetleriyle ilgili kadınlarımıza, kızlarımıza, çocuklarımıza kasteden, yumruk atan, kurşun sıkın, bıçak sallayan alçakların en ağır şekilde cezalandırılması adalet ve hukukun temel görevi, hepimizin takibini yapması gereken başlıca konudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Aksi takdirde şiddet teşvik edilmekle kalmayacak bir bakıma ödüllendirilmiş olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Barut...

8.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, sağlık emekçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, kahraman sağlık emekçileri özellikle pandemi döneminde iş yükleri arttığı ve

ekonomik hakları ödenmediği hâlde fedakârca görev yapmayı sürdürüyor. Kutsal bir mesleğin temsilcileri olan sağlıkçılarımız, hakları tam olarak verilmediği hâlde halk sağlığı için mücadelesine devam ediyor. Sağlıkta 39 branşta yüz binlerce gencimiz atama bekliyor; iş yükü artıyor, hakları ödenmiyor ama sağlıkçılarımızın sesini duyan yok.

Bunca sorun ve çilenin arasında kahraman sağlık emekçilerimiz ayrıca şiddete uğruyor, katlediliyor. Sağlıkta can yakan sorunlar yetmezmiş gibi şiddet kol geziyor. Bu kürsüden defalarca dile getirdik, çözüm istedik ama iktidar adım atmadı. Gelin, sağlıkta vahşetin son bulması için daha çok zaman kaybetmeden etkin bir yasal düzenleme yapalım, muhalefet-iktidar el ele sağlıkta yaşanan sorunlara çözüm bulalım; şiddetin son bulması, sağlıkçıların haklarının verilmesi için seferber olalım.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kenanoğlu...

9.- İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu'nun, Alevi örgütlerinin 27 Şubat 2022 Pazar günü Kadıköy'de gerçekleştireceği mitinge ilişkin açıklaması

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Alevi örgütleri zorunlu din dersi uygulamasına karşı 27 Şubat Pazar günü Kadıköy'de olacaklar. Alevilerin çatı örgütleri; Alevi Bektaşî Federasyonu, Alevi Vakıfları Federasyonu, Alevi Dernekleri Federasyonu ve bu federasyonlara bağlı yüzlerce kurum gerçekleştirecekleri buluşmaya demokrasiden, emekten, özgür ve eşit yurttaşlıktan yana olan bütün cümle canları davet ediyorlar. Alevi kurumları "Cemevleri ne ticarethane ne de ikamethanedir. Cemevlerimiz ibadethanedir." diyorlar.

Biz de zorunlu din dersi uygulamasına son verilmesi için; eşit yurttaşlık temelinde demokratik, laik, bilimsel ana dilde eğitim taleplerimizi bir kez daha seslendirmek için 27 Şubat saat 15.00'te İstanbul Kadıköy'de olacağız ve hep birlikte demokratik, laik taleplerimizi bir kez daha Alevilerin taleplerine karşı üç maymunu oynayan iktidara karşı haykıracağız.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

10.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Hocalı katliamına ve Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı Özel Harekât Şube Müdürü Hayrettin Eren'in vefatına ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

25-26 Şubat 1992 gecesi can Azerbaycan'ın Hocalı kasabasında yaşanan katliam, insanlık tarihine bir kara leke olarak geçmiştir. 106 kadın, 83 çocuk, 70 yaşlı olmak üzere 613 Azerbaycan Türkü Ermeni çeteciler tarafından katledilmiştir. Hocalı'da katledilen soydaşlarımızı ve Karabağ şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Ayrıca, Sayın Cumhurbaşkanımızın Senegal ziyaretinde görevi başında geçirdiği kalp krizi sonucu şehit düşen Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı Özel Harekât Şube Müdürümüz Hayrettin Eren Beyefendi'ye Allah'tan rahmet, ailesine ve polis teşkilatımıza başsağlığı diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aygun...

11.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Tekirdağ'ın yol sorununa ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Hayrabolu-Süleymanpaşa arasındaki yolun temeli dönemin Ulaştırma Bakanı Arslan tarafından 2017 yılında atılmıştı. O gün, 2020'de ulaşım açılacağı söylenmişti, hâlen inşaatı devam ediyor ve ne zaman biteceği muamma yani ucu açık.

6/12/2021 tarihinde dönemin Ulaştırma Bakanı Karaismailoğlu'nca acele açılışı yapılan Kandamış-Ortaca arasındaki şarampol için bariyer yapılmış ancak aynı yerin karşısında yani Ortaca-Kandamış arasındaki şarampol ise karşındakinden daha derin olmasına rağmen bariyer unutulmuş.

Açılıştaki şahsıma laf yetiştirme sırasına girenlere Gazi Meclisten bir sözüm var: Acele işe şeytan karışmış. Bırakın beni, işinizi doğru yapın, bir canımızı yitirmeden gerekli tedbiri alın, yılan hikâyesine dönen ölüm yolunu bir an evvel bitirin.

2021 yılında Tekirdağ ilimiz vergi vermede 6'ncı; hizmet alımında, yatırım almada ise 56'ncı sırada. Bunu göz önüne alarak Tekirdağ'daki yatırımları bir an evvel bitirin. Başka canımızın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gültekin...

12.- Niğde Milletvekili Selim Gültekin'in, Tarıma Dayalı İhtisas Besi Organize Sanayi Bölgesi'nin Niğde'ye hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

SELİM GÜLTEKİN (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Niğde'mizi yeni fabrikalarla, yeni organize sanayi bölgelerimizle buluşturmaya, yeni iş sahaları açarak işsizliği önlemeye, ilimizin ekonomisini güçlendirmeye, Anadolu'nun parlayan yıldızı Niğde'mizi her alanda geliştirmeye kararlılıkla devam ediyoruz. Tarım ve Orman Bakanlığımızın onayıyla Tarıma Dayalı İhtisas Besi Organize Sanayi Bölgemizin kuruluş işlemleri tamamlanmış ve tüzel kişilik kazanmıştır. Tamamlandığında Türkiye'nin en büyük 3'üncü besi organize sanayi bölgesi olacak olan bu OSB'miz faaliyete geçtiğinde ilimizde 4 bin kişiye istihdam sağlayacak ve ülkemizin 18 bin ton kırmızı et üretimini karşılayacaktır. Biyogaz enerji tesisi, yem fabrikası, et ve et ürünlerini işleme tesislerini de içeren et sığırcılığı ihtisas organize sanayi bölgemiz Niğde'miz ve ülkemize hayırlı uğurlu olsun. Başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere, Tarım ve Orman Bakanlığımıza ve emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Niğde'miz her şeye değer diyor, Niğdeli hemşehrilerimizi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

13.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Afrika turunun Fransa'da endişelere neden olduğuna ilişkin açıklaması

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın Afrika turu Fransa'da endişelere neden oldu. Fransız Vekil Dominique "Erdoğan Afrika'daki ekonomik ve güvenlik varlığını gizlice güçlendiriyor. Türkiye'yi durdurun." çağrısında bulundu. Bu çağrının altında yatan sebep, Cumhurbaşkanımızın görev süresinde 53 kez kıtayı ziyaret ederek Afrika'yı en çok ziyaret eden lider konumunda olmasıdır; aynı zamanda, Fransa başta olmak üzere Avrupa ülkelerinin kıta üzerindeki sömürüye, talana dayalı etkisinin azalmasıyla Avrupa ve dünya ülkeleri arasında Türkiye'nin itibarının artmasıdır. Artık dünyada gündemi belirleyen bir ülke olduk. Bölgemizde ve dünya üzerinde Türkiye ve İslam âleminin menfaatlerini korumak için akılcı ve onurlu bir politika izledik. Bugün geline nokta AK PARTİ hâlen milletimizin umudu ve Türkiye'nin parlak geleceğinin teminatıdır diyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Güner...

14.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Güner'in, emeklilerin sorunlarına ve Vakıfbankta taşeron çalışanların kadro beklediklerine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜNER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizde emekli olmak da emeklilik sonrası yaşam da AKP iktidarının acımasız ve olumsuz uygulamalarıyla ciddi

soruna dönüştü. İntibak düzenlemesi yapılmadı, emekli maaşları arasında ciddi farklar var. Emekli bayram ikramiyeleri çok düşük kaldı; en az emekli bayram ikramiyesi 4.253 lira olmalıdır. 506 sayılı Kanun'un geçici 20'nci maddesine tabi dördüncü kol sosyal güvenlik kurumları olan banka, sigorta, odalar ve borsalar birliğinin vakıf sandıklarından emekli olanlar kanun kapsamında olmadığı için bayram ikramiyesi alamamaktadır. Bayram ikramiyesi tüm emekliler için uygulanmalıdır.

Bu arada, Vakıfbankta taşeron çalışanlar kadro beklemektedir. Temizlik, güvenlik, büro personeli ve şoförler diğer kamu bankalarında kadro almış ancak Vakıflar Bankasında hâlen kadro verilmemiştir. Kamuda tüm taşeron firmada çalışanlar da bir an önce kadroya alınmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Taşcier...

15.- Ankara Milletvekili Gamze Taşcier'in, Hacettepe Üniversitesi işçilerinin yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

GAMZE TAŞCIER (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hacettepe Üniversitesi Rektörlüğü ile DİSK SOSYAL-İŞ arasında 14 Eylül 2021 tarihinde bir toplu iş sözleşmesi imzalandı ancak ücret zammı ve diğer parasal hükümler bazı işçiler için uygulanırken 300'ü aşkın işçiye keyfi olarak ve çeşitli mazeretler öne sürülerek bu uygulanmadı. Emekleri karşılığı çalışan insanların hem geriye dönük hakları ödenmedi hem de sosyal tesislerde çalışan 24 işçi ticari gerekçelerle işten çıkarıldı. Emekçiler arasında ayırım yapan, aylardır haklarını ödemeyen ve insanları kış günü işsiz bırakan Rektörlüğe yönettiği yerin ticarethane değil üniversite olduğunu hatırlatıyorum. İşçilerin ödenmeyen haklarının teslim edilmesi ve işten çıkarılanların işe iadesi çağrısını yapıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN- Sayın Arık...

16.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, sağlık çalışanlarının yaşadığı sıkıntılara ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Sayın Başkan, hekimler, sağlık çalışanları çok üzgün, çok kırgın ve çok kızgın çünkü canları, malları ve haysiyetleri tehlike altında. Canları tehlike altında çünkü her gün şiddete uğruyorlar. Dün Nöroloji Doktoru Ebru Ergin farklı bir ilaç yazmadığı için bir şehir eškıyası tarafından şiddete uğradı. Şırnak'ta şiddeti engellemesi gereken savcı bile kamu gücünü kullanarak doktora şiddet uyguladı. Tuzun koktuğu günleri yaşıyoruz. Malları tehlike altında çünkü "Hastaya beş dakika vakit ayıracaksın, dışarıda bekleyen 100 hastayı idare edeceksin, hata yaparsan da aldığın 8 bin liraya karşı 1 trilyon tazminat ödeyeceksin." deniliyor. Bir hâkim düşünün, önüne bir dosya koyacaksınız "Beş dakikada hüküm ver, hata yaparsan adli ve idari olarak sorumlusunuz." diyeceksiniz.

Haysiyetleri tehlike altında çünkü "doktor efendi" dönemi bitti. "Doktor efendi 'money' peşinde, doktor efendi hastanın cebinden elini çek..."

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

17.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Mersin'in Silifke ilçesine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Akdeniz'in incisi Mersin'imizin cennet köşelerinden biri de Silifke ilçemizdir. Akdeniz Bölgesi'nin tam ortasında, Konya, Çukurova ve Antalya yöresine giden yolların kavşak noktasında kurulmuş olan Silifke; adaları, koyları, kumsalları, gölleri, ırmağı, ovası, kuş cenneti deltası, Cennet-Cehennem ile Aşağı Dünya Obruğu, Uzuncaburç, Olba Antik Kenti, Liman Kalesi, Silifke Kalesi gibi kaleleriyle olağanüstü varlıkları olan seçkin bir ilçemizdir. Çilek, muz, nar, üzüm, zeytin, limon, portakal, mandalina ile birçok tarım ürünü açısından bir üretim üssüdür. Silifke'nin önemli bir markası, tarihi lezzeti Silifke yoğurdunu yerinde tatmaya; eşsiz güzellikte sahilleri, doğal ve kültürel zenginlikleri, samimi ve içten Yörüklerin ev sahipliğinde damak çatlatan diğer lezzetleriyle Silifke sizleri çağırıyor diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Şeker...

18.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, Kocaeli Üniversitesine ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Kocaeli, 1'i vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 3 üniversiteye, yaklaşık 90 bin üniversite öğrencisine ev sahipliği yapıyor. 1992 yılında kurulan Kocaeli Üniversitesi köklü bir üniversite olup ön lisanstan doktora kadar toplam 70 binin üzerinde öğrenci ve 2 binin üzerinde akademik personelle araştırma üniversitesi olma yolunda emin adımlarla ilerliyor. Kentimize ve ülkemize katma değer sunan Kocaeli Üniversitesi, Avusturya merkezli uniRank kuruluşunun ülkeler bazında yaptığı üniversite sıralamasında ülkemizde 22'nci sırada yer alırken İngiltere merkezli yükseköğretim derecelendirme kuruluşu THE tarafından hazırlanan Dünya En İyi Genç Üniversiteler 2022 sıralamasında da önemli başarı gösterdi. Başta Rektörümüz Profesör Doktor Sadettin Hülagü olmak üzere tüm akademik kadroyu ve öğrencilerimizi tebrik ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

19.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, İklim Şûrası'na ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, bugünlerde devam eden İklim Şûrası'nı ve şûra çalışmalarını destekliyoruz. İklim değişikliği sadece tarımı değil her şeyi dolayısıyla insanı etkilemektedir; direkt veya dolaylı yollarla insanda hastalıklara neden olmakta, insan sağlığını etkilemektedir. İklim değişikliğinin temel nedeni hava kirliliğidir; burada ısınmayla ilgili yakıtlar, sanayi kuruluşları, elektrik üretimi, termik santraller, motorlu taşıtlar, atık yönetimi başlıca hava kirliliği nedenidir. Hava kirliliği bölgedeki hastalık yükünün direkt yüzde 25'inin nedenidir. Hava kirliliğiyle topyekün mücadele etmeliyiz. Küresel ısınma ve iklim değişikliğini önlemek için her kişi ve kurum sorumluluğunun gereğini yerine getirmeli, hava kirliliğini önlemek için halk sağlığını gözetmeli ve öncelik almalıdır; halk sağlığına olan etkisi sorgulanmalı ve yatırımlarda, politikalarda ona göre adım atılmalıdır. Ayrıca, toprak kirliliği ve su kirliliğini önlemek için de hep beraber çaba göstermeliyiz.

BAŞKAN – Sayın Budak...

20.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, Manavgat Beşkonak'ta açılmak istenen mermer ocağı sebebiyle ağaç katliamı başladığına ilişkin açıklaması

ÇETİN OSMAN BUDAK (Antalya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Antalya'mızın cennet köşelerinden biri olan Manavgat Beşkonak'ta mermer ocağı açılmak isteniyor ve ağaç katliamı başlamış durumda. Manavgat'ta geçtiğimiz yaz Türkiye tarihinin en büyük yangın felaketi yaşandı ve 600 bin dekarın fazla ormanımız kül oldu; vatandaşımız evini, canını, malını, tarlasını, bahçesini ve hayvanlarını kaybetti. Kışın ortasındayız ve hâlâ vatandaşımızın yaları sarılmış durumda değil. Yangın sırasında IBAN dağıtım iktidar, yandaşını zengin etmeye devam ediyor. Manavgat'ın yanan ormanları traşlanırken yanmayan bölgeleri de yağmalanmaya devam ediliyor. Ülkemizin en büyük millî parklarından birinin yanında, su kaynaklarının üstünde, antik kentlerin bulunduğu bölge mermer taşı için yok ediliyor. Beşkonak, sadece turizme değil 500'den fazla endemik bitki türüne ev sahipliği yapıyor. Yöre halkı bu kış gününde sokaklarda doğayı, memleketlerini savunmak için eylemler yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Toğrul...

21.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantepspor çalışanlarının mağduriyetine ilişkin açıklaması

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Anadolu'nun efsane spor kulüplerinden biri olan Gaziantepspor Kulübünün sıkıntılı günler yaşadığı 2018 yılının sonları ve 2019 yılının başlarında daralmaya gidildiği gerekçesiyle kulüpte çalışan 42 işçi işten çıkarılmıştır. Kulüpte çalışan 42 işçinin yaklaşık 4 milyon 650 bin TL kıdem ve ihbar tazminatı ödenmemiştir. Bunun üzerine Gaziantepspor çalışanları yerel mahkemeye dava açarak tazminat haklarını talep etmişler. İşçiler iki yıllık sürecinin ardından açmış oldukları davayı kazanmış olmalarına rağmen, alacaklarını alamıyorlar. İşçiler cebinden para toplayarak kulübün taşınmazlarının bir kısmını satışa çıkarmışlar fakat bu defa da SGK'nın kulüpten alacakları, işçilerin önüne engel olarak çıkmıştır. Bugün bizi ziyaret eden işçiler sorunlarına çözüm istiyorlar. Biz de buradan Gaziantep milletvekillerini, Gaziantep Valiliğini ve Büyükşehir Belediyesini, bu işçilerin mağduriyetlerinin bir an önce giderilmesi için tüm yetkilileri görevle davet ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Özer...

22.- Antalya Milletvekili Aydın Özer'in, buğday ithalatının sakıncalarına ilişkin açıklaması

AYDIN ÖZER (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Herkesin dün gibi hatırlayacağı üzere Tarım Bakanı Pakdemirli saman ve buğday ithalatını eleştirdiğimiz için "Paramız var ki ithalat yapıyoruz." demiş, her türlü ürünü değil ancak stratejik olanların üretilmesi gerektiğini ifade etmişti. Ekmeğin ham maddesi olan buğdayı stratejik bir ürün olarak görmeyen, düşük maliyetli üretime çaba harcamak yerine ithalatla doyabileceğini zanneden, pandemiden bile ders çıkarmayan bu anlayış yüzünden bugün vatandaşlarımız ucuz ekmek kuyruklarında. Şimdi ise başımıza Rusya-Ukrayna krizi çıktı. Geçen yıl 6,7 milyon ton buğday ithal ettiğimiz bölgede savaş tamtamları çalıyor. Aralık 2018'deki uyarılarımıza "Paramız var." yanıtını veren Sayın Bakana sormak istiyorum: Rusya-Ukrayna krizi yüzünden ola ki bir ambargo durumunda buğday ithal etmezsek ne olacak, un üretimi tehlikeye girmeyecek mi? Bu krizin milletimizin boğazındaki lokmaya değmemesi için hangi tedbirleri alacaksınız?

Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Sayın Önal...

23.- Kırıkkale Milletvekili Ahmet Önal'ın, Kırıkkale esnafının enerji zamları nedeniyle yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

AHMET ÖNAL (Kırıkkale) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ekonomik kriz, işsizlik, hayat pahalılığı hem esnafımızı hem vatandaşımızı mağdur ediyor. Elektrik ve doğal gaz faturalarındaki yüksek artışlar; benzin, mazot ve LPG'ye her gece yapılan zamlar bitmek bilmiyor. Bir dönem, Kırıkkale'de, ticari hayatın en yoğun yaşandığı Bankalar Caddesi'nde, Toprak Mahalle'de, Kızılkanat İş Merkezi'nde esnafımız bir bir kepenk kapatıyor. Yahşihan ilçemize bağlı Yenişehir Mahallemizde bir esnafımız bu ay kendisine gelen elektrik faturasının aylık ödediği kira parasının 3 katından fazla olduğunu söylüyor. Yenişehir'de bir başka esnafımız doğal gaz faturasından korktuğu için kombiyi çalıştıramadığından yakınıyor. Ödediği vergilerle, çalıştığı personellerle devletimize yük değil, katkıda bulunan esnafımız "Artık dayanacak gücümüz kalmadı, sesimizi duyun." diyor. Çok geç olmadan buradan sesleniyor, iktidarınızı uyarıyoruz: Enerji zamlarını geri çekin, Kırıkkale esnafının sesini duyun.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurunuz Sayın Dervişoğlu.

24.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, iki sene önce bugün İran'da meydana gelen deprem nedeniyle Van'da yaşamını kaybeden vatandaşları rahmetle andığına, Ardahan'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 101'inci yıl dönümüne, Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı Özel Harekât Şube Müdürü Hayrettin Eren'in vefatına, EYT meselesine ve muhtemel bir Rusya-Ukrayna savaşına karşı alınması gereken tedbirlere ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

İki sene önce bugün, İran'ın Azerbaycan eyaleti Hoy ilinde bir deprem yaşanmıştı. 5,9 büyüklüğündeki deprem neticesinde İran'da herhangi bir can kaybı olmamasına rağmen Van'da 10 vatandaşımız hayatını kaybetmişti. Bu vesileyle onları rahmetle anıyorum. Üzerinde durulması gereken bir konu bu. Merkezi İran'da olan bir deprem Van'da can alıyorsa o zaman depreme yönelik tedbirlerin de gözden geçirilmesi gereklidir diye düşünüyorum. Hükûmeti bu konuya hassasiyetle yaklaşmaya ve gün geçirmeden denetimleri arttırarak özellikle deprem bölgelerinde olası depremlere karşı tedbir almaya davet ediyorum.

Gazi Mustafa Kemal'in önderliğinde başlatılan ve sürdürülen Millî Mücadele'de Ardahan yüz bir yıl önce bugün, 23 Şubat 1921'de düşman işgalinden kurtarılmıştır. İşgal boyunca Ardahan'da bağımsızlık mücadelesi verirken hayatını kaybeden aziz şehitlerimize Cenab-ı Allah'tan rahmet diliyor, bu toprakları vatan yapan aziz şehitlerimizi şükran, minnet ve duyguyla yâd ediyor ve Ardahanlıların da bugününü kutluyor, en kalbî duygularıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, Cumhurbaşkanının Senegal ziyareti sırasında Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı Özel Harekât Şube Müdürü Hayrettin Eren kalp krizi geçirerek vefat etmiştir. Merhuma Allah'tan rahmet diliyorum; kederli ailesine, Emniyet teşkilatına da başsağlığı dileklerimi iletiyorum. Allah rahmet eylesin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Emeklilikte yaşa takılan mağdurların da olmasına sebep olan konu, hepinizin bildiği gibi geriye doğru işletilen bir kanun vasıtasıyla kazanılmış hakların ortadan kaldırılması ve vatandaşlarımızın mağdur edilmesiyle ortaya çıkmıştır. EYT meselesi artık toplumsal bir sorun ve kanayan bir yaradır. Devlet, vatandaşına karşı adil olmalıdır. Devlet, vatandaşına zorluk çıkarmaz, vatandaşını mağdur etmez ve vatandaşın haklarını elinden almaz. Sosyal devlet olmanın gereği de zaten budur.

Hükûmet, yaklaşık 5 milyon kişiyi ilgilendiren emeklilikte yaşa takılanlar için bir çalışma başlatıldığını ifade etmiştir. AK PARTİ teklifi bu yıl Meclis Genel Kuruluna gelecek gibi görünüyor. EYT teklifi için bazı formüller üzerinde çalışılmış. Yaş sınırı ve sigortalılık sürelerine bakılacak, 50 yaşın altında olmama ve 1999 öncesi BAĞ-KUR ya da SSK sicil kaydı bulunma şartı aranacakmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Kanun çıktığında prim ve gün sayısını dolduranlara da emeklilik hakkı gelebilecekti. Çalışma bu yöndeymiş. Bize göre bu çalışma yetersizdir. Yirmi beş yıl beş bin dört yüz elli günü dolduran, emeklilik hakkını kazanmalıdır. Kazanılmış haklar herhangi bir yaş sınırına takılmadan da eksiksiz olarak hak sahiplerine verilmelidir diyoruz. Bu temenniyi ifade ediyorum ve Hükûmeti de bu konuda duyarlı olmaya davet ediyorum.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Putin'in Donbas bölgesine girmesi için orduya talimat vermesi sonrası bölgede savaş beklentisi artmıştır. Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener'in bugünkü grup konuşmasında belirttiği üzere, muhtemel bir Rusya-Ukrayna savaşında Türkiye olarak bizi doğrudan etkileyen birtakım olaylar yaşanacak ve bizi bekleyen bazı tehlike ve

tehditler de olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Olası bir savaş tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de doğal gaz dengelerini değiştirecektir; gaz fiyatları artabilir, Rusya kademeli olarak doğal gazı kesebilir. Yine, bu konjonktürel durumdan kaynaklı olarak döviz yükselecektir. Dövizin yükselmesiyle birlikte iç piyasada ham madde sıkıntısı yaşanabilir, vatandaşlarımız yeni bir zam dalgasıyla da karşı karşıya kalabilir. Turizm sektöre uğrayabilir; geçtiğimiz sene Rusya ve Ukrayna'dan ülkemize gelen 7 milyon turist sayısında ciddi bir azalma olması da söz konusu olabilir. Biliyorsunuz, Rusya'dan buğday ithal ediyoruz, bu süreç sektöre uğrayabilir. Buğday fiyatları artabilir, buğday üreticisi ve çiftçimiz zarara uğrayabilir. Bunlara karşı tedbirler geliştirmek, stratejik planlar yapmak mecburiyetindeyiz. Petrol fiyatlarındaki artış ülkemize akaryakıt zammı olarak yansır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Tüm bu riskler ciddi bir biçimde değerlendirilmelidir. Hükûmet, muhtemel bir savaşta vatandaşımızı daha da zora sokabilecek durumları önceden tespit ederek o alanlarda politika geliştirmek sorumluluğunda olduğunu unutmamalıdır.

Birkaç konum daha var ama zaman sınırını fazla aşmak istemiyorum. Sabrınız için teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz efendim.

Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Erkan Akçay.

Buyurunuz efendim.

25.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Covid-19 salgınıyla ivme kazanan küresel belirsizliğin etkilerine, Rusya-Ukrayna krizine, 22 Şubat 2022'de Sakız Adası açıklarında 2 Türk balıkçı teknesine Yunanistan unsurları tarafından açılan ateş ve Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı Özel Harekât Şube Müdürü Hayrettin Eren'in vefatına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Covid-19 salgınıyla ivme kazanan küresel belirsizlik sınır anlaşmazlıkları, enerji krizleri, göçmen meselesi gibi önemli sorunlarla başka bir boyut kazanmıştır. Kasım 2021'de Polonya-Belarus sınırında meydana gelen mülteci krizi, ocak ayının ilk haftası Kazakistan'da başlayan hadiseler, Aralık 2021'de Rusya-Ukrayna sınırında yeniden tırmanan gerilim küresel gerilim hatlarına en yakın örneklerdir.

Meydana gelen hadiseler domino etkisi yaratmakta, organize ve senkronize bir bütünlük arz etmektedir. Rusya ve Ukrayna arasında Donbas bölgesinde 6 Nisan 2014'te başlayan çatışmalar 11 Mayıs 2014'te "Donetsk Halk Cumhuriyeti" ve "Lugansk Halk Cumhuriyeti" isminde 2 ayrı yönetimin kurulmasıyla sonuçlanmıştır. Gerilim Rusya'nın 16 Mart 2014'te Kırım'ı uluslararası hukuka aykırı olarak ilhak etmesiyle devam etmiş, çatışmalar 6 Nisan 2021'de yeniden başlamıştır. Rusya 21 Şubat 2022'de ayrılıkçı Donetsk ve Lugansk bölgelerini bağımsız cumhuriyet olarak tanıyarak krizin son perdesini açmıştır. Bu karar Ukrayna'nın siyasi birliğinin, egemenliğinin ve toprak bütünlüğünün ihlal edilmesidir. Başta ABD olmak üzere Avrupa Birliği ülkeleri, AGİT ve Birleşmiş Milletler krizin giderilmesi bakımından her zaman olduğu gibi yine sınıfta kalmıştır. Tarihsel süreçte, söz konusu ülke ve uluslararası örgütlerin, sorun çözmekten ziyade krizi daha da derinleştiren tutumlarına Bosna'da, Kosova'da, Kıbrıs'ta, Kudüs'te, Keşmir'de ve Karabağ'da defalarca şahit olduk.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Batılı ülkeler medya organları aracılığıyla âdeta bir savaş borsası yaratmış, uluslararası medya baronları savaş çığırtkanlığı yapmıştır. Ukrayna soğuk savaşı anımsatan blok politikalarına, emperyalist amaçlara kurban edilmemelidir. Ukrayna bağımsız ve egemen bir devlettir, hiçbir küresel güç mücadelesinin satranç tahtası da olmamalıdır. Ukrayna'nın siyasi ve toprak bütünlüğünün korunması Türkiye'nin jeopolitik güvenliği ve bölgenin istikrarı bakımından kaçınılmaz bir mecburiyettir. Karadeniz'in güvenliği Türkiye'nin güvenliği demektir. Orta Asya'nın istikrarı Türkiye'nin istikrarıdır. Orta Doğu'nun huzura kavuşmasının yolu da Türkiye'den geçmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye, engin diplomasi birikimiyle, hiçbir çıkar gözetmeksizin, küresel ve bölgesel istikrarın korunması amacıyla krizin çözümü noktasında gerekli çalışmaları yürütmektedir.

Sayın Başkan, 22 Şubat 2022'de Sakız Adası açıklarında avlanan 2 Türk balıkçı teknesine Yunanistan unsurları tarafından açılan ateş nedeniyle 1 vatandaşımız yaralanmıştır. Bu menfur saldırının Türkiye ile Yunanistan arasında 64'üncü turu gerçekleştirilen istişari görüşmelerin yapıldığı güne denk gelmesi ayrıca dikkat çekici ve esef vericidir. Yunanistan, Ege'de ve Doğu Akdeniz'de Türkiye'nin meşru haklarına riayet etmeli, gerginliği tırmandıran politikalardan artık vazgeçmelidir.

Sayın Başkan, Cumhurbaşkanımız Sayın Erdoğan'ın Senegal ziyaretinde görev yapan Özel Harekât Şube Müdürü Hayrettin Eren, 23 Şubat 2022'de geçirdiği kalp krizi nedeniyle vefat etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Merhum Hayrettin Eren'e Allah'tan rahmet, yakınlarına ve mesai arkadaşlarına başsağlığı diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurunuz Sayın Daniş Beştaş.

26.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Ukrayna krizinin ekonomik boyutuna, Asrın Hukuk Bürosu tarafından açıklanan İmralı Cezaevindeki hak ihlallerine ilişkin rapora, İçişleri Bakanlığının mültecilere yönelik seyrilme uygulamasına, Diyarbakır'ın Sur ilçesinde bulunan Kırklar Dağı'nda yapılmak istenen Devlet Bahçeli Hatıra Ormanı'na ve Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı illerde sağlığa erişim oranlarının çok düşük olduğuna ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ukrayna krizinin ekonomik boyutunu da düşünmemiz gerekiyor. Bu Ukrayna krizi tüm dünya ekonomisini olduğu gibi Türkiye'yi de doğrudan etkileyebilir, etkiliyor. Türkiye bir yandan NATO üyesi, diğer yandan ise Rusya'ya ekonomik olarak angaje olmuş durumda. İyi yönetilmemesi durumunda Türkiye halklarına çıkarılacak, çıkacak ekonomik fatura maalesef çok yüksek olacak çünkü AKP-MHP ittifakı döviz ihtiyacını turizmden karşılama hayalleri kurarken Rus turistler gelmeyebilir; doğal gaz ve akaryakıt fiyatları daha fazla zamlanabilir; jeopolitik risklerden ötürü döviz artabilir ve bu da enflasyonu doğal olarak yukarı çeker; başta gıda ürünleri olmak üzere, birçok temel ihtiyaç kaleminde Rusya'ya bağımlılık geriliminin yükselmesi durumunda ambargoya

varacak yaptırımları da gündeme getirebilir. Bu sebeple, Türkiye’de gıda ve enerji krizi baş gösterecek ve fiyatlar fahiş derecede artacak, açlık ve yoksulluk derinleşecektir. Yani Türkiye halkları açısından yüksek maliyetlerin söz konusu olabileceği bir dönemden geçiyoruz. Bu kapsamda, Türkiye’nin politikalarının belirlenmesinde güç matrisleri ve iktidarın ideolojik körlüğü değil ortak akıl esas alınmalı ve tüm siyasi aktörler politika belirleme sürecinde yer almalıdır. Bu vesileyle dünkü çağrımızı tekrar yineliyorum ve Dışişleri Bakanının bir an önce Meclis Genel Kurulunda parti gruplarını bilgilendirmesi talebimizi tekrar ediyorum.

Sayın Başkan, dün, Türkiye siyaset hukukunu ilgilendiren çok önemli bir rapor açıklandı Asrın Hukuk Bürosu tarafından. (Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İmralı Cezaevinde son bir yılda yaşanan hak ihlallerine değinen bir rapor var elimizde ve Asrın Hukuk Bürosu raporunda, Türkiye adalet sisteminin nasıl keyfi ve bilinçli bir şekilde işkence yaptığı bir kez daha gözler önüne seriliyor.

Evet, Sayın Öcalan, yirmi üç yıldır yanında bulunan siyasi hükümlüler Sayın Hamili Yıldırım, Ömer Hayri Konar ve Veysi Aktaş yedi yıldır “İmralı tecrit sistemi” dediğimiz ağırlaştırılmış infaz rejiminde olağanüstü tecrit koşullarında tutuluyorlar. Rapor, iletişim hakkı başta olmak üzere diğer tüm hakların nasıl gasbedildiğini etraflıca anlatıyor. Özellikle uluslararası kurumlar, AYM ve diğer kurumların bu ihlalde nasıl el birliğiyle çalıştığı son derece çarpıcıdır.

Dün rapor kamuoyuyla paylaşıldığı için ayrıntılarına girmeyeceğim ancak iki konunun altını önemle çizmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 2021 yılı boyunca, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nde 3’üncü maddede düzenlenen işkence yasağı, 6’ncı maddedeki adil yargılanma hakkı, 8’inci maddede aile ve özel hayata saygıyla haberleşme hakkı, 13’üncü maddede düzenlenen etkili başvuru yolu ile hak ve özgürlüklerin amaç dışı kısıtlanmasını yasaklayan 18’inci maddesi ihlal edilmiştir. İmralı tecrit sisteminin uygulayıcıları tarafından negatif ve pozitif bütün yükümlülükler ihlal edilerek suç işlenmiştir ve devam ediyor. Böylece, Anayasa, AİHS ve diğer tüm hukuksal bağitların yok sayıldığı İmralı tecrit sistemi, Türkiye’de hukuk ve demokrasi dışı bir yaşamın inşa edilmesine neden olmaktadır. Öcalan’ı devre dışı bırakmak, Kürt sorununu derinleştirmektedir, çözümün önüne geçme çabalarıdır. Bunun faturası son altı yedi yılda görüldüğü üzere çok ağır olmaktadır. Tecrit aynı zamanda bir insanlık suçudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başta CPT olmak üzere, Adalet Bakanlığı ve tüm ilgilileri görevlerini yapmaya çağırıyoruz: İmralı kapılarını açın, avukatlar ve aileleri görüşmelerini yapabilsinler.

Diğer bir mesele mülteciler. İçişleri Bakanlığının seyretme uygulamasının ayrıntıları kamuoyuyla paylaşıldı. Bu kapsamda, yabancı nüfusun mahalle nüfusunun yüzde 25’ini aştığı 16 il, her türlü statüden tüm yabancıların kayıt başvurularına kapatıldı. Şimdi, bu -İstanbul’da Fatih ve Esenyurt’ta- yürürlüğe girdi ve bu kapsamda Suriyelileri de “gönüllük esasıyla” demişler ama bu gönüllü olmayacak, farklı il ve ilçelere yerleştirmek için bir çalışma başladı. Uygulama, mülteci hukukuna da Cenevre Sözleşmesi’ne de açıkça aykırı durumda çünkü mültecilerin iş bulabilmek adına seyahat etmeleri gerekiyor. Bu yönüyle seyahat etme hakkına aykırı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Mültecilerin seyahat etme hakkı ellerinden alınıyor ve bu, toplumda ayrımcılığı derinleştiriyor ve daha geçenlerde Esenyurt’ta halk arasındaki çatışma bunu bize göstermişti. İçişleri Bakanlığının ayrımcılığı derinleştiren politikalarıyla toplumsal barışı ve bir arada yaşama hukukunu bozmaktadır. Uygulamanın büyük bir kırılmayı ve toplumsal sorunları beraberinde getirme tehlikesi mevcuttur. O nedenle uluslararası hukuka uyulmasını ve bu uygulamadan derhâl vazgeçilmesini talep ediyoruz.

Sayın Başkan, Diyarbakır’ın Sur ilçesinde bulunan Kırklar Dağı’nda MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli adına yapılacak istenen “Devlet Bahçeli Hatıra Ormanı” için ağaç dikim çalışmaları başladı. MHP İl Başkanlığı, özel bir firmaya ait kepçeyle fidanların dikileceği alanda kazı çalışması yapıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kazının yanı sıra tabelanın dikileceği yere de 2 beton kolon yapıldı. Bir yere adınızı yazınca o yer sizin olmadığı gibi halk da benimsemiyor. “Devlet Bahçeli Hatıra Ormanı” diye isim koyduğunuz yer Diyarbakır halkınındır. Halka sormadan isim koyma yöntemleri çok eskilerde kaldı. Kentin hafızasını, ruhunu bir isimle değiştireceğini zanneden zihniyetin ta kendisi yok olmuştur zaten. Yok olduğunu bildiği hâlde bir isimle yaşama çabası hem beyhude hem de acınasıdır. Siz oraya ne isim yazarsanız yazın aslolan halkın belleğidir. Siyaseten ve zihniyet olarak yok hükmünde olduğunuzu ilan ettiğiniz bu yöntemlerinizin sonuç vermeyeceğini zaman size gösterecek; çok çok az kaldı, geçecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, son olarak, eşitsizlik raporu, müsaadenizle... Şimdi, bağımsız bir grup var, sivil toplum gönüllüsü, hekimlik ve sağlığa erişimle ilgili eşitsizlik bülteni yayımlıyorlar her ay. Bu ay hekimlik ve sağlık hizmetine erişimde büyük bir eşitsizlik olduğunu gözler önüne serdi. Özellikle Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı illerde hem bebek ölüm oranları hem de sağlığa erişim oranları maalesef çok düşük. Birçok rakam var, sadece şunu söyleyeyim: Tıp doktoru, diş hekimi sayısından bebek ölüm oranlarına kadar TÜİK’in verileri bile bu eşitsizliği ortaya koyuyor. Hekim sayısındaki yetersizlik, hekim başına düşen hasta sayısını da artırıyor -buna dair, eşitsizlik bölgesindeki vahametini rakamlarını bilahare başka konuşmalarımızda paylaşacağız- ama ana dilinde sağlık hizmeti alamıyor olmak da bu eşitsizliği derinleştiren hususlar arasında.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Evet, her gün söylediğimiz bir mesele var; bu söylediğim -bizim sözlerimiz değil- objektif, bilimsel raporlarda da eşitsizliği net bir şekilde ortaya koyuyor. Bu bir söylem değil, Kürt halkının gerçeği. Bu gerçeği değiştireceğiz, değiştirmeliyiz.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Akçay...

27.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Milliyetçi Hareket Partisi Diyarbakır il teşkilatımızın organizasyonuyla Diyarbakır'da Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli'nin adının verildiği bir ormana, ağaç dikimine ilişkin Sayın Beştaş'ın kışkırtıcı ve hadsiz açıklamalarını kınıyorum. Bu, bölücü, ötekileştirici ve tahrik edici bir dildir. Diyarbakır Milliyetçi Hareket Partisi il ve ilçe teşkilatları, Diyarbakır ili ve ilçelerinde ikamet eden kıymetli vatandaşlarımızın bir teşkilatıdır; bunlar bu şekilde bir karar almışlardır. Sayın Beştaş'tan veya HDP'den izin alacak değiliz yani bu konuda.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Halktan alın diyoruz, halktan; bizden değil.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Verilmiş tir ve bu konuyu da artık kapatmaları gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ve inşallah yıllar boyu, Diyarbakır'da Devlet Bahçeli ormanı ağaçlarımız, yemyeşil bir şekilde uzun yıllar boyunca kalacaktır ve bunların sayılarını da artıracamız, onu da ifade edeyim. Hiç kimsenin haddi ve hakkı da değildir bu tür sözleri sarf etmek. (MHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Akçay "bölücü, ötekileştirici" olduğumu söyledi, sataştı.

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yani sen tahriklerine devam et bakalım, hadi! Şuna bak, durduk yerde nereden çıkarıyor böyle şeyleri? Sana mı soracağız?

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri ve değerli halkımız; biz, tahrik etmek için bu cümleleri kurmuyoruz. Biz...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye'nin her yerinde orman dikeriz biz; ne bu hadsizlik?

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Diyarbakır da bizimdir, Edirne de bizimdir; size mi soracağız?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ben sizi dinledim, ben sizi dinledim.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Türkiye; vataniyle, milletiyle bölünmez bir bütündür.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bu tepkiler bile aslında sizin niye böyle bir psikoloji...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Diyarbakır da Ankara da Edirne de birdir, bunu ayırmaya çalışın, alçaktır.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Git Osmaniye'ye dik, Osmaniye'ye.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Devlet Bahçeli'nin tapusunda mı Diyarbakır?

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Ya, sizin tapunuzda mı?

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Anlamadım!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sakin olun, sakin olun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, ben... Baştan başlatırsanız.

(HDP ve MHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Ya, sizin tapunuzda mı, sizin tapunuzda mı?

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Nasıl konuşuyor öyle!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Bağırma, bağırma!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Konuşma!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Yüzde 0,0 oy alıyorsun, gidip orman yapıyorsun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Nasıl konuşuyorsun! Konuşma!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Ormanları yakan sizsiniz, teröristlerle beraber yürüyen sizsiniz!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sizsiniz Sayın Ümit Bey, sizsiniz! Orman yaktığınızı biz de size mi söyleyelim Siz, orman koruma alanlarını...

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Niye rahatsız oldun ormandan sen?

BAŞKAN – İzin verir misiniz efendim.

(HDP ve MHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Türkiye...

BAŞKAN – Sayın Şimşek, Grup Başkan Vekili kürsüde efendim.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – PKK'lılar orman yakıyor, PKK'lılar!

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Ne zaman bir terörist bu Meclisten uzaklaştırılınca Devlet Bahçeli'ye saldırıyorsunuz, MHP'ye saldırıyorsunuz!

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Alakası yok! Alakası yok! Saptırıyorsunuz konuyu!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, müsaade eder misiniz efendim.

Baştan alalım.

Buyurunuz Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ben Diyarbakır halkının düşüncelerini ve duygularını Diyarbakır'da iktidarda olan bir parti olarak burada ifade ettim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Diyarbakır halkını...

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sen kimsin, sen!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Eğer sesinizi yükseltirseniz ben daha çok yükseltirim!

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Bağır!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bir dakikadır saygıyla burada dinliyorum.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Bağır, bağır!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Biz Diyarbakır'da yüzde 70 oy almış; bütün baskılara rağmen, bütün yolsuzluklara rağmen oy almış bir partiyiz.

Selçuk Mızraklı bugün Diyarbakır Büyükşehir Belediye Eş Başkanı olarak Edirne Cezaevinde tutuluyor.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Kalsın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Biz, Devlet Bahçeli'nin bir yerde hatıra ormanı açamayacağını söylemiyoruz,

bunun yerinin Diyarbakır olmadığını söylüyoruz. (MHP sıralarından gürültüler)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Allah Allah!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Diyarbakır halkı haftalardır bu konuda “Biz bunu kabul etmiyoruz.” diyor.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Diyarbakır, bir vatan toprağıdır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Eğer halkın sözlerine kulak verecek olursanız bunu dikkate alırsınız. (HDP ve MHP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler) Biz herhangi bir saygı sınırını aşmadık. Şimdi biz götürüp Selahattin Demirtaş hatıra ormanını Osmaniye’ye diksek ne dersiniz?

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Gelin bakalım! Gelin bakalım!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ya, böyle bir şey yok! Gidin, Osmaniye’de hatıra ormanları açın, buna bir diyeceğimiz yok. Ben, burada, halkın vekili olarak, buna tepki gösterildiğini söylüyorum.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Bu bir bölücü dildir Sayın Başkan, lütfen uyar. Uyar Sayın Başkan, görevine davet ediyorum seni.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – O, Selahattin Demirtaş değil; o, Devlet Bahçeli’dir! Devlet Bahçeli o, Devlet Bahçeli!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Yani bu siyasetin “Ben buraya kendi adıma vereyim, burası benim olur.” dönemi geçti.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – O, Devlet Bahçeli; o, hain değil! O, hain değil; o, Devlet Bahçeli!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Devlet Bahçeli gece gündüz Kürt halkına hakaret eden, onları yok sayan bir dilin peşindeyken en büyük Kürt iline gidip hatıra ormanı yapmak, bölücülüğün ta kendisidir; asıl birleştirme bu değildir. Biz “Halkı tahrik etmeyin.” diyoruz.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sen Diyarbakır’a “Kürt ili” diyemezsin, her yer Türkiye Cumhuriyeti’dir.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – O, hain değil; o, Devlet Bahçeli’dir. O, hain değil; o, Devlet Bahçeli.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bakın, haksız olduğunuz için oradan çağırıyorsunuz ama ben sizi dikkatle dinledim. Burada söylediğim cümlelerin çok daha fazlasını Diyarbakır halkı söylüyor.

YAŞAR KARADAĞ (İğdır) – Diyarbakır Annelerine gidin, Diyarbakır Annelerine gidin. Acı ve gözyaşı dışında Diyarbakır’a ne verdiniz siz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ben de onların Vekili olarak onlar adına burada ifade ettim, etmeye devam edeceğim. (HDP sıralarından alkışlar)

YAŞAR KARADAĞ (İğdır) – O Diyarbakır Annelerinin gözyaşlarına kurban olun siz.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sen kurban ol bütün annelere.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Siz Diyarbakır’a sahip oldunuz ha!

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Yok, siz olacaksınız!

BAŞKAN – Sayın Akçay...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, belli ki bir tahrik ve kışkırtma noktası yaratmaya çalışıyorlar. Diyarbakır, Türkiye Cumhuriyeti’nin bir vilayettir, Türk devletinin bir ilidir, vatanımızın aziz bir köşesidir. Milliyetçi Hareket Partisi teşkilatları, Anadolu’nun Edirne’den Kars’a, Diyarbakır’dan Trabzon’a kadar istediği yerin uygun gördüğü her türlü etkinliğini yapar. Biz 81 vilayette bine yakın ilçede teşkilatlanmış bir siyasi partiyiz. Hiçbir partinin başka bir partinin ne yapıp ne yapamayacağına karışma hakkı da yoktur. Dolayısıyla, HDP Grup Başkan Vekilinin de bu şekilde bir söz söylemeye hakkı da yoktur, haddi de yoktur. (MHP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkanım...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ağaç dikiyoruz, ağaç; kötülük yapmıyoruz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, lütfen sona erdirelim...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ağaç dikiyoruz, ağaç! Terbiyesizlik yapmayın.

BAŞKAN – Müsaade edin efendim.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Bu bölücülere izin verme Sayın Başkan.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Selahattin Demirtaş ile Devlet Bahçeli’yi aynı noktada ölçemez kimsel!

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Ağaç dikiyoruz, ağaç!

SALİH CORA (Trabzon) – Ağaç dikilmesine nasıl karşı çıkılır, böyle bir şey olur mu ya?

BAŞKAN – Sayın Beştaş, yerinizden buyurunuz efendim.

29.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Diyarbakır halkı; yeşili de sever, ağacı da sever, doğayı da sever, ekolojiktir.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Milliyetçi Hareket Partisinin Diyarbakır teşkilatı, Diyarbakır’ın bir halkıdır, mensuplarıdır.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bu konuda bizim bir itirazımız yok ama Kürt halkına her gün düşmanlık dilini kullanan “Baş üstünde baş, taş üstünde taş bırakmayın.” diyen bir zihniyetin temsilcilerini orada istememesi normal.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Yok, o sizsiniz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Evet, teröristlere diyoruz biz onu. Aynen öyle! Teröristlere, PKK’ya diyoruz biz onu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Meclisi şu anda çalıştırılmıyor. Dünyanın hiçbir yerinde seçilmişler dururken bir il örgütü gidip hatıra ormanı açamaz.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Açar.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Biz Türkiye’nin her yerinde açarız.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Açar, öyle bir yasa yok.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kayyum orada olmasa, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi seçilmişleri orada olsa böyle bir hatıra ormanı zaten açamaz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Diyarbakır’da HDP hatıra ormanı var mı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Biz gidip Osmaniye’de ya da Kayseri’de açamıyoruz ki bunu savunduğumuz hâlde... Biz halkın ne dediğini anlatıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitiriyorum.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Yalan söylüyorsun, halk öyle demiyor! Halk öyle demiyor, yalan söylüyorsun!

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Orada açanlar da Diyarbakır halkıdır.
GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Gelin referandum yapalım, Diyarbakır halkına soralım. Hodri meydan!
MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Burada halkın sesine kulak verilmesini istiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Onlara çağırımdır: Diyarbakır'a fikirlerinize gidin, düşüncelerinize gidin.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Tabii, doğru, doğru! Biz de bekliyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tabela partisi bile olamadığınız hâlde gidip hatıra ormanı açarak Diyarbakır halkının gönlünü kazanamazsınız. İrkçiliğe geçit verilmez.

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Çadır tiyatrosu ya!

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Böyle siyaset olmaz! Böyle Türkiye partisi olamazsınız siz! Yeter bel!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Size ne canım! Türkiye partisi olup olmayacağımızı size mi soracağız ya!

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Yeter bel!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Allah Allah! Siz mi karar vereceksiniz!

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Diyarbakır'a ne zaman siz sahip çıktınız?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Hodri meydan! Referandum yapalım, Diyarbakır halkına sorun!

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sen halkı temsil etmiyorsun! Sen halkı temsil etmiyorsun!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Buna siz mi karar veriyorsunuz! Sen mi karar veriyorsun ona?

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Ya biz kimden oy alarak geldik Sayın Başkan!

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Referandum falan ne ayak Sayın Başkan, nereden müsaade ediyorsun böyle sözlerle!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Halka soracaksınız.

MUSTAFA HİDAYET VAHAPOĞLU (Bursa) – Sen terör örgütünü temsil ediyorsun! Konuşmayın! Yeter!

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Terör örgütünü sen temsil ediyorsun! "Halka mı soracağız!" diyor.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Provokasyon yapmaya gelmişsiniz buraya.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Akçay.

30.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, Milliyetçi Hareket Partisi Diyarbakır'a gitmez, Milliyetçi Hareket Partisi Diyarbakır'da zaten. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Ya, evet, evet!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ayrıca, ya ben merak ediyorum, Diyarbakır'da HDP'nin hatıra ormanı var mı? Bu kadar belediye kazandınız, ettiniz; 2 tane ağaç mı diktiniz, orman mı yaktı taraftarlarınız?

ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Onlar iblisin çocukları, ağaç yakanlar!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bırakmadınız ki... Her gün var, her gün dikiyoruz.

MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sanırım silah almaktan ağaca para yetmiyordur, olabilir.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekiline -nihayet efendim- söz sırası geldi.

Buyurunuz Sayın Altay.

31.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine, Ukrayna krizine, sağlıkta şiddete, elektrik zamlarına, 14 Mart Tıp Bayramı'ndan önce sağlık çalışanlarına yönelik yasal düzenlemenin yapılması gerektiğine ve Doktor Ebru Ergin ve sağlık çalışanlarına geçmiş olsun dileklerini ilettiklerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

Zatıalinizi ve yüce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Biraz önceki tartışmalar aklıma büyük ustanın şu dizelerini getirdi efendim: "Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür/Ve bir orman gibi kardeşçesine..." İnşallah bu günleri görürüz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür etmenizi bekleriz Sayın Altay, ağaç dikenlere de teşekkür edin.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Ukrayna krizi derinleşiyor; toprak bütünlüğünü, bağımsızlığını ve egemenliğini hiçe sayan Rusya'nın müdahalelerini -dün de söyledik- tasvip etmemiz mümkün değil. Krizin sonlandırılması noktasında Birleşmiş Milletlere de görev düştüğü kanısındayız ama burnumuzun dibinde olası sonuçları çok olumsuz etkiler doğuracak bu kriz bakımından, Hükûmetin de yaptığı temaslara ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmesi gereği vardır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Hükûmetin yaptığı görüşmelerden, ilişkilerden, etkileşimlerden mutlaka haberdar edilmelidir. Bu, yürütmeye yasama organına saygısının da bir gereğidir. Bu bağlamda, yürütme organımızı, gelişmelerle ilgili, Türkiye Büyük Millet Meclisine bilgi vermeye çağırıyorum.

Sayın Başkan, yürütme organı kara kışa en hazırlıksız yakalanmıştı; umarım bu Ukrayna krizine de sonuçları bakımından, inşallah, hazırlıksız yakalanmayız. Biz AK PARTİ'yi, daha doğrusu yürütme organını geçmişte müteaddit defa uyardık; tedarikler noktasında bir ya da bir iki ülkeye bağımlılığın Türkiye'nin ekonomik özgürlüğü bakımından, bölgedeki istikrarı ve içerideki yaşanabilecek olası sorunlar bakımından riskli olduğunu söyleyegeldik. Bugüne kadar yürütme organı bizim bu uyarılarımızı dikkate almadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi geldiğimiz noktada özellikle doğal gaz, turizm ve buğday ithali bakımından olası sıkıntılara gebe gibi görünümektedir. Umarım OSB'lerde şalterleri yeniden indirmek zorunda kalmayız, umarım yürütme organının bir B planı vardır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; koruyamıyoruz, ülkede tutamıyoruz, karınlarını doyuramıyoruz, otuz altı saat nöbet tutturuyoruz, günde 90 hastaya baktırıyoruz, bir de üstüne üstlük şiddete maruz kalıyorlar. Herhâlde kimden bahsettiğim anlaşılmalıdır. Doktorlarımıza ve sağlık çalışanlarımıza yönelik şiddet eylemlerini kınıyoruz, tasvip etmiyoruz ama devletin görevi de doktorlarımızı ve sağlık çalışanlarını koruyabilmektir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Önce vatandaşlarımıza seslenmek istiyorum: Hasta yakını psikolojisini anlıyoruz. Herkes hastanedeki hastasıyla ilgili iyi haber almak ister, bir an önce iyi sonuç almak ister. 84 milyon bilsin ki Türkiye'nin bütün doktorları ve sağlık çalışanları cansiparane, insanüstü bir gayret ve performansla görevlerini yapmaktadırlar. Doktorlarımıza ve sağlık çalışanlarımıza karşı tutum ve davranışlarımızda en azından hak ettikleri saygıyı 84 milyonun göstermesini istiyorum.

Dün, Ebru Ergin Doktorumuz, Hocamız Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesinde şiddete maruz kaldı. Üzücü ya, şu... Daha aylar önce Meclisten bu konuda bir kanun çıkarmıştık, Ebru Hocamıza şiddet uygulayan, serbest bırakılmış. Sayın Bakanımız da "tweet" atıyor, ne diyor? "Yasal düzenleme yakın." "Günaydın" mı desem, ne desem bilemedim. Ya, aylar önce yaptık, biz CHP olarak dedik ki "Bu yetersiz, bu böyle olmaz."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Şimdi, Sayın Bakan diyor ki: "Yasal düzenleme yakın." Dilekçe veriyor Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun CHP'li üyeleri. Komisyon Başkanı da -eski bir Bakan, tıp insanı- ya, bir buçuk yıldır Komisyonu toplamamışın kardeşim, Komisyon sadece kanun teklifi gelince mi toplanır? Böyle bir ayet, hüküm mü var? Bu kadar ülkede Covid-19 var, mücadele var, sağlık çalışanlarının sorunları var; bu duyarsızlığı da anlamak mümkün değil. Her hafta, bir hafta sonraya öteleyerek, müjde verir gibi "Şunu yapacağız, bunu yapacağız." demez yürütme. Yürütme "Yaptım." der ya, muhalefet der "Biz iktidar olursak şunu yapacağız." diye.

Bir gecede asrın zammı, yüzde 127'lik elektrik zammını bir gecede yaptılar, iki aydır "Nasıl indiririz?" diye düşünüp beceremiyorlar, iki aydır düşünüyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir gecede nasıl yaptıysanız bir gecede zamları geri çekeceksiniz. Böyle yürütme olmaz.

Sayın Başkan, bakın, mart geliyor; 14 Mart, Tıp Bayramı'dır. Buradan yürütmeye sesleniyorum: 14 Mart Tıp Bayramı'ndan önce doktorlarımıza, sağlık çalışanlarımıza hem özlük hakları bakımından on numara bir yasa yapmalıyız hem de şiddete karşı tam güvence yasasını çıkarmalıyız. Bu, Meclisin, ulusuna, sağlık çalışanlarına bir ödevidir.

Ben, şahsen, Cumhuriyet Halk Partisi Grubuyla birlikte, maruz kaldıkları şiddet ve kamu tarafından, işveren tarafından maruz bırakıldıkları olağanüstü olumsuz çalışma şartlarından dolayı tekrar doktorlarımızdan özür diliyoruz. Biz özür diliyorsak yürütme organının da yürütme organını destekleyen birinci partinin de bu konuda iki çift laf etmesi lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama vaat değil, somut iki çift laf etmesi, edebilmesi lazım.

Tekrar Doktor Ebru Ergin'e geçmiş olsun diliyoruz, sağlık çalışanlarına geçmiş olsun diliyoruz. Onları koruyamadığımız, ülkede tutamadığımız, karınlarını doyuramadığımız, otuz altı saat nöbet tutturduğumuz, günde 90 hastaya baktırdığımız için de Meclisin bir üyesi olarak ben özür diliyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu.

Buyurunuz Sayın Akbaşoğlu.

32.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı Özel Harekât Şube Müdürü Hayrettin Eren'in vefatına; asgari ücretliler ile memur ve emeklileri maaşları, 3600 ek gösterge, sözleşmeli personel ve EYT'lilerle ilgili düzenlemelere; 1 Mart itibarıyla elektrik faturalarının indirileceğine, millete ve devlete hizmet eden devlet adamlarının isimlerinin yaşatılmasının bir vefa borcu olduğuna ve terörün ve teröristin karşısında olduklarına ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Çok teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikli olarak -Sayın Cumhurbaşkanımızın Senegal ziyareti esnasında- Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Özel Harekât Şube Müdürü Hayrettin Eren Müdürümüze Allah'tan rahmet ve mağfret diliyorum. Görevi başında şehit olan Hayrettin Eren ve bütün şehitlerimizi rahmetle, minnetle yâd ediyor, ailelerine başsağlığı ve sabırcemil niyaz ediyorum. Allah; mekânlarını cennet, makamlarını ali eylesin bütün şehitlerimizin.

Değerli milletvekilleri, malumunuz olduğu üzere, yerli ve millî Türkiye ekonomi modeliyle yatırım, üretim, istihdam, ihracat ve cari fazlaya dayalı büyüme modelimizi hayata geçirdik. İnşallah bu bağlamda ülkemizin kalkınma hamlelerine çok daha büyük ivmeler katacağız. Malumunuz olduğu üzere, bütçe görüşmeleri esnasında Genel Kurulda da ifade ettiğimiz üzere beş önemli adım atacağımızdan bahsetmiştik: Birincisi, asgari ücretlilerle işe başlayacağız; iki, memur ve emeklilerimizin durumuyla ilgili maaş düzenlemelerini yapacağız; üç, 3600 ek göstergeyi düzenleyeceğiz; dört, belediyelerimizde çalışan bütün sözleşmeli personelimiz dâhil olmak üzere bütün kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan sözleşmeli personelin durumunu ele alıp kadroyla ilgili çalışmayı gerçekleştireceğiz ve nihayet beşinci adım olarak da EYT'li kardeşlerimizin durumunu ele alarak bu meseleyi de masaya yatırıp Allah'ın izniyle 2022 yılı içerisinde bu meseleyi de halledeceğiz demiştik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) - İlk ikisini gerçekleştirdik. Şu anda Çalışma Bakanlığımız, ilgili paydaşlarla 3600 ek göstergeyle ilgili çalışmayı yapıyor. Ardından sözleşmeli personel ve EYT'li kardeşlerimizin durumu gelecek. Bu hususları kamuoyuyla paylaşmak istedim.

Ayrıca, elektrikle ilgili malumunuz, Enerji Bakanlığımız bütün hane halkını, esnafımızı, bütün milletimizi rahatlatacak çalışmayı şu anda yapıyor, 1 Mart itibarıyla, inşallah, bu faturaların indirildiği bir sürece hep beraber muhatap olacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu manada işçimizi, çiftçimizi, emeklimizi, memurumuzu, esnafımızı, sanayicimizi, velhasıl toplumun bütün kesimlerini desteklemek suretiyle yolumuza devam edeceğiz ve her kesimin de alım gücünü artırarak refah düzeyini yükselteceğiz. Bu konuda en ufak bir şüphenin olmamasını arzu ediyorum.

Değerli Başkanım, değerli milletvekilleri; hakikaten yakmak ve yıkmak kolaydır ancak yapmak, inşa etmek, ihya etmek, büyütme, sürdürülebilir hâle getirmek ise gerçekten zordur. AK PARTİ, yirmi yıllık iktidarı dönemlerinde işte bu zoru Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde gerçekleştirmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Akif ne güzel söylemiş:

"Hadi gel yıkalım şu Süleymaniye'yi desen,

İki kazma kürek, iki de ırgat gerek,

Ancak hadi gel yapalım şunu geri desen,

Bir Sinan, bir de Süleyman gerek."

Dolayısıyla, yapılan işler "Marifet iltifata tabidir." Çerçevesinde, bu yapım sürecinde hakikaten canla başla, üstün bir gayretle bu hizmetleri milletimize sunan bütün bakanlarımıza, Sayın Cumhurbaşkanımıza, bu konuda emeği geçen bütün işçi kardeşlerimize, o işleri alıp yürüten bütün işverenlere ve bütün bürokratlara da buradan teşekkürlerimi ifade etmek isterim.

Değerli Başkan ve değerli milletvekilleri; şunu da ifade ederek sözlerimi toparlayacağım: Allah'ın izniyle... Şu "geççek" meselesiyle ilgili çeşitli yorumlar yapıyor, ben de Genel Kurula ve Genel Kuruldan bütün kamuoyuna şunu ifade etmek isterim:

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İnşallah, Haziran 2023'te yapılacak olan seçimlerde, Cumhuriyet İttifakı karşısına çıkan ittifakı "geççek", o konuda en ufak bir şüphe söz konusu değil arkadaşlar.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – "Geççek" sizin dilinize de yerleşti vallahi!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ayrıca, "Bu da geçer Ya Hu." demiş bizim büyüklerimiz, bu da geçer Ya Hu. Bütün sıkıntılar "geççek", geçecek ve Allah'ın izniyle yolumuza devam edeceğiz. Büyük ve güçlü Türkiye'nin öncülüğünde adil ve merhametli yeni bir küresel düzeni Allah'ın izniyle insanlığa hediye edeceğiz; bu liderliği de Recep Tayyip Erdoğan'ın öncülüğünde Cumhuriyet İttifakı'nın zaferiyle Türkiye Cumhuriyeti devleti gerçekleştirecek inşallah. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) – Ramazan Can bile gülüyor!

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ramazan Can bile gülüyor yanında!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Konu gündeme geldiği için şunu ifade edeyim arkadaşlar: Milletimize ve devletimize hizmet eden devlet adamlarımızın isimlerinin yaşatılması bir vefa borcudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bundan tabii bir durum söz konusu olamaz, bunun dışındaki söylemler kabul edilemez. Ve kesinlikle etnik bir köken üzerine bir siyasi söylem ve bir siyasi parti de oluşamaz. Sonuç itibarıyla, 81 vilayetiyle, 85 milyon insanıyla; dün Türk'üyle Kürt'üyle, Alevi'siyle Sünni'siyle bir ve beraber olduğumuzu buradan ifade etmiştik. Bu kardeşliğimizi pekiştirmemiz, kucaklaşmamızı ortaya koymamız ve asla ve kata hiçbir şekilde terörü tolere edici bir yaklaşım sergilenmemesi bütün partilerin ortak paydası olması lazım gelir. Biz Türk'üyle Kürt'üyle, Alevi'siyle Sünni'siyle; 81 vilayetiyle üniter devlet yapısı içerisinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Yeter ya! Bir saat oldu ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Rica ederim, sizler daha fazla konuştunuz.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hayır, bakalım kaç dakika konuşmuşum, farkını alacağım.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Toparlıyorum.

Şöyle, topladığım nokta şu; bakın, hep beraber ortak paydamız şu: 81 vilayetiyle, 85 milyon insanımızla; Türk'üyle Kürt'üyle, Alevi'siyle Sünni'siyle bir ve beraberiz, hep beraber terörün ve teröristin karşısındayız; hiçbir kimse, hiçbir güç bu birlikteliğimizi, vatanın ve milletin devletiyle bölünmez bütünlüğünü ortadan kaldıramayacaktır. Bunun arkasında olan emperyalist ve siyonistlere de onların maşalarına da haddini bildirmeye devam edeceğiz diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkanım, Sayın Akbaşıoğlu bizim daha fazla konuştuğumuzu söyledi, şimdi bunun ölçümlerini istiyorum sizden, bildirmenizi de istiyorum.

BAŞKAN – Tamam.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ama ben bir taziye için 60'a göre bir ek...

BAŞKAN – Buyurun.

33.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı Özel Harekât Şube Müdürü Hayrettin Eren'in vefatına ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben, biraz önce Sayın Akbaşıoğlu konuşurken öğrendim; Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı Özel Harekât Şube Müdürümüz Hayrettin Eren görevi başında şehit olmuş. Kendisine Allah'tan rahmet diliyorum, ailesine sabırlar diliyorum, Emniyet teşkilatımıza başsağlığı diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Altay, bu son konuşmanızla beraber sekizer dakika hitabınız olmuştur, onu arz edeyim efendim.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Eşitledik.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Akbaşıoğlu'nunki bana niye çok geliyor o zaman?

DURSUN MÜSAVAT DERİŞOĞLU (İzmir) – Bizim ne kadar alacağımız kaldı Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Sayın Ayarım...

34.- İstanbul Milletvekili Şamil Ayarım'ın, Cumhurbaşkanlığı Koruma Dairesi Başkanlığı Özel Harekât Şube Müdürü Hayrettin Eren'in vefatına, Hocalı katliamına ve Ermenistan ile Türkiye arasında yapılmakta olan normalleşme görüşmelerinin bölgeye huzur, refah getirmesini dilediğine ilişkin açıklaması

ŞAMİL AYRIM (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım.

Ben de Cumhurbaşkanımızın Senegal'i ziyaretinde rahmete giden Koruma Şube Müdürü Hayrettin kardeşimize Allah'tan rahmet diliyorum, yakınlarına sabırlar diliyorum.

Değerli arkadaşlarım, bundan otuz yıl evvel Ermeni güçleri, 1992'de 25 Şubatı 26 Şubata bağlayan gece, Hocalı'da yeryüzünün en vahşi katliamlarından birini gerçekleştirdiler. Silahlı baskında 106'sı kadın, 83'ü çocuk olmak üzere toplam 613 Azerbaycan vatandaşı hayatını kaybetti, 1.275 kişi rehin. Dünyanın gözü önünde yaşanan Hocalı katliamının sebep olduğu yaraların hâlâ taze olduğunu biliyor, can Azerbaycan'ın acısını kalbimizin en derinlerinde hissediyoruz. Tarihe bir kara leke olarak geçen, 20'nci yüzyılın en kanlı katliamı olan Hocalı katliamının 30'uncu yıl dönümünde şehadete yürüyen kardeşlerimizi rahmetle yâd ederken hüznü ve matemî yüreğimizde derinden hissediyoruz. Bu vesileyle, Azerbaycan'ın işgal altındaki topraklarını azat ettiği ve yerlerinden edilmiş yaklaşık 1 milyon Azerbaycanlıya dönüş yolunu açtığı kırk dört günlük vatan savaşında hayatını kaybeden şehitleri bir kez daha rahmet ve saygıyla anıyorum ve bugünlerde Ermenistan ile Türkiye arasında yapılmakta olan normalleşme görüşmelerinin de bölgeye huzur, refah getirmesini diliyorum, hepinizi saygılarla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, 23/2/2022 tarihinde Muğla Milletvekili Metin Ergun ve arkadaşları tarafından, arıcılık sektörünün yaşadığı, başta şeker krizi olmak üzere girdi maliyetlerinde gerçekleşen artışların ve diğer sorunların nedenlerinin kapsamlı bir şekilde araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Şubat 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

23/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 23/2/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Muğla Milletvekili Metin Ergun ve 19 milletvekili tarafından, arıcılık sektörünün yaşadığı, başta şeker krizi olmak üzere girdi maliyetlerinde gerçekleşen artışların ve diğer sorunların nedenlerinin kapsamlı bir şekilde araştırılması amacıyla 23/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 23/2/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Muğla Milletvekili Sayın Metin Ergun.

Buyurunuz Sayın Ergun. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA METİN ERGUN (Muğla) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; arıcılık sektörünün sıkıntılarının araştırılması ve çözüm bulunması için verdiğimiz önergeyle ilgili olarak söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, arıcılık dünya çapında rekabet üstünlüğüne sahip olduğumuz nadir tarımsal alanlardan biridir. 8 milyonu aşkın arı kovaniyle yaklaşık 83 bin arıcımız, Türkiye'yi dünyanın en önemli bal üreticilerinden biri hâline getirmiştir. Türkiye, günümüzde, bu emekçi arıcılarımızın sayesinde Çin'den sonra dünyanın en fazla bal üreten 2'nci ülkesidir fakat arıcılık sektörü artan girdi maliyetleri, orman yangınlarının arı besleme ve kışlatma alanlarında yarattığı tahribat, göç yollarında ve yayılım alanlarında yaşanan sıkıntılar, sahte bal üretimi ve denetimsizlik gibi daha nice sayısız problemle boğuşmaktadır. Tüm sorunlar yetmezmiş gibi, arıcılık sektörü bir de iktidarın aldığı yanlış kararlarla âdeta cezalandırılmaktadır. Bunun en son ve en sıkıntılı örneğini TÜRKŞEKER'in arıcılarla ilgili aldığı kararda gördük. Geçtiğimiz sonbahara kadar arıcılara uygun koşullarda şeker tedarik eden TÜRKŞEKER, arıcılara şeker vermeyi artık durdurmuş bulunmaktadır. TÜRKŞEKER'in şeker satışını durdurmasıyla arıcılık sektörü derin bir krizle karşı karşıya kalmıştır. Bu uygulamayla arıcılar piyasanın insafına bırakılmış durumdadır. Piyasadaki şeker fiyatlarından dolayı birçok arıcı arılarını beslemek için şeker temin edemez durumdadır, temin edebilenler ise 460-470 lira bedel ödeyerek şeker alabilmektedir. Bunun anlamı şudur: Kovan başına 141 lira maliyet ve 3,3 kilo bal demektir yani bu şeker fiyatlarıyla üreticimiz kovandan aldığı 11 kilo balın 3,3 kilosunu sadece şekere verecek demektir. Bu durum, temel besini şeker olan arıların beslenmesini ve yaşatılmasını güçleştirmektedir. Eğer arıcıların şeker talebi hızlı bir şekilde karşılanmaz ise Türkiye genelinde yaklaşık 8 milyon arı için açlığa bağlı kitlesel ölüm riski kaçınılmaz hâle gelecektir. Kitlesel arı ölümleri yaşanacak olur ise eğer, arılar tozlaşmayı sağlayamayacağı için tarımsal üretimin verimi ve biyolojik çeşitlilik de büyük ölçüde zarar görecektir.

Muhterem milletvekilleri, bildiğiniz gibi geçen sene Türkiye tarihinin en büyük orman yangınları yaşandı. Muğla'da, Antalya'da ve Mersin'de orman yangınlarından dolayı arı beslenme alanları büyük ölçüde zarar gördü. Özellikle Muğla'daki yangınlarda çam balı üretiminin temel unsuru olan balsıralı çamlar ve Basra böcekleri yandı. Yangınlardan dolayı rekolte kaybı görülmemiş oranda düştü yani arıcıların çektiği sıkıntılar katlanarak arttı bu yıl için. Tüm bu dertlerin üzerine TÜRKŞEKER'in şeker satmama kararı ise âdeta arıcıların yarasına tuz biber ekti. Bir kez daha ifade etmeliyim ki TÜRKŞEKER bu yanlış kararından dönmez ise arıcılar bu sıkıntılı dönemi atlatabilmeyecektir. Önce Türkiye genelinde kitlesel arı ölümleri gerçekleşecek, sonrasında da arıcıların arıcılığı bırakması gündeme gelecektir. Dolayısıyla, bu kriz, arıcılık sektöründe telafisi mümkün olmayan bir sosyal sermaye kaybı riskiyle karşı karşıya olduğumuzu göstermektedir. Arıcılık konusunda karşı karşıya kaldığımız en büyük tehlike budur. Dolayısıyla, arıcılarımızın şekere erişimini kısıtlayan düzenlemeler derhâl kaldırılmalıdır. TÜRKŞEKER, arıcılara uygun koşullarda şeker tedarikine yeniden başlamalı ve şeker fiyatları uygun hâle getirilmelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

METİN ERGUN (Devamla) – Arıcılık sektörü tarımsal üretim girdilerindeki zamlardan da ciddi şekilde etkilenmiş durumdadır. Mesela, akaryakıt zamları bunlardan biridir. Türkiye'de arıcıların yaklaşık yüzde 90'ın gezginci arıcıdır muhterem milletvekilleri ve her yıl pek çok arıcı arılarını yüzlerce kilometre uzaktaki noktalara götürüp getirmektedir. Dolayısıyla, artan akaryakıt maliyetleri de arıcıların belini bükteği için arıcılar ciddi desteklemelere ihtiyaç duymaktadır.

Bu duygu ve düşüncelerle konuşmama son verirken, arıcılık sektörünün problemlerinin araştırılması ve çözüm yollarının bulunması için verdiğimiz önergeye desteklerinizi bekliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Hüseyin Kaçmaz.

Buyurunuz Sayın Kaçmaz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Albert Einstein'ın arılarla ilgili bir sözü var "Arılar olmazsa insan ömrü dört yıldır." diyor. Tabii, AKP iktidarı olursa da Türkiye'de arıcıların ömrü çok kısa olur. Onu peşinen söylemek isterim.

Türkiye'de arıcılık sektörü derin bir krizle karşı karşıya. Türkiye genelinde 8,1 milyon kovan arı yaşıyor, kayıtlı 83 bin arıcımız var, dünyadaki ırklarının yüzde 22'si Anadolu'da bulunuyor. Bu verilere baktığımızda, Türkiye'nin arıcılık konusunda büyük bir gen merkezi olduğunu net bir şekilde görebiliyoruz. Bu hakikat, Türkiye'de arıcılık sektöründeki bir krizin tüm dünyaya etkileyebilecek bir felaketin kaynağı olabileceğini de bizlere gösteriyor çünkü kitlesel arı ölümleri, arıların tozlaşmayı sağlama fonksiyonlarından ötürü tarımsal üretime ve biyoçeşitliliği de büyük zarar verecektir.

Türkiye'deki arıcılık sektörüne baktığımızda, her geçen gün girdi maliyetlerindeki artış, orman yangınları, doğanın, ormanlık alanların madenlere, enerji sektörüne açılması ve betonlaşma arıcılık sektörünü de yok ediyor. Tüm bunlarla birlikte bahsedilen sorun yine girdi maliyetlerinin artışı ve arıcılık sektörünün karşı karşıya kaldığı sorunlar. Arıcılık merkezlerindeki - dediğimiz gibi- orman yangınları; özellikle, geçen sene Muğla, Antalya ve Mersin'deki orman yangınları bu sektördeki krizi daha da derinleştirdi. Dediğimiz gibi, orman yangınları ve talan politikaları, arı konaklama ve kışlatma alanlarının zarar görmesi arıcılıkta

olumsuz etkiye ve rekolte düşüklüğüne sebep oluyor ve tüm bunlar kitlesel arı ölümlerine sebep oluyor. Hatırlarsanız, İkiizdere'deki itirazların başında gelen o bölgenin arıcılık merkezi olmasıydı çünkü madenden çıkacak olan tozlar arıcılığı bitirecekti ve şu aşamada tam da öyle oldu. Yine, dediğimiz gibi, ormanlık alanlarındaki rant odaklı enerji ve madencilik faaliyetleri, arıcılığı bitirme noktasına her geçen gün daha da yaklaştırıyor. Dediğimiz gibi, özellikle arı merkezlerindeki orman yangınlarındaki duruma baktığımızda, sadece Muğla'da 6 bin hektar ormanlık alan yandı. Dünyadaki çam balının yüzde 90'ını tek başına Muğla sağlamaktaydı ancak şu an bölgedeki arı yetiştiricileri perperişan bir hâlde.

Şimdi iktidar bal ithal etmeyi tartışıyor; öncelikle, iktidarı, arıcıların bu girdi maliyetlerini düşürmeye, arıcılık için elzem ormanlık alanları rant ve talana açmaktan vazgeçmeye ve arıcılık sektörünün sorunlarını tespit ve ivedilikle çözüm bulmaya davet ediyoruz. Tüm bu sebeplerle önergeyi kıymetli bulduğumuzu belirtmek isterim.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Niğde Milletvekili Sayın Ömer Fethi Gürer.

Buyurunuz Sayın Gürer. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'de arıcılık deniz seviyesinden yüksek yaylalara kadar 81 ilimizde yapılabilir ve Türkiye bal üretiminde dünyanın sayılı ülkelerinden biri.

2021 yılının başlarında Torosların Bolkar yaylalarında arıcılarımızı ziyaret etmiş, görüşmüştüm. Kuraklığın arıcılar üzerindeki büyük etkisinden dert yandılar. O dönem Bakanlığa soru önergesi de verip bu sorunla ilgilenilmesini söyledim ama her konuda olduğu gibi o konuda da Bakanlıktan bir destek gelmedi. Ardından, Muğla bölgemiz başta olmak üzere, çıkan orman yangınlarıyla arıcılar gerçekten büyük sıkıntı içine girdiler ve bu anlamda, arıcıların geçmişe göre daralmasıyla yaşadıkları sorunlara çözüm beklerlerken Adalet ve Kalkınma Partisinin genel siyasi tavrı yine bir bölücülük olarak karşımıza çıktı ve Arıcılar Birliği varken Arıcılar Birliği yerine arıcılarla ilgili oluşturdukları platform eliyle şeker dağıtmaya başladılar. Arıcılar bu anlamda örgütlülerdi, örgütlü olan kesime değil de... Kendi örgütledikleri dar bir kesim üzerinden arıcılığın geleceğini riske attılar. 83 bin arıcı Türkiye genelinde örgütlenmiş, sorunlarını dile getiriyorlar, Bakanlık nedense onları muhatap almak yerine bir platform üzerinden şeker dağıtımını sağlayarak o alanı da problemli hâle getirdi.

Değerli arkadaşlar, arıcıların, sorunlarının çözümü için kendilerine verilmesini istedikleri destekler var. Örneğin, mazotta, beslenme şekerinde, mumda, tenekede -yani arıcılık yapabilmeleri için- gerekli destekleri beklerlerken karşılarında siyasi iktidarın ayrımcı dilini gördüler, bu anlamda arıcılar üzgün.

Arıcılığın diğer bir sorunu da Türkiye'de sahte balın çok yaygın olması. Ne yazık ki taklit ve taşıştıte yapılan denetimler de sonuçlara yansıyor. (CHP sıralarından alkışlar) Gerçek anlamda bal üreticileri destek bulmak yerine, bunun sahtesi piyasada yer alıyor ve bunlar yakalandığı hâlde önü kesilmiyor. Tabii ki bununla ilgili yeterli denetim de yapılmıyor, "merdiven altı" dediğimiz sahte bal piyasada var. Bir balın 30 ile 60 lira arasında maliyeti varken, 25-30 liraya marketlerde nasıl bal satılabilir? Bu anlamda balda ciddi sorunlar yaşanıyor, bunun için de sorunların araştırılmasının ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz. Mevcut siyasi iktidar nerede rant varsa oraya bal arısı gibi değil sarı arı gibi hücum ediyor ve bu, arı üreticilerini de sorunlu kılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Eğer Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı arıcıların sorununun olup olmadığını merak ediyorsa bu araştırma önergesine destek vermelidir. Araştırma yaparak arıcılıkta olsun dünya markası olmayı, dünya tanınırlığını sürdürelim, yoksa arıcılık ciddi risk altında. Tarım zehirleri nedeniyle Çukurova'da arılar ölüyor; kuraklığın etkisi nedeniyle arıların yine verimliliği düşüyor; orman yangınlarıyla arıcılık tehdit altında; bir de sahte bal üretimi devam ediyor. Bütününü inceleyelim ki Türkiye'de yurttaşlarımızın aldığı sahte balın önüne geçelim, arıcılara destek verelim.

Bu alanda ülkemizde arıcılığın geleceğini kurtaralım diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kars Milletvekili Sayın Yunus Kılıç.

Buyurunuz Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YUNUS KILIÇ (Kars) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; tabii, arıcılık, tarım sektörünün, üretimin en fazla çeşitlendirildiği, ülkemizin de gerek flora gerek fauna olarak oldukça müsait olduğu, dünyada da iyi yerlere geldiğimiz bir üretim alanımız. Tabii, bu iyi yerlere nasıl geldik, onunla alakalı bir iki cümle edeyim. 2002'de -AK PARTİ'yi hep dönüm noktası olarak alırız ya- bizim Türkiye'mizde 4 milyon civarında kovan vardı, şu anda 8 milyonu geçti. O zaman 60 bin ton civarında bal üretiyorduk, şu anda 115 bin tonlara çıkardık. Bizim zamanımızda ilk defa arıcılara kovan desteği verilmeye başlandı, kovan başına para vermeye başladık, yapmaya devam ediyoruz. Arıcıların olumsuz etkilendiği yıllarda borçlarını faizsiz erteliyoruz, sübvansiyonlu krediler veriyoruz. Örneğin, geçen yıl Muğla'da orman yangınlarından etkilenen arıcılara kovan başına 30 lira destek verdik. Yine, arıcılık yapıp da geçen yıl üretim kaybına uğrayanlara kovan başına 30 lira destek verdik ve vermeye devam ediyoruz. Yani aslında arıcılığı nereden alıp nereye getirdiğimizi önce bir anlatmamız lazım ama şekerle alakalı sıkıntıyla ilgili de izninizle birkaç cümle etmek isterim.

Saygıdeğer milletvekilleri, şekerle alakalı sıkıntı tamamen bu yıla ait bir sıkıntıdır. Daha önceki yıllarda, biliyorsunuz, şeker fiyatı dünyadan oldukça yüksekti zaten Türkiye'de yani Türkiye'den dışarıya şekerin gitme ihtimali yoktu. Ayrıca serbest piyasada ve TÜRKŞEKER'de şeker fiyatları aynı olduğu için arıcıların TÜRKŞEKER'den ilave bir şeker alma talepleri zaten yoktu yani serbest piyasadaki bunu rahatlıkla alabiliyorlardı.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya Başkanım, Tekirdağ 3 araba parasını yatırmış, şeker vermemişsiniz. Parayı yatırdığı hâlde şekerini alamıyor.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Bugünkü geline durum ne biliyor musunuz? Aslında takdir edilmesi gereken ayrı bir şey var arıcıların dışında, TÜRKŞEKER şu anda rafta tüketicinin şekerine ödediği parayı azaltabilmek için fiyat garantisizle rafa ürün çıkarıyor yani özel sektörün tüketicinin cebinden daha fazla para almasına müsaade etmemek için bunu yapıyor.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ya, platforma 50 kilo veriyorsun. Platformda kovan başı 50 kilo şeker vermişsiniz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Özel sektörün yolunu kim açtı, yolunu? Şeker fabrikalarını kim özelleştirdi?

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Dolayısıyla TÜRKŞEKER şu anda şekerin torbasını 250 liraya satarken özel sektör şekerin torbasını 450 liradan satıyor.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şeker fabrikalarını özelleştirdiniz, şimdi özelden...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – 40 bin çuval kaç para yapıyor Sayın Başkan, biliyorsunuz. 1.500 tane...

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Arıcılarımız da haklı olarak buradan almak istiyorlar fakat TÜRKŞEKER'in gene tespitleri...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Birliklere niye vermiyorlar birliklere? Birliklere niye vermiyorlar, birliklere?

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Daha önce yapmış oldukları bu tür alımlardan bazı arı üreticilerinin kötü niyetle bu şeker alıp piyasada ticari ürüne dönüştürdükleriyle alakalı tespitleri var.

ORHAN SÜMER (Adana) – Sayın Başkan, özelleştirme yapmayacaktınız şeker fabrikalarını.

YUNUS KILIÇ (Devamla) - Peki, tedbir ne? O zaman arıcımıza destek olmayacak mıyız?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, Tekirdağ arıcılarının parası yatmış, parası ödenmiş. Ondan sonra akit bitmiş, adamdan fark isteniyor. Nedir bu? 1 kilo şeker alamıyor.

YUNUS KILIÇ (Devamla) - Yirmi yıldır olduğumuz gibi yine olmaya devam edeceğiz ve arıcılarımıza TÜRKŞEKER şimdi şeker şurubu ve arı keki üretti ve bundan almalarını tavsiye ediyor.

Ayrıca bakın, diyorsunuz ki: “Ayrımcılık yapmış bu örgütler arasında.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, Tekirdağ diyorum bakın, Tekirdağ. Tekirdağ’a bakın. 3 tır parası yatırmış, parası yatmış ve ondan sonra TÜRKŞEKER kalkıp diyor ki: “Fark istiyorum senden.”

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Kılıç.

YUNUS KILIÇ (Devamla) - Toplam 10 bin ton şeker dağıtmış ama bunun...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ben bir şey sordum; Sayın Başkanım, soruyorum.

YUNUS KILIÇ (Devamla) - İlhami Bey, sürekli birbirimizle konuşuyoruz, oradan konuşmaya gerek yok ki. Buradaki hakkımı niye gasbediyorsun? Seninle zaten her gün istişare ediyoruz biz. Sen benim Komisyon üyemsin, lütfen yapma böyle ya! Lütfen yapmayın. Bırakın konuşayım ya, biraz sonra geleyim, yanında yine devam edelim.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, Tekirdağ arıcılarının parası yatırılmış. Bunun hesabını kim verecek? 1 kilo şeker almamış.

BAŞKAN – Sayın Aygun... Lütfen Sayın Aygun...

Buyurunuz Sayın Kılıç.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Bakın, TÜRKŞEKER, geçen yıl, bu dernekler aracılığıyla arıcılarımıza 10 bin ton şeker ulaştırdı ve iddia ettiklerinin tam aksine...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Adam 1 kilo şeker almamış be.

YUNUS KILIÇ (Devamla) - Hanı “Türk Arıcılar Birliğini ayrı tutuyor TÜRKŞEKER.” diyor ya, 7 bin tonunu bunun üzerinden verdi arkadaşlar. Keşke böyle ayrımcılığı siz de yapabilseydiniz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, atarım sana bütün raporları.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şu Arıcılar Birliğini arayıp bir konuş bakalım. Arıcılar Birliğini bir ara, konuş.

YUNUS KILIÇ (Devamla) - 10 bin tonun 7 bin tonunu Arıcılar Birliği üzerinden üyelerine ulaştırdı.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Platform neyin nesi? Platform neyin nesi?

YUNUS KILIÇ (Devamla) - Bizim şu andaki gayemiz ve gayretimiz de yeniden arıcılarımızın düşük maliyetli şekere ulaşımını sağlayabilmek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Platform neyin nesi? Bir de onu açıkla.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Platforma 40 kilo yerine 1 kilo vermemişler. Adalet nerede? “Adalet” isminize soruyorum ya.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Şu platformu bir açıklasın. Platform neyin nesi?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım, parası yatmış. Parası yattığı hâlde 1 kilo şeker alamıyor adamlar ya!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ya, Tarım Komisyonu Başkanı olarak, platform niye kuruldu, onu bir açıklayın.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Utanmadan bir de fark istiyorlar.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YUNUS KILIÇ (Devamla) - Ben bizzat TÜRKŞEKER Genel Müdürlüğüyle yeniden görüştüm ve burada, yeniden “Arıcılarımıza nasıl destek olabiliriz?”in çalışmasını yapıyorlar.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Platform niye var, platform niye var? Ya, 81 ilde birlik var.

YUNUS KILIÇ (Devamla) - Belki kovan başına yeni bir istihkak metoduyla arıcılarımızın daha düşük maliyetli şekere ulaşmasının temini için gayret sarf ediyoruz.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Hikâye!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sahte balı da anlat!

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Ayrıca, arıcımız, istediği kadar alabileceği şurup ve arı kekini de TÜRKŞEKER’den satın alabilir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sahte balı da anlat!

YUNUS KILIÇ (Devamla) - Biz arıcılığımızı önemsiyoruz. Yirmi yıldır yaşatıp, büyütüp geliştirdiğimiz, gözümüz gibi baktığımız bu sektörü bundan sonra da en yüksek seviyede destekleyerek devamlılığını, üretim kalitesini ve miktarını artırmaya devam edeceğiz diyor, yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Daniş Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 60’a göre söz talep ediyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Gülistan Doku meselesinin araştırılması amacıyla verecekleri önerenin kabulünü ve Gülistan Doku’nun bugün gözüaltına alınan ailesinin serbest bırakılmasını talep ettiklerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dün, 5 Ocak 2020 tarihinden beri kaybolan Gülistan Doku’nun annesi, babası ve ablası Aygül Doku Meclisteydiler; bizim grubumuzu da ziyaret ettiler, iktidar grubu dâhil bütün grupları ziyaret ettiler ve Meclisten, gruplardan tek bir talepleri vardı: Bu meselenin araştırılmasını, bir komisyon kurulmasını, canlı veya –maalesef- ölü beden olsun bulmak istediklerini ifade etmişlerdi. Şimdi, bunun üzerine, biz, bugün, birazdan bir araştırma önergesi indireceğiz. Öncelikle çağrımız, bütün gruplardan, bu kadar insani bir meselede... Genç bir kızın, üniversite öğrencisi bir kadının kaybolmasının ailesi için ve sevenleri için ne kadar büyük bir acı olduğunu ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Diğeri yeni bir gelişme. Aile bugün, Adalet Bakanı Sayın Bozdağ’dan randevu istemişti, galiba randevu talepleri reddedilmiş ama Adalet Bakanlığının önünde darpla gözüaltına alınmışlar; şu anda görüntüler elimde. Kendileriyle de görüşeceğim birazdan, avukatlar yanlarında. Adalet ararken büyük bir adaletsizlikle karşı karşıyalar. Yerlerini sordum, Sincan Fatih Devlet Hastanesine muayene edilmek üzere götürüldüler; yaşlı anne, baba ve ablası Aygül Doku. Hakikaten bu acıya yeni acılar eklenmesin. Yani “Gülistan Doku -Türkiye’de de, dünyanın her yerinde de- nerede?” sorusu

kulaklarımızda her gün çınlıyor. Öncelikli talebimiz bu araştırma komisyonunun bütün gruplar tarafından kabulüdür, diğeri de bu gözaltını derhâl sonlandırın. Yani hakikaten bunun hiçbir izahı...

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – HDP'nin yeni bir provokasyonu mu bu?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Efendim...

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – HDP'nin yeni bir provokasyonu mu?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Gözaltına alma provokasyonu senindir, sen aldırın!

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Aylardır yoklar da niye şimdi, niye bugün?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ayıptır be!

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Sen ne biliyorsun da konuşuyorsun ya!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bir insanın kaybindan bahsediliyor.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Ne provokasyonu ya!

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, 23/2/2022 tarihinde Muğla Milletvekili Metin Ergun ve arkadaşları tarafından, arıcılık sektörünün yaşadığı, başta şeker krizi olmak üzere girdi maliyetlerinde gerçekleşen artışların ve diğer sorunların nedenlerinin kapsamlı bir şekilde araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Şubat 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Başkanım, sayınız efendim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Say Başkanım, çoğunluk burada.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Çoğunluk burada, çoğunluk burada Başkan; kabul edilmiştir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kabul edildi efendim.

BAŞKAN – Elektronik oylamaya geçeceğiz efendim, izninizle.

Oylama için iki dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

(CHP sıralarından "Zülfü Bey, ceket, ceket..." sesleri)

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Zülfü Bey, ceket, ceket...

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Oy verdikten sonra giyiniyoruz. Ben asker değilim, siz de komutan değilsiniz; zaten olamazsınız öyle bir şey. Sizden bir halt olmaz zaten!

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Zülfü Bey, o sözünü bir düzelt, hoş olmadı.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Sana demedim ben.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Kime dersin... Bak, buraya doğru söyledin, hoş bir şey değil.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ad veremem ki.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Hoş değil ağabeyciğim, hoş değil ya. Ne demek "Sizden bir halt olmaz!?" Hoş bir şey mi bu ya? O sözünü düzelt, hoş değil; tutanağa geçti ya!

(Elektronik cihazla oylamaya devam edildi)

BAŞKAN – Kabul edilmemiştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, sözümü bitirememiştim.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurunuz efendim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

36.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Van Milletvekili Osman Nuri Gülaçar'ın yerinden sarf ettiği bazı ifadelerle ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Özür dilerim, sözümü bitiremedim.

Van Milletvekili Osman Nuri Gülaçar "Bu bir HDP provokasyonu mu?" dedi. Ya, insani ve vicdani değerlerinizi hatırlatırım, insani ve vicdani.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Birazdan söyleyeceğim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir de bir İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyesi olarak ortalıkta dolaniyorsunuz.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – İstismar ederseniz cevabınızı alırsınız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben, genç bir kızın, kadının kaybolmasından söz ediyorum. İki yıldır aile Dersim'de de Türkiye'de de dünyanın her yerinde çocuğunu arıyor; siz orada buna bir "provokasyon" diyorsunuz.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – İstismar ediyorsunuz.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – İstismar nedir ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Her şeyi yapan sizsiniz. Gözaltına aldırın, kaybettiren bazen, bu olayda bulmayan, aramaktan vazgeçen... Bugün önerge getiriyoruz, her zamanki dilinizle bu işi tahrir ediyorsunuz. Ben, sizi insanlıktan bir çıkma hâli olarak değerlendiriyorum.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Provokasyonunuzu ifşa ettiğimiz için mi?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – İnsan Hakları Komisyonu üyesi olarak sadece bir an bu aileyle empati yapın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sizi Van halkına şikâyet ediyorum, Türkiye halkına şikâyet ediyorum. Aygül Doku'yu serbest bırakın. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ayıp ya, gerçekten ayıp!

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 23/2/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Gülistan Doku'nun akıbetinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Şubat 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Danışma Kurulu 23/2/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş
Siirt
Grup Başkan Vekili

Öneri:

23 Şubat 2022 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (16705 grup numaralı) Gülistan Doku'nun akıbetinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 23/2/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Muş Milletvekili Sayın Şevin Coşkun.

Buyurunuz Sayın Coşkun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; grubumuzun önergesi üzerine söz aldım. Genel Kurulu selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Gülistan Doku, 21 yaşında, genç bir kadın. Üniversiteyi okuduğu Dersim'de 5 Ocak 2020 tarihinden bu yana, bütün kentin kameralarla yirmi dört saat izlendiği kentte o tarihten bu yana kayıp ya da kaybettirildi. Oysaki o kentte herkesin takip edildiğini ve izlendiğini çok iyi biliyoruz. Yedi yüz seksen iki gündür “Gülistan'a ne oldu? Gülistan Doku nerede?” diye sormaya devam ediyoruz.

Siyaset-mafya ilişkilerinin bu kadar ortalığa saçıldığı bir dönemde Gülistan'ın kaybolmasını normal görmek mümkün değil. Şeffaf yürütülmeyen bir süreç söz konusu. Baş şüpheli Zaynal Abarakov'un yurt dışına çıkarılmasına ilişkin etkin bir soruşturma yürütülmelidir. Şüphelinin annesi Cemile Yücel, CİMER'e yazdığı dilekçede, oğlunun, dönemin Tunceli Valisi Tuncay Sonel ve diğer yetkililerin bilgisi dâhilinde Rusya'ya gönderildiğini ancak olayın açığa çıkarılması üzerine oğlunun Türkiye'ye getirildiğini iddia ediyor. Bir mülki amir genç bir kadının kaybolmasındaki başşüpheliyi neden gönderir? Mülki amirler ve yetkililer tarafından aileye “Kızınız intihar etti.” yönündeki iddia hangi bilgiye dayanarak ısrarla söyleniyor. Gülistan Doku'ya ulaşılammış olması failerin korunmasına dair birilerinin büyük bir gayret içerisinde olduğunun göstergesi değil midir? Burada kimler korunuyor? Gülistan Doku'nun kaybolması normal görülmemeli ve araştırılmalıdır. Ailenin yedi yüz seksen iki gündür başvurmadığı yer kalmadı. Buna rağmen Zaynal Abarakov neden sorgulanmıyor? Yirmi dört saat bile gözaltında tutulmadı, telefonuna el konulmadı ve gerekli inceleme yapılmadı. Buna karşın, başşüpheli Abarakov'un üvey babası Engin Yücel'in şikâyeti üzerine, acılı aileye, Gülistan'ın ablası Aygül'e, tehdit ve mala zarar verme gerekçesiyle beş ay hapis, 2.250 TL idari para cezası verildi. Evladını arayan bir aileye bu cezanın verilmesinin anlamı şudur: “Kızınızı aramayın.” Gülistan'ın ablası Aygül Doku geçtiğimiz ocak ayında bu Meclisin tüm üyelerine mektup göndererek acısını, çağrısını ve adalet arayışını dile getirmiştir. Mektupta, 18 Aralık 2021'de, dönemin Adalet Bakanı Abdülhamit Gül'ün Dersim'e gitmeden önce, Valinin özel kalemi tarafından gazetecilerin aranarak “Bakana Gülistan hakkında soru sormayın.” denildiği iddiaları da belirtiliyor. Bu iddialar hakkında yetkililerin ne dediğini gerçekten merak ediyoruz. Aygül'ün mektubunda dikkat çektiği bir diğer husus ise bugüne kadar Meclisin bu konudaki sessizliğidir çünkü Gülistan'ın akıbetine dair Meclise verilen tüm önergeler yanıtız bırakılmıştır.

Değerli milletvekilleri, Doku ailesinin evladını bulma arayışları bununla da sınırlı değil. Doku ailesi, anne Bedriye, baba Halit ve abla Aygül Doku dün grup toplantımıza katıldı. Abla Aygül Doku kürsüden “Onların suçunu çok iyi bilmesini istiyorum. Biz Gülistan'ı bugün değil, teslim olduğumuz gün karanlıkta bırakmış olacağız. Biz Gülistan Doku'yu bulmadan, bize bu karanlığı yaşatanlar adalet önünde hesap vermeden teslim olmayacağız. Bugünlerin hesabını hepsinden teker teker soracağımızdan kuşkuları olmasın.” dedi. Devlet yetkililerine de çağrıda bulunan Aygül Doku “Benim tek istediğim, 21 yaşında gencecik bir kadını karanlıkta bırakmamanızdır. Gülistan'ı karanlıkta bırakırsak umudumuzu tüketeceğiz. Ben bu acıya teslim olduğum gün öleceğim.” ifadelerini kullandı.

Aile bugün diğer partileri de ziyaret etti. Ayrıca, biraz önce ailenin, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'la görüşme talebine karşılık ise polis darp ve gözaltısı oldu, şu anda da gözaltındalar. Yine bir adalet arayışı aslında adaletsizlikle yanıt bulmuş oldu. Oysaki Doku ailesinin bu Meclisten tek bir talebi var, kızlarına ne olduğunun açığa çıkarılmasını istiyorlar. Burada hepimizin vicdani sorumluluğu, Gülistan Doku'nun akıbetinin aydınlatılması, failerin açığa çıkarılması, yargılamaların önünün açılması için bir an önce araştırma komisyonunun kurulmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ŞEVİN COŞKUN (Devamla) – Başkanım toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ŞEVİN COŞKUN (Devamla) – Çünkü Gülistan içimizden birinin kızı, kardeşi, ablası, yeğeni olabilir; Meclisin bu hassasiyetle düşünmesi gerekiyor. Bu Meclis aynı zamanda Gülistan'a, ailesine ve kadınlara karşı da sorumluluğunu yerine getirmelidir çünkü bu belirsizlik Gülistan Doku'nun ailesi ve sevenleri için bitmeyen bir işkencedir. Bu işkenceye bir an önce son verilmelidir. Buna son verilmesi için de vicdanınızın sesini dinleyerek önerimize kabul oyu verin; aksi, ailenin acısını daha da derinleştirmektedir. Bu belirsizliğe son vermek için herkesi empati kurmaya davet ediyorum.

Genel Kurulu selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Ayhan Erel.

Buyurunuz Sayın Erel. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, yüce Türk milleti; iki yıldır kaybolan genç kızımız, evladımız Gülistan Doku'nun akıbetinin araştırılması amacıyla verilen önerge üzerinde söz almış bulunmaktayım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Munzur Üniversitesi Çocuk Gelişimi Bölümü 2'nci sınıf öğrencisi Gülistan Doku'dan yurttan ayrıldıktan sonra 5 Ocak 2020'den beri haber alınamamış. Kaybolan Gülistan Doku kızımızın ailesi bugün gerçekleştirdiğimiz grup toplantısında bizlerle birlikteydi. Bir anne, bir kadın hassasiyeti ve şefkatiyle olaya yaklaşan Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi'nin de belirttiği gibi, biz İYİ Parti olarak isterdik ki keşke Gülistan kızımızın ailesini çok daha iyi şartlarda ağırlayabilseydik, bugün grup toplantımızda Gülistan'la birlikte ağırlayabilseydik ama olmadı. Maalesef, Gülistan kızımız yedi yüz seksen iki gündür kayıp. Üniversite öğrencisi gencecik bir kızımız yedi yüz seksen iki gündür kayıpsa ve bulunamıyorsa nasıl “Bu memlekette analarımız, bacılarımız, kadınlarımız güvende.” diyebiliriz, soruyorum size. Artan kadın cinayetlerinin önüne nasıl geçeceğiz ve kadına yönelik artan şiddete nasıl “Dur!” diyeceğiz? Şu bir gerçek: Eğer kadınlarımızı koruyamıyorsa hiçbirimiz memlekette huzurlu yaşayamayız. Bu vesileyle, buradan Gülistan Doku'nun ailesinin feryadını duyarak Adalet Bakanımız ile İçişleri Bakanımızı görevle çağırarak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz İYİ Parti olarak bu olayın tüm yönleriyle aydınlatılması için gereken her türlü katkıyı vereceğiz. Gülistan kızımızın değerli ailesine buradan sesleniyoruz: İYİ Parti olarak acınızı acımızdır. Yine, Sayın Genel

Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi'nin belirttiği gibi, kadınların huzuru, can güvenliği, iyiliği kurulduğumuz ilk günden bu yana bizim için siyasetin ve gündelik tartışmaların üstündedir. Gülistanlar kaybolmasın, Cerenler yaşasın ve aileler bir daha böyle acılarla karşılaşmasın diye İYİ Parti olarak biz, üzerimize düşen ne varsa yapmaya hazırız.

Buradaki hadiseyi kişilerden bağımsız, ideolojilerden bağımsız, siyasetten bağımsız, partilerden bağımsız bir baba olarak bir kızımızın, bir insan olarak kardeşimizin, anamızın kaybolduğunu ve yedi yüz seksen iki gündür haber alınmadığını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Erel.

AYHAN EREL (Devamla) – Böyle bir empati yaparak, bu durumda bir ailenin yaşadığı duyguları, yaşadığı karanlık ortamı göz önüne alarak en azından bu ailenin çocuğunun sağsa sağ salım, eğer Hakk'ın rahmetine kavuşmuş ise de bir şekliyle kafasındaki soru işaretlerinin, çelişkilerinin ortadan kaldırılması gerektiği inancıyla hepimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Tunceli Milletvekili Sayın Polat Şaroğlu.

Buyurunuz Sayın Şaroğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA POLAT ŞAROĞLU (Tunceli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Tunceli Munzur Üniversitesi Çocuk Gelişimi Bölümü 2'nci sınıf öğrencisi Gülistan Doku, 5 Ocak 2020 tarihinde kaldığı yurttan ayrılmasının ardından iki yılı aşkın bir süre geçmesine rağmen ne kendisinden bir haber alınabilmiş ne de bir izine rastlanılmıştır. Bu süreçte, Gülistan Doku'nun erkek arkadaşı olduğu bilinen ve davanın tek şüphelisi olan Zaynal Abakarov'un ne doğru düzgün bir ifadesi alınmış ne soruşturulmuş; bu kapsamda telefonuna, bilgisayarına el konulmamış, evinde bir kriminal inceleme yapılmamıştır. Yine, yakın tarihte, şüpheli Zaynal'ın annesi Cemile Yücel'in CİMER'e bir dilekçe yazdığı ve oğlunu dönemin Valisinin bilgisi dâhilinde Rusya'ya yolladığı, daha sonra İçişleri Bakanının ricası üzerine tekrardan ülkeye geri getirdiği yönündeki dilekçesi maalesef haber olmuştu. Ancak buna rağmen, 5 Ocak 2020 tarihinde Tunceli merkezde kaybolan, bir daha da izine rastlanmayan Munzur Üniversitesi öğrencisi Gülistan Doku'nun kaybına ilişkin bir araştırma ve soruşturma yürütülemedi, kamuoyu yeterince aydınlatılamamıştır. Öte yandan, Gülistan Doku'nun ablası Aygül Doku süreç boyunca yaşanan olayları içeren bir mektup kaleme alarak Meclisteki tüm milletvekili makamlarına yollamış ve bir araştırma komisyonu kurularak bu karanlığın aydınlığa kavuşturulması çağrısında bulunmuştur.

Yedi yüz seksen günü aşkındır kendisinden haber alınamayan ve âdeta sırta kadem basan bir üniversite öğrencisinin akıbeti hepimizin ortak meselesi olmalıdır. Ne acıdır ki ülkemizde, kaybolan evlatlarının bir mezar taşı olması için yıllarca adalet arayan anneler var. Tüm çabamız, aynı acıların bir daha yaşanmaması ve Bedriye annemizin de bu kadere ortak olmamasıdır. Bu anlamda, bütün değerli milletvekillerimizi Doku ailesinin bu acısının ortak olmaya ve bu feryada kayıtsız kalmamaya davet ediyorum. Doku ailesinin tek bir talebi var, o da adaletsizliğin son bulması ve gerçeklerin ortaya çıkarılmasıdır. Bu doğrultuda, Gülistan Doku olayının tüm yönleriyle araştırılması, hakkında ulaşılmaması gereken konular için Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu önergeye destek veriyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sayın Osman Nuri Gülaçar.

Buyurunuz Sayın Gülaçar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 5 Ocak 2020 günü kaybolan Gülistan Doku'nun akıbetinin araştırılmasıyla ilgili verilmiş olan araştırma önergesine istinaden AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım.

Söze başlarken Gülistan Doku kızımızla ilgili, evvela Sayın Cumhurbaşkanımıza, konuyu hassasiyetle, defaatle takip eden İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu'ya ve Adalet Bakanımıza teşekkür ediyorum.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Sonuç?

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) - Neden? Çünkü Cumhurbaşkanımız ailemizle bizatihi görüşmüş.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – E, ne oldu?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – E, sonuç?

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – İçişleri Bakanımız Elâzığ'da, Tunceli'de, Ankara'da defaatle görüşmüş.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – E, sonra?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – "Fırat'ın kenarında kaybolan kuzudan sorumluyuz." diyordunuz.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Defaatle görüşmüş ama siz her zamanki gibi istismar, provokasyon olsun diye.... (HDP sıralarından gürültüler)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, ne alakası var! İnsan kayıp ya, insan kayıp!

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Yapılan bu kadar güzellikleri, bu kadar ahlaklı, erdemli çalışmaları...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Onun için mi gözaltına aldınız!

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – ...bu kadar hassasiyetleri istismar ediyorsunuz!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ayıptır, ayıptır! Aileyi onun için mi gözaltına aldınız!

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Dinleyin, sözümü söyleyeyim.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Bir kere, çok köprü yaptınız; çok köprü, yol, otel, turizm tesisi...

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) - Değerli arkadaşlar...

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir saat önce gözaltına aldınız ya!

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – ...konuyla ilgili konuşuyoruz. Konuyla ilgili olarak tüm ilgili makamlar, Tunceli Valiliği, Bakanlık yetkilileri, Jandarma, Emniyet sürekli aileyle irtibat hâlinde olmuş.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – "Bu kadar gündür çözemedik." mi diyorsunuz?

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Ha, bununla beraber bu ailemiz aylarca Tunceli'de misafir edilmiş.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Sonuç, sonuç?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sonra?

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Bir dedikleri iki edilmemiş, her türlü misafirperverlik yerine getirilmiş.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Nerede, nerede, Gülistan nerede?

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Şüphelinin ifadesini niye almadınız?

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Dinleyin Allah aşkına, istismar etmeyin ya, istismar etmeyin! Genç bir kızımızın kaybı veya vefatı -bilmiyoruz- ama vallahi istismar ediyorsunuz ya, istismar ediyorsunuz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Her zamanki gibi.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Faili niye yurt dışına gönderdiniz?

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, konuyu tam net bir şekilde öğrenin, bilin, sağlıklı bilgiye

sahip olun. Tunceli Emniyet Müdürlüğünün yaptığı araştırma neticesinde kızımızın Uzunçayır Baraj Gölü üzerinde bulunan Sarı Saltuk Viyadüğü Dinar Köprüsü üzerinde görüldüğüne ilişkin görgü tanıklarının beyanı ve araç kamerası görüntüsü tespit edilmiş. Ayrıca, telefon sinyalinin köprü üzerinde kesildiğinin tespit edilmesi üzerine su altı ve su üstü arama çalışmaları Tunceli İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğümüz koordinesinde bölgede başlatılmış.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yedi yüz seksen iki gündür bulamadınız!

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Uzunçayır Baraj Gölü tahliye çalışmaları sonucunda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ya, bunları biliyoruz. Bunlar biliniyor ki zaten, gazeteler yazıyor.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Sayın Başkanım, konunun hassasiyetine...

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Uzunçayır Baraj Gölü tahliye çalışmaları sonucunda baraj suyu teknik olarak mümkün olan minimum seviyeye, 885,32'ye düşürülmüş. Arama faaliyetleri iki yüz altmış bir gün devam etmiş. Peki... (HDP sıralarından gürültüler)

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – E, ne oldu?

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Bir dakika...

Peki, mademki böyle, normal boğulma, vefat vesaire aramalarında on beş gün -uzmanların ifadesidir bu- yeterli bir aramadır.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Zaynal'ı yakala, Zaynal'ın ifadesini al.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Ama bu konunun hassasiyetine binaen Cumhurbaşkanının talimatı, İçişleri Bakanının talimatıyla iki yüz altmış bir gün devam etmiş, hâlâ devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yedi yüz seksen iki gündür bulunamadı!

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Başşüphelinin ifadesini al, ifadesini!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bulunamadı yedi yüz seksen iki gündür!

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Başşüphelinin ifadesini al, bu kadar basit. O nasılsa söyleyecek zaten.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Belki de siz yaptırdınız! Dağa götürmüş olabilirsiniz!

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Kıymetli arkadaşlar, 97 su altı ve su üstü kurtarma ekibi...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ya, Zaynal'a sorsan söyleyecek zaten.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – ...545 personel, 101 araç, 45 bot, 14 ROW...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ya, Zaynal'a sor, Zaynal'a sor, söyleyecek; kendini bu kadar yorma, bizzat hikâye anlatma!

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – ...6 drone, 7 sonar, 3 köpekli arama ekibi bu aramalara katılmıştır.

BAŞKAN – Sayın Gülaçar...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ya, Zaynal'a sorsan söyleyecek; çağırın, ona sorun.

BAŞKAN – Sayın Gülaçar, ben ilave süre vereceğim ama lütfen Genel Kurula hitap edin.

Buyurun efendim.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Başşüpheliye sorsan zaten söyleyecek, bu kadar kendini yorma.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, aynı zamanda, soruşturma kapsamında Adalet Bakanlığı, Tunceli Cumhuriyet Başsavcılığı yapılması gereken işlemleri resen başlatmış.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Zaynal'ın ifadesini alsalar bulacaklar, hikâye anlatma.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kaç kez gözaltına aldınız aileyi?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Zaynal'ın ifadesini al, Zaynal'ın!

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Aileyi kaç kez gözaltına aldınız?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Başşüphelinin ifadesini al!

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Aile ve ailenin avukatları tarafından talep edilen şeylerin tamamı CMK kurallarına göre yerine getirilmeye çalışılmış.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ne zamana kadar dinleyeceğiz Başkan?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kaç kez gözaltına aldınız aileyi, kaç kez?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ya, Zaynal'ın ifadesini al, Zaynal'ın; babasının ifadesini al.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Soruşturma aşamasında Zaynal Abakarov...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Başkan, biz ne zamana kadar dinleyeceğiz?

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – ...isimli şahıs iddia edildiği şekliyle -bakın, arkadaşlar, vallahi istismar ediyorsunuz- bu adam soruşturuluyor, telefonlarına ulaşıyor.

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ya, annesi kime ne yazmış, annesi? Biz mi dedik? Annesi yazmış. Annesi kime ne yazmış?

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Telefonlardaki imaj alma ve inceleme işlemlerinin yapılmasından sonra sadece mesajlaştığı, olayın vuku bulmasıyla alakalı olarak bir bilginin olmadığı sonucuna varılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Gülaçar.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Şimdi, sizin çizdiğiniz tabloda...

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Annesi niye CİMER'e yazıyor?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ya, yedi yüz seksen iki gündür, yedi yüz seksen iki gündür... Siz, Türkiye Cumhuriyeti'ni bu kadar hafife mi alıyorsunuz?

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ne bağırıyorsun?

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Ya, arkadaşlar...

BAŞKAN – Sayın Gülaçar, teşekkür ediyoruz.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Bakın, en başından söylüyorum: Cumhurbaşkanının bizatihi kendi talimatı, İçişleri Bakanının talimatı...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kaç kez gözaltına aldınız, kaç kez?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ya, tamam anladık, sen Cumhurbaşkanını çok seviyorsun.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kaç kez gözaltına aldınız, onu söyleyin.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Niye çocuğumuzu istismar ediyorsunuz?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Niye gözaltına alıyorsunuz aileyi? Acı yaşayan aileyi niye gözaltına alıyorsunuz?

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Niye kızımızı istismar ediyorsunuz? İnceleme Komisyonu olarak bize şu ana kadar bir sonuç gelmedi biliyor musunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Gülaçar.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Devamla) – Daha yeni, birkaç gün önce kızımızın mektubu ulaştı bize. Ama ben, bunun perde arkasında yine bir HDP provokasyonu olduğunu düşünüyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Gülaçar, teşekkür ediyorum.

MAHMUT TOGRUL (Gaziantep) – Sen HDP paranoyasındasın, HDP paranoyasındasın; senin derdin HDP!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ya, ayıp ya!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hatip bizi provokasyon yapmakla, istismarla suçladı, sataştı.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Beştaş.

V.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Van Milletvekili Osman Nuri Gülaçar'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisi son zamanlarda iktidar olduğunu çoklukla unutuyor. İktidarlar hesap verirler, iktidarlar...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Terörist vermez, iktidar verir!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Hani “Bir kurt, bir kuzu bile kaybolursa onun hesabını bizden sorun.” diyorlar ya, biz AK PARTİ bunu kaybetti dedi dededik ki bulunmuyor dedik, aramıyor dedik, yeterince soruşturmuyor dedik ve size açık çağrı yaptık; gelin, birlikte bir araştırma komisyonu kuralım ve bu kızımızı kayıp mı oldu, öldürüldü mü, kaçırıldı mı; varsa cenazesi nerede bunu bulalım dedik. Siz öyle bir hikâye anlattınız ki...

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Ya, Mecliste mi bulacaksınız?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ya, Gülistan Doku'nun ailesi defalarca Dersim'de gözaltına alındı. Daha on dakika önce size Adalet Bakanlığının önünde darp edilerek gözaltına alındığını söyledim ve hatibimiz buradan, kürsüden Valinin Zaynal Abarakov'u yurt dışına kaçırdığını söyledi, kaçırdığını. Gülistan Doku'nun telefonunda, son görüştüğü erkek arkadaşının telefonunda inceleme yapılmadı. Adam yok ortada, Rusya'ya götürülmüş. Babası emniyetçi ve “Özel olarak korunuyor.” diyor aile. Biz bu soruların yanıtını ne soruşturmada ne İçişlerinin araştırmasında görmedik. Dersim'de her taraf kameralarla dolu, MOBESE'lerle dolu; bir kadın, bir insan, bir kedi bile kaybolursa istenirse, irade olursa bulunur diyoruz. Siz “İrademiz var.” diyorsanız buyurun araştıralım diyoruz. Niye bizi suçlayarak işin içinden çıkmaya çalışıyorsunuz?

İktidar öyle bir hâle dönüştü ki işçi hakkını arıyor, diyorlar ki: “Siz provokasyon yapıyorsunuz.” Kadın hakkını arıyor, diyorlar ki: “Provokasyon yapıyorsunuz.” Öğrenci hakkını arıyor, diyorlar ki: “Provokasyon yapıyorsunuz.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Provokasyonun mimarı sizsiniz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bu halkı, bu halkın taleplerini dinlemeden iktidar olunamaz. Bakın, dinleyin...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, teşekkür ediyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sayın Gülaçar, siz bir Kürt milletvekilisiniz, Vanlısınız.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Evet.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bu kadının ailesiyle ben hâlâ görüşüyorum.

OSMAN NURİ GÜLAÇAR (Van) – Biz de görüşüyoruz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Bu ülkenin vekiliyiz biz! İrkçilik yapma!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bakın, gözaltında; ben burada ifade ettikten sonra şimdi diyorlar ki: Emniyet misafir ediyormuş.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, teşekkür ediyoruz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Bakın, hepimiz bu ülkenin vekiliyiz! Ben de Kürt'üm ama bu ülkenin vekiliyim. İrkçilik yapmayın!

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – İrkçilik nedir?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Gözaltını misafir olarak kabul ediyorsanız doğru, Gülistan Doku'nun ailesini çokça misafir ediyorsunuz. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sömürücüler!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşoğlu...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

37.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şunu ifade etmek isterim: Hakikaten, her meseleyi kendi mehabeti ve çerçevesi içerisinde değerlendirmek gerekir. Burada Değerli Milletvekilimiz Osman Gülaçar Bey, Meclise meselenin bütün hukuki, idari boyutlarını bilgilendirmeye dönük bilgi sundu. Bu konuda, başından itibaren, 5 Ocak 2020'den itibaren, bu mesele vuku bulduğundan itibaren cumhuriyet başsavcılığı tahkikatı başlatmış ve gereken her türlü adım atılmış. Bir kayıp var ortada, bu kaybın ortaya çıkarılmasıyla ilgili arama kurtarma ekipleri, kayıp ekipleri gerekli işlemleri muazzam derecede başlatmış ve yapmış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda baraj tamamen aranmış.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Barajda yok işte, barajı niye arıyorsunuz?

DİRAYET DİLAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Zaynal'ın ifadesini al, Zaynal'ın.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – İçişleri Bakanlığından özel bir ekip kurulmuş. Bu konu -en üst düzeyde- bakanlarımıza intikal ettirilmiş, onların talimatıyla işin üzerine gidilmiş ve dün tekrar İnsan Hakları Komisyonu Başkanımızla da ailesi, annesi babası ve kardeşi görüşmek suretiyle Meclis İnsan Hakları Komisyonumuz da işin üzerinde olduğunu aileye belirtmiş. Yani durumun bu Meclis araştırması önergesi kabul edilmediğinde sanki bu mesele kalacakmış, hiçbir şey yapılmamış veya yapılmayacakmış noktasına getirilmesi apaçık bir istismardır. Meclis araştırması komisyonunun hangi durumlarda kurulacağı bellidir ama idari ve adli soruşturma ve tahkikat da kendi içerisinde devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Dolayısıyla, bu konudaki, bunun dışında, istismara yönelik cümleleri, sözleri, değerlendirmeleri reddediyoruz. Türkiye Cumhuriyeti devleti bir hukuk devletidir, herhangi bir adli veya idari olayla ilgili mevzuat sonuna kadar uygulanmakta; ilgili, yetkili bütün birimler de işin üzerine sonuna kadar gitmektedir. Şu anda yapılan da odur.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ya, Meclis ne için var, ne için var kardeşim? Hayret bir şey ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Biraz evvel, gözaltıyla ilgili şeyler söylendi, bu, Adalet Bakanlığı önünde bir açıklamaya ilişkin olarak.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Meclis ne için var? Biz de “İdari görevini yeterince yapmadı.” diyoruz, iddiamız var; sen diyorsun ki: “Yaptı.”

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – O yapılan açıklamadan sonra, Emniyet görevlilerinin bir gözaltı işlemi olarak değil, oradan uzaklaştırma olarak bu işlemi gerçekleştirdiği bilgisi bize şu anda bilgi olarak verildi.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hastaneye götürüldü Başkan ya, öyle demeyin ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir başka bilgi geldiği takdirde de mutlaka Genel Kurulu bilgilendireceğimi ifade ederim.

Burada olup biten mesele, meselenin bütün boyutları itibarıyla işin üzerinde bulunduğu yönündedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bunu Meclisin bilgisine sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Akbaşıoğlu.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Gözaltında, gözaltında. Hastaneye gitmişler darp raporu için.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, yerimden kısa bir söz alabilir miyim? “İstismar” dedi ama sataşmadan istemiyorum.

BAŞKAN – Ona cevap verdiniz daha önce Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başkan, yeni bir şey söyledi ama.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir şey söylemedim ben, ben hiçbir şey söylemedim, onlara yönelik bir şey söylemedim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yani, bizim yine istismar ettiğimizi söyledi.

BAŞKAN – Yerinizden bir dakika efendim.

Buyurunuz.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Üzerlerine alındıysa...

OSMAN NURI GÜLAÇAR (Van) – Sayın Başkanım, keşke vaktimiz olsaydı, daha fazla ayrıntılı bilgi verseydim.

38.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, üzerime alındım çünkü açıkça ortaya çıkarılmayan bir olay, bir kayıp, yürütülmeyen bir soruşturma gün gibi ortada ve bir aile çılgın çılgına iki yıldır sokaklarda kar kış demeden kızlarının bulunmasını istiyor, sağ ya da ölü. Bunu söylemek zorunda bıraktınız. Yani şimdi, siz diyorsunuz ki: “İdare ve yargı her türlü işi yapıyor.” Biz de muhalefet olarak diyoruz ki: Yapmıyor. Bunu ortaya çıkarmanın yolu ne? Meclis araştırın.

Ya, Zaynal Abakarov temel şüpheli. Neden hâlâ tutuklu değil, ifadesi nerede? Vali neden kaçırdı onu? Zaynal Abakarov’un babası, Emniyette çalışıyor, Emniyet görevlisi; bu nedenle neden korunuyor? Bizim sorularımız var; bu sorular sadece bizim değil, ailenin soruları.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bitti mi efendim?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bitireceğim Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Cumhurbaşkanına hakaret etti diye ya da sokaktan geçen biri bir işaret yaptığında gece yarısında ev basıp gözaltına alan iktidar, güpegündüz kaybolan bir kadının ne sağ hâlini ne ölü hâlini, cenazesini bulamıyor.

Peki, biz Meclis olarak ne işe yarıyoruz, ne iş yaparız burada? Bir kadın, bir aile diyor ki: “Çocuğumu bulun.”

Son olarak şunu söyleyeyim; diyor ki: “Adalet Bakanlığının önünden uzaklaştırıldılar.” Ya “yalancı” demek çok zoruma giden bir şeydir ama ispatlı ya! Biraz önce avukatla görüştüm -sağlık kontrolü için hastanedeydi- burada konuştum, dediler ki: “Tamam, misafir edeceğiz.” Gözaltı yapıyorsunuz, bunun arkasında bile durmuyorsunuz. Bütün politikanız böyle temelsiz, böyle yalan, böyle mesnetsiz! (HDP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akbaşıoğlu, lütfen tekrara düşmeden...

Buyurunuz efendim.

39.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşıoğlu’nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bizde yalan dolan olmaz, onu söyleyeyim; biz ne dersek...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Gözaltı yaptınız mı, yapmadınız mı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Gözaltındaydı ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gözaltıyla ilgili... Bakın, verilen bilgiyi paylaşıyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Size yazışmaları göstereyim mi?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gözaltıyla, adli bir olay olarak değil emniyet, asayişle ilgili bir duruma ilişkin bir idari tedbirle ilgili bir durum söz konusu, buna ilişkin bir bilgi söz konusu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Niye hastanedeler, Fatih Hastanesine niye götürüldüler?

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bu konuda meseleyi nasıl istismar ettiğinizin bir delili olarak yaklaşımınız kamuoyunun gözü önünde cereyan ediyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Delil nedir biliyor musunuz, gözaltını yapıp inkâr etmektir burada.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Olayın bütünüyle devlet birimleri a’dan z’ye üzerinde olduğu hâlde sadece istismara ve olayı başka bir noktaya çarpıtarak buradan bir kaos, bir kriz çıkarmaya dönük bir yaklaşımın iyi niyetle

bağdaşır bir yönü bulunmadığını kamuoyunun takdirine sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

DİRAYET DILAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Ne kaosu çıkacak? Nasıl bir kaos çıkacak?

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 23/2/2022 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, Gülistan Doku'nun akıbetinin araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Şubat 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Altay...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir saattir sistemdeyim efendim, CHP'yi görmüyorsunuz.

BAŞKAN – Buyurunuz sizinle başlayalım efendim.

Buyurunuz Sayın Altay.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Van Milletvekili Osman Nuri Gülaçar'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması ile Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, Mecliste bir siyasi partinin grup önerisi başka siyasi partiler tarafından kabul edilebilir, reddedilebilir; bunlar ayrı işler fakat konuyu mecrasından saptırmak, yasamanın yürütme üzerindeki denetim yetkisini "istismar" diye nitelemek... Sayın Başkan, bu yeni sistemde Meclisin işi bellidir; Meclis, bütçesini yaptığı, uygulayacağı yasaları yaptığı yürütmeyi denetlemekle görevlidir. Türkiye Büyük Millet Meclisinde, bu sistemde yürütme organına yönelik kusur, eksik, yanlış ithamlar AK PARTİ'yi âdeta çileden çıkarıyor. Ben beklerdim ki AK PARTİ'li milletvekilleri de zaman zaman yürütmenin yanlışlarını burada dile getsin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Dolayısıyla şunu da anlamıyorum: Biz aksaklıkları, eksiklikleri gündeme getirince Tayyip Bey "İşte, siz Türkiye'yi dışarıya şikâyet ediyorsunuz, şunu yapıyorsunuz." diyor. Ya, Türkiye'yi dışarıya karşı rezil eden ya da Türkiye'yle ilgili insan hakları bakımından kötü karmenin oluşmasına sebep olan iktidarın bu kabîl uygulamalarıdır.

Bakin, basit bir örnek vereyim şimdi: Şu anda, Avrupa Parlamentosu İnsan Hakları Alt Komisyonu Türkiye'de, Ankara'da ve siz ne yapıyorsunuz, ne yapıyorsunuz? Acılı bir anne, baba ve ablanın Ankara'daki adalet arayışı çılgınlığıyla ilgili en temel hakkı olan tepki hakkını, demokrasideki tepki hakkını kullanmak isteyen bir aileye gözaltı yapıyorsunuz. Bunu görenler Türkiye'yle ilgili iyi düşünür mü kardeşim? Bırak, insanlar konuşsun ya! Sen konuşa konuşa geldin ya! Kurulu düzene isyan ede ede geldin sen ya!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Altay.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – İsyan ettiğin kurulu düzenin daha beterini inşa ettin kardeşim. Olmaz böyle şey.

Bu Gülistan Doku kızımız, evladımızla ilgili -AK PARTİ'lilerin de herkesin de içi yanıyordu, eminim- "Aman, yürütmeye bir şey gelmesin." şeklinde bakılamaz. İddia var, neydi? Zaynal Abarakov, bu kızın en son görüştüğü kişi ve o kişinin telefon kayıtları incelenmemiş ve o kişi yurt dışındaysa burada bir şüphe vardır. Bu çocuğun, bu gencin babasının, ağabeyinin, üvey babasının neyse, Emniyette yetkili olması bu çocuğa bir dokunulmazlık kazandırmaz Sayın Başkan ama üzücü olan şudur: Meclis, milletin sesidir; kimin canı yanarsa çareyi Mecliste araması en doğal hakkıdır, kimin canı yanarsa çareyi Ankara'da araması da en doğal hakkıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım efendim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Bir anne, baba ve abla Adalet Bakanlığının önünde kayıp kızlarının akıbetini sorguladığı için gözaltı işlemine tabi tutuluyorsa yazıklar olsun! Vah ki vah, eyvah ki eyvah! (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Akbaşoğlu'na söz verirsiniz bugün bu Meclisi çalıştırmam.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ama tamamen yanlış, tamamen gerçek dışı.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Her konuya cevap vermek zorunda değilsin kardeşim sen ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Gözaltı yok diyorum, bilgi...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sen, Meclisin çalışmasını istemiyorsun herhâlde ya.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığıyla görüştüğüm bilgiyi paylaşacağım

Sayın Başkanım.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Görürsün sen şimdi, görürsün şimdi.

BAŞKAN – Bir saniye efendim.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Evet, Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bir saniye Sayın Akbaşoğlu...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Böyle bir şey yok ya! Yürütme yok artık burada, sen yürütme değilsin ya!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Bir saniye...

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sen yürütme değilsin kardeşim!

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Ben, AK PARTİ iktidarının temsilcisiyim, AK PARTİ Grubunun Grup Başkan Vekiliyim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Her konuda yürütme adına laf konuşamazsın.

Siz de veremezsiniz; her dakika laf, her dakika söz istedi.

BAŞKAN – Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.29

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.50

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir), Rümeyza KADAK (İstanbul)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 57’nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Sayın Grup Başkan Vekillerine yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Akbaşoğlu...

41.- Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çok açık bir şekilde ifade ediyorum: Gülistan Doku’nun annesi, babası ve kardeşine hiçbir aşamada gözaltı işlemi yapılmamıştır. Adalet Bakanlığı önündeki açıklamaları esnasında başka marjinal gruplar da destek için oraya gelmiş. Asayişle ilgili, Emniyetin orada bulunması ve... Oteline götürülürken aile “Herhangi bir darp ve başka hususlar sonradan gündeme getirilir.” mealindeki yaklaşımlara istinaden, tedbiren hastanede muayeneleri yapılarak otellerine götürülmüştür; aile, güvenli bir şekilde otelindedir. Gözaltı işlemi asla yapılmamıştır.

Meclisin yasama ve denetleme hakkı vardır; bu, bakidir. Bununla beraber, devletin kurumlarının bu mesele üzerine herhangi bir şey yapmadığını söylemek doğru değildir; bizim ifademiz buna dairdir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Altay...

42.- İstanbul Milletvekili Engin Altay’ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Sayın Başkan, aslında benim dediğime gelindi. Yasama organı yürütmeyi denetler. Yürütmenin belli ki bugün Gülistan Doku’nun ailesine yönelik Adalet Bakanlığı önündeki açıklaması sonrasında bir tasarrufu olmuş. Gözaltıyla neticelenmemiş olmakla birlikte bu esnada eş zamanlı olarak yasama organında bu meselenin tartışılması yürütme organını da bir yanlıştan çevirmiş, bundan büyük memnuniyet duyuyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Danış Beştaş...

43.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu’nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Gülistan Doku’nun ailesi -elimde video da var, görünmüyor ama- Adalet Bakanlığının önünde polis aracılığıyla Sincan Fatih Devlet Hastanesine götürüldüler, yanlarında avukatlar vardı çünkü her gözaltında önce adli muayene yapılır. Burada ifade ettikten sonra, Adalet Bakanlığıyla görüşükten sonra gözaltı işleminin yapılmadığını söylediler, bu da yasamanın etkisini gösteriyor. Yani neticede bu girişimin adli muayeneden sonra gözaltıyla bitmemiş olması tabii ki mutluluk verici ama burada önemli olan, bugün bu meselenin bu yönüyle değil de hakikaten bu kayıp arama işini hep birlikte yapıyor olmamızdı. Gözaltı işlemine başlandı ama müdahaleyle durduruldu, bu da sevindirici bir şey yani bunu daha fazla uzatmamak için buradan kesiyorum. Elimizde bütün görüntüler var, sanki gerçek dışı beyanda bulunmuşuz gibi bir tutumu da katıyen kabul etmiyoruz.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum.

Sayın Akçay...

44.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın, Gülistan Doku’yla ilgili soruşturmanın hâlen devam ettiğine ve bir an evvel sonuçlanmasını dilediklerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün, Gülistan Doku’nun ailesi Grup Başkan Vekili Sayın Levent Bülbül Bey’le de görüşmüşlerdi. Yüreği kor gibi yanan ailenin acısını anlıyoruz ve bu konuya ilişkin soruşturmanın, aradan geçen yedi yüz elli günü aşkın bir süre içerisinde hâlâ devam ettiğini de öğrendik, biliyoruz ve dileriz ki artık bir an evvel kamuoyunun, ülkemizin, milletimizin de merak ettiği bir neticeye kavuşuruz. Tabii, içimiz ve yüreğimiz der ki: “İnşallah Gülistan Doku sağdır.” Yani öncelikle bunu dua ederim, dilerim. Soruşturmanın da bir an evvel sonuçlanmasını diliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Dervişoğlu...

45.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’nun, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütün siyasi partilerin araştırma önergelerinin gereklerini yerine getirebilecek bir siyasi duruş ve tavır sergilemeleri gerektiğine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bütün bu tartışmaları bir araştırma önergesine istinaden yaptık. Siyasi partilerimiz araştırma önergesiyle ilgili görüşlerini de açıkladılar. O görüşmelerin akabinde Grup Başkan Vekillerimiz aracılığıyla da Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündemine farklı farklı tartışmalar taşındı.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevi yürütmeyi denetlemektir; araştırma komisyonlarının oluşturulması da bu işlemin bir vasıtasıdır. Biz tartışmayı yapıyoruz, tartışmaya muhtaç bulduğumuz konular, esas itibarıyla araştırmaya da müstahak konulardır. O bakımdan, Türkiye Büyük Millet Meclisinde bütün siyasi partilerin bu araştırma önergelerinin gereklerini yerine getirebilecek bir siyasi duruş ve tavır sergilemeleri lazım. Doğrusunu isterseniz konu siyasi bile olmaktan çıkıyor, memleketin bir meselesini tartışıyoruz. Onu yapıyorsak hakkıyla yapalım diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan’ın, Grup Başkan Vekillerine Doku ailesinin çılgınlığına kulak vermelerinden ötürü Başkanlık Divanı olarak minnet duyduklarına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Grup Başkan Vekillerimize Meclisin hassasiyetine tercümanlıklarından ve Doku ailesinin, Gülistan Doku yavrumuzun ailesinin çılgınlığına kulak vermelerinden Divan olarak biz de minnet duyuyoruz ve sonuç itibarıyla da Gülistan Doku’nun inşallah sağ olarak bulunması konusunda da bu iş birliğinin ve bu çabanın sürdürüleceği kanaatini taşıyoruz.

Hepinize başarılar diliyoruz.

Sayın Baltacı, bir talebiniz vardı baştan beri; kusura bakmayın, sizi geciktirdik.

Buyurunuz efendim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı’nın, Kastamonulu çekme helva imalatçılarının yaşadığı mağduriyete ilişkin açıklaması

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP’nin gerek tarım gerekse ekonomideki tercihlerinin bedelini ne yazık ki üreticimiz ve vatandaşımız ödemeye devam ediyor. Ülkede ve seçim bölgem Kastamonu’da şekerle ilgili yaşanan krizi aylar önce bu Mecliste dile getirmiştım. Her geçen gün büyüyen bu kriz, Kastamonu’nun yöresel lezzetlerinden çekme helvanın da tadını kaçırmış, helva imalatçısının şekerini

düşürmüştür. Fabrikalarında şeker satışını durduran TÜRKŞEKER'in satışlarını TÜRKŞEKER TARIM AŞ gibi paralel bir şirket üzerinden yapma ve yerel üreticilere sınırlı mal verme kararı alması, ana ham maddesi şeker olan çekme helva imalatçıları mağdur etmiştir. Yanı başındaki fabrikadan alamadığı şekerin yurt dışına gönderildiğini, yandaşlara yüklü miktarlarda ve düşük fiyattan peşkeş çekildiğini bilen Kastamonulular, AKP iktidarının helvasını yapacağını günü sabırsızlıkla beklemektedir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, 22/2/2022 tarihinde Bursa Milletvekili Lale Karabıyık ve arkadaşları tarafından, yükseköğretimde yaşanan sorunların araştırılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3211 sıra no.lu), diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 23 Şubat 2022 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

23/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 23/2/2022 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Engin Altay
İstanbul
Grup Başkan Vekili

Öneri:

Bursa Milletvekili Lale Karabıyık ve arkadaşları tarafından, yükseköğretimde yaşanan sorunların araştırılması amacıyla 22/2/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (3211 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 23/2/2022 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Lale Karabıyık.

Buyurunuz Sayın Karabıyık. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA LALE KARABIYIK (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında okul öncesi eğitimin sorunlarından yükseköğretimin, hatta lisansüstünün sorunlarına kadar eğilmek lazım ancak bugün zamanımız kısıtlı olduğundan ve beş dakika içerisinde konuya değinmem gerektiğinden sadece yükseköğretimin sorunlarına bir mercek tutmak istedim. Tabii, ama biliyoruz ki okul öncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretimin sorunlarını çözmeden, niteliğini artırmadan asla yükseköğretimin niteliğini artırmak ve sorunlarını çözmek mümkün değil; bunu da biliyoruz.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde üniversitelere ne oluyor, bunu düşünüyor musunuz? Sizlerin de çocukları, gençleri var. Üniversitelerde her gün başarı sıralaması düşüyor. Uluslararası derecelendirme kuruluşlarında bakıyorsunuz ki üniversitemizin yayın kalitesi, yayın sayısı her geçen gün düşmüş. Akademisyenler bu ülkeden göç etmek istiyor, bilim insanları burada kalmak istemiyor, öğrenciler daha öğrenimleri sırasında bu ülkeden gitmek istiyor. Akademik barışı bozdunuz, üniversitelerde umutsuzluk var. “Ben ne yayın üretirsem üreteyim, ne yaparsam yapayım siyasi kadrolaşma var, atanmış rektör ve ekibi bana kadro vermez.” diye umutsuzca çalışmaya ve işini yapmaya özen göstermeye çalışan akademisyenler var; niye umutsuzlar, neden bunu düşünüyorlar? Üniversiteler parçalandı; atanmış dekanlar, atanmış rektörler... Bir rektör, hem rektör hem dekan hem bölüm başkanı. Bunlar sorun aslında, bunları göz ardı etmemek gerekiyor.

Peki, değerli milletvekilleri, öğrencilerin durumuna baktığınızda umutla bakamıyorlar geleceğe. “Yükseköğretimin sorunları var.” diyoruz, “Barajı kaldırdık.” diyorsunuz. Baraj, sorunumuz değil. Bir gencin, bir öğrencinin eğitimi yapmak hakkıdır, yükseköğretim almak anayasal bir haktır ama nasıl? Nitelikli bir eğitim şeklinde, fırsat eşitliği vererek ve de üniversite öğrencisinin barınma sorununu çözerek ve onun parasız eğitim yapmasını sağlayarak ve tabii ki istihdamını da düşünerek, planlayarak ve gerekli ekonomik reformlarla, paketlerle istihdam politikasını da örtüştürerek yapmak gerekir. Yoksa bu, öğrenciye boş yere umut vermekten öteye gitmez. Yeter ki eğitimin niteliği artsın, sorunumuz bu. Bütün üniversite öğrencilerimiz nitelikli eğitim alsınlar ve istihdam edilsinler, sorun burada. Ama biz öğrencilerin başarısının sınavlarda nasıl düştüğünü çok iyi biliyoruz, ortaöğretimin başarısının niteliğinin düşmesi sebebiyle bugün çocuklar başarısız.

Şimdi, tartışmayacak mıyız ortaöğretimin başarısızlığını? “Niye iyileştirilmiyor?” demeyecek miyiz? Veya “bir dekan, bir mekân” anlayışıyla kurulan üniversitelerin akademik kadroları boş, içlerinde birtakım ihtiyaçları var, imkânları yetersiz, tercih edilmiyorlar, kontenjanları boş kalıyor; “Bunları iyileştirin.” demeyecek miyiz, sorgulamayacak mıyız? Ya da “Öğrencilere müşteri gözüyle bakan bazı vakıf üniversitelerine neden bir mercek uzatmıyorsunuz? Eğitim niteliği nasıldır?” demeyecek miyiz? Peki, öğrencilerin psikolojisini eğer düşünüyorsanız, eğer Sayın YÖK Başkanı esas psikolojilerini de düşünüyorsa bu gençlerin, neden hâlen 345 liraya atırlan üniversite sınavına giriş ücreti var bu ülkede? (CHP sıralarından alkışlar) Yoksullar var, yoksunlar var, onlar bu ücreti ödeyemedikleri için sınava giremiyorlar; bırakın üniversiteyi, sınava giremiyor bu çocuklar. Öğrencilerin psikolojilerini düşünüyorsanız -eğer düşünüyorsanız- neden barınma sorununa bir çare üretmiyorsunuz? Neden öğrencilerin burs imkânlarını artırmıyorsunuz? Ailelerine hacizler geliyor işe giremedikleri için ve krediyi ödeyemedikleri için. Öğrenciler üniversiteye girdiklerinde “Nasıl olsa iş bulamayacağım.” şeklinde umutsuzca eğitime başlıyorlar. Neden onların istihdam politikalarını düşünmüyorsunuz?

Bakın, şu anda getirdiğiniz sistem ne? Başarı sıralaması olan ve başarı sıralaması olmayan üniversite alanları, bölümleri yarattınız. Bu bir kutuplaştırmadır, öğrencilerin psikolojisi üzerine olumsuz bir etki yapar. Bazı üniversiteler ve alanlar başarı sıralamasının geçerli olduğu üniversiteler ve alanlar ama diğerleri değil. Bu, bir kutuplaştırmadır. Bu, eğitimin niteliğini iyileştirme değildir; bu bölücülüktür, bunu yapmayınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

LALE KARABIYIK (Devamla) – Teşekkürler.

Diğer taraftan, bu ülkede bir kalkınma stratejisi olacaksa bu, eğitim politikalarıyla birlikte örtüşebilmelidir ama bunun için de eğitimin öznesinin öğrenci olduğu bilinmelidir; öğrencinin, gencin, çocuğun üstün yararına göre hedef konulması gerektiği bilinmelidir. Ama maalesef iktidarınızda, eğitim sisteminin her kademesi daima bir kadrolaşma aracı olarak düşünüldü ve eğitim, siyasetin bir aracı olarak kullanıldı. Bu nedenle de eğitim, okul öncesinden lisansüstüne kadar her aşamada geriledi. Şimdi oturup bunu düşünmenin zamanı. Eğer bu ülkeyi düşünüyorsanız, eğer çocuklarınızı, gençlerinizi düşünüyorsanız, eğer geleceğinize, kalkınmanıza önem veriyorsanız oturup bunu araştırmanın, “Nerede hata yaptık?” demenin işte şimdi zamanı; gelin, bunu birlikte yapalım. Üniversitemiz, yükseköğretimimiz artık bitiyor, umutsuz gençler oluştu. Buna, bu suça alet olmayın.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin Örs.

Buyurunuz Sayın Örs. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; verilen grup önerisi üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün, Türkiye’de yükseköğretim sisteminin merkeziyetçi yapısı, hızla artan üniversite sayısı ile oluşan fiziki imkânsızlıklar, öğretim elemanı yetersizliği, siyasallaşmış atama ve partizan yönetim anlayışı gibi nedenlerle üniversiteler akademik kurumlar olmaktan uzaklaşmaktadır. Bunu söylerken içim yanıyor ama kendisini ifade edemeyen, özgürce bilimsel çalışma yapamayan mobbing mağduru öğretim üyeleri ya sessizliğe bürünmekte ya da üniversiteden ayrılıp beyin göçüyle başka ülkelere gitmenin yolunu aramaktadır.

Değerli arkadaşlar, üniversite mezunlarımızın işsizlik oranları hızla yükselmektedir. Üniversite kontenjanlarının artırılması, ihtiyaç olmayan alanlarda ikinci öğretim programlarının açılması, kampüs, yurt gibi üniversite imkânlarının olmadığı il ve ilçelerde seçim yatırımı üniversite, fakülte, yüksekokulların açılması hem yükseköğretimde kaliteyi aşağı çekmekte hem de üniversite mezunlarının iş gücü piyasalarına dâhil olma oranını azaltmaktadır. AK PARTİ iktidarının üniversiteleri yalnızca binadan ibaret gören, bina sayısının artmasını başarı hikâyesi gibi sunan yükseköğrenim politikasıyla geldiğimiz noktada, bugün 3 üniversite mezunundan 1’i işsizdir arkadaşlar. Bugün ülkemizde üniversiteler işsizliği öteleyen kurumlar hâline gelmiştir ne yazık ki.

Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener tarafından açıklanan ve İYİ Parti iktidarında uygulayacağımız iyileştirilmiş eğitim sistemiyle üniversiteler bilimsel olarak özgür ve bağımsız olacaktır. Akademik, idari ve mali olarak özerk, katılımcı ve hesap verebilir olacaktır. İyileştirilmiş eğitim sistemiyle akademik çalışmalar üzerindeki her türlü siyasi etkiyi, baskıyı ve kısıtlamaları tamamen ortadan kaldıracğız. Akademik alanda özgür ve demokratik ortamı tesis ederek beyin göçünün önüne geçeceğiz. Çağın gereklilikleri ve ülkenin ihtiyaçları doğrultusunda ihtisas üniversitelerini çeşitlendirerek sayılarını artıracğız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) – Üniversitelerin bir bölümünün faaliyet gösterdikleri bölgelerde öne çıkan sektörlerin nitelikli iş gücü ihtiyacına cevap verecek şekilde teknoloji kampüslerine dönüştüreceğiz. Öğretim elemanlarının akademik unvanlarını hak ettikten sonra kadro almalarının önündeki engel olarak karşımıza gelen keyfi uygulamalara son vereceğiz. İYİ Parti iktidarında yurtlar ücretsiz olacak, öğrencilerimiz almak zorunda oldukları kredileri yurt parası olarak devlete geri vermek zorunda kalmayacak. (İYİ Parti sıralarından alkışlar) Yükseköğretim kredisi alan öğrencilerimize mezuniyet sonrası istedikleri takdirde kredi borçlarının büyük kısmını sosyal sorumluluk projelerinde çalışarak ödeme imkânı sağlayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HÜSEYİN ÖRS (Devamla) - Bu kısa zaman süresinde düşüncelerimi bu şekilde ifade ettim.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Necdet İpekyüz.

Buyurunuz Sayın İpekyüz. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA NECDET İPEKYÜZ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir ülkede onurlu yaşamı sürdürebilmenin ön koşullarından biri tüm vatandaşların ekonomik, ahlaksal, kendi yeteneklerine göre, eşit, ücretsiz eğitim alabilmesidir. Eğer bir ülkede siz eğitimi giderek paralıya dönüştürüyorsanız, eğitim kurumlarını giderek bir işletmeye dönüştürüyorsanız, giderek büyük holdinglerin patronlarına teslim ediyorsanız; eğer siz öğrencileri müşteri olarak görüyorsanız, öğrenci ebeveynlerini müşteri olarak görüyorsanız; çalışanları, öğretim üyelerini ve akademisyenleri birer işçi olarak görüp patron edasıyla, mobbinge davranıyorsanız, ne demokrasiden ne demokratik eğitimden ne de üniversiteden söz edilir.

Üniversiteler nedir? Üniversiteler bir ülkenin problemlerine çözüm bulan kurumlardır. Bir ülkede problemler çoksa, bir ülkede sorunlar çoksa üniversiteler gibi onu konuşacak, onu araştırarak özerk yerlere sahip olması gerekir. Ama nedir? Yirmi yılda kendi kendini tüketen, merdiven altı kurumlara dönüşen üniversitelerde eğitim, niteliksiz bir eğitime dönüştü. Neydi? Hep övünüldü, şimdi ilk 500’e giremeyen üniversitelerden söz ediliyor. Sorun ne? Giderek başarısızlık artıyor, nitelik düşüyor. Sorun barajın kaldırılıp kaldırılmaması değildir. Herkes eğitime ulaşabiliyor mu? Herkese planlı bir şekilde, gerektiğinde istihdam sağlayabiliyor mu? Bakın, tıp fakültesi mezunları bu kadar eğitimden sonra Türkiye’yi terk ediyorlar, öğretim üyeleri terk ediyorlar, ama bunlara seyirci kalınıyor.

Peki, YÖK? YÖK neydi? En büyük statükocuydu. Neredeyse 12 Eylülde gelen YÖK’ü aratacak düzeye geldiniz. İktidar öyle bir yaptı ki seçimler yok, rektörler geliyor ve rektörlere... Türkiye’de yerel yönetimlere atadığınız kayyumlardan sonra rektörlüğü de kayyum mekanizmasına dönüştürdünüz.

Ve geldik, onlara direnen öğrencilere. Öğrenci olmadan olur mu? Hayır. Kutuplaşma, ayrımcılık her tarafta yaygın, giderek öğrenciler problem yaşıyor. İzmir’de öğrenciler Türk lirasında değer kaybı olduğu için çay dağıttılar, çay. Mitinglerde çay dağıtan öğrenciler gözaltına alındı. Ankara’ya, Meclisin önüne geldiler, “Barınamıyoruz.” dediler, gözaltına alındılar. Elâzığ’da tıp fakültesi öğrencisi cemaat yurdunda gördüğü baskıdan dolayı yaşamına son verdi. “Barınamıyoruz.” dediler, yine seyirci kalındı. Siz bunlara çözüm bulamazsanız giderek problemler artar.

Daha bu sabah, biz basın açıklaması yaptık, kanun teklifi verdik; gelin destekleyelim, bütün KYK borçları silinsin. Siz öğrencilerin evlerine haciz gönderiyorsunuz, bu hacizle eğitimi geliştiremezsiniz, ilerleyemezsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim.

NECDET İPEKYÜZ (Devamla) – Bir diğer problem: Üniversitelerin özerk olması lazım; siz, özerk ve bağımsız, demokratik sözlerden çekiniyorsunuz.

Bakın, barış akademisyenlerinden söz etmediğimiz süreç... Barışı isteyen öğretim üyelerinin işlerine son verildi, yurt dışına çıkışlarına engel olundu. Ne oldu? Anayasa Mahkemesi bile -hepsiyle ilgili- alınan kararları iç hukuka aykırı buldu ve beraat ettiriler. Bir kısmı zaten işe dönemedi. Siz üniversitelere böyle baktığınız süreç, üniversiteler gelişemez, giderek yok olur. Ne olması lazım?

Bir diğeri de siz üniversiteleri akrabaların yerine dönüştürdünüz, kayırmanın yerine dönüştürdünüz ve bunu bir norma dönüştürdünüz; akrabalarının geleceği, oturacağı yere dönüştürdünüz. Üniversitelerin liyakati esas alan, bilimsel, özerk, araştıran, Türkiye’nin sorunlarına çözüm bulan demokratik bir yapıya dönüşmesi lazım. O yüzden, gelin araştırılmalı.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sinop Milletvekili Sayın Nazım Maviş.

Buyurunuz Sayın Maviş. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NAZIM MAVİŞ (Sinop) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, hükümetlerimiz döneminde eğitimin her kademesinde çok önemli adımlar attığımız gibi, üniversiteleşmeyle ilgili de çok önemli adımlar attık ve bugün üniversite sayımızı 207'ye çıkardık. Ancak üniversite sayımızı artırmakla kalmadık, aynı zamanda önce birbirleriyle, sonra da dünyanın önemli üniversiteleriyle yarışır hâle getirebilmek için üniversitelerimizin kalitesini artıracak önemli adımlar da attık. Öncelikle, üniversitelerimizin bütçesini 2,5 milyardan 45 milyara çıkardık, öğretim üyesi sayısını 70 binlerden 180 binlerin üzerine çıkardık. 2002'lerde 15 bin civarında olan uluslararası öğrenci sayısı bugün Türkiye'de 245 binlere çıkmış, Türkiye bölgesinin üniversite eğitimi açısından cazibe merkezi olan bir ülkesi hâline gelmiştir.

Aynı şekilde, YÖK Kalite Kurulu kurulmuş ve YÖK Kalite Kurulunun kurulmasıyla üniversitelerimizin kalitesinin denetimi noktasında önemli bir adım atılmıştır. Yine, açılan bu üniversitelerimizin çeşitlendirilmesi yani ihtisaslaşma ve misyon farklılaşması sayesinde üniversitelerimiz belli konulara, Türkiye'nin öncelikleriyle ilgili konulara odaklanmaya yöneltilmiştir. Bu anlamda bölgesel kalkınma odaklı üniversiteler ve araştırma üniversiteleri ayrımı önemli bir yer işgal etmektedir. Bölgesel kalkınma odaklı üniversitelerle, ülkenin kalkınma hedefleri, şehir ve bölgeyle bütünleşme hedefleri, üniversitelerimizi tek tipleşmekten uzaklaştırma ve üniversitelerimizin güçlü yönlerine odaklanmasını sağlama amaçlanmıştır. Aynı şekilde, araştırma üniversiteleriyle de Türkiye'nin üniversitelerinin nitelik olarak güçlenmesi yönünde önemli destekler sağlanmıştır.

Değerli arkadaşlar, bu anlamda benim en çok önemseydiğim konulardan bir tanesi 100/2000 Doktora Burslarıdır. Şu anda 4 bin gencimiz 100/2000 Doktora Bursları kapsamında, Türkiye'de yarın akademik kadroları oluşturmak üzere doktora eğitimi almaktadır. Bakın, mikro ve nanoteknolojiden sürdürülebilir tarıma, moleküler farmakolojiden biyoteknolojiye, moleküler onkolojiden yenilenebilir enerjiye varana kadar birçok yeni alanda 4 bin civarında gencimiz doktora eğitimi yapmaktadır.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisinin verdiği grup önerisinde bahsi geçen araştırma kuruluşunun yaptığı bir başka araştırma daha var, ben sayın hocamın dikkatine bu araştırmayı da sunmak istiyorum. Bakın, uluslararası üniversitecilik yaklaşımında "genç üniversite" kavramı önemli bir yer tutmaktadır. Yani elli yıllık ve altındaki üniversiteler genç üniversite olarak tanımlanmaktadır. Türkiye'de 1972'den önce kurulmuş 10 tane üniversitemiz var. Dolayısıyla, buradan baktığımızda, Türkiye'deki üniversitelerimizin 190'dan fazlası genç üniversite kapsamındadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NAZIM MAVİŞ (Devamla) – Aynı araştırma kuruluşunun yaptığı genç üniversiteler arası başarı sıralamasına baktığımızda, 68 ülkedeki 471 üniversitede 13 kriter bağlamında yapılmış araştırmaya baktığımızda İngiltere'nin 37 üniversitesi, Hindistan'ın 34 üniversitesi, İspanya'nın 33 üniversitesi, Türkiye'nin de 31 üniversitesi bulunmaktadır. Bu rakamlara baktığımızda, sizin grup önerinizin gerekçesinde adını andığınız ilgili araştırma kuruluşunun bu araştırmasına baktığımızda ve objektif olarak üniversiteleri kendi kurumsal tarihleri içerisinde gruplandırarak yapılmış olması açısından baktığımızda Türkiye'nin 31 üniversiteyle, en çok başarılı üniversitesi olan İngiltere'nin hemen arkasından gelmesi bizim üniversiteleşmedeki kalite adımlarımızın somut sonuçlarından bir tanesidir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Biz üniversiteleri AK PARTİ iktidarında asli işlerine çevirdik. Üniversitelerimizin rektörleri artık cumhuriyet mitinglerinde cüppelerini giyerek "Ordu görevi!" pankartları açmıyor, bu milletin çocuklarıyla didişmiyor, asli işlerini yaparak üniversitelerimizin kalitesini artırıyor. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Eş dost, akrabayı dolduruyorsunuz.

FAHRETTİN YOKUŞ (Konya) – İl başkanlarının evinden çıkmıyorlar, parti rektörü oldu hepsi.

KANİ BEKO (İzmir) – Ne anlatıyorsun sen, ne anlatıyorsun! Cahil adamsın sen be! Üniversiteler battı, sen ne anlatıyorsun!

NAZIM MAVİŞ (Sinop) – El sallama, ayıp! Niye oradan el sallıyorsun?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Nerede işe yaramaz adam var üniversiteye dolduruyorsunuz, Türk düşmanlarını üniversiteye dolduruyorsunuz; yazıklar olsun!

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

KANİ BEKO (İzmir) – Üniversiteler battı, sen ne anlatıyorsun be! Ayıptır, ayıp! Ne üniversitesinden bahsediyorsun sen be! Dünyada 500 tane üniversite arasına girmeyen üniversiteler var, her taraf cahil; ayıp yani!

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Üniversite mi bıraktınız ülkede!

BAŞKAN – Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmına geçiyoruz.

1'inci sırada yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 187) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 187 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen, İYİ Parti Grubu adına Erzurum Milletvekili Sayın Muhammet Naci Cinisli.

Buyurunuz Sayın Cinisli. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA MUHAMMET NACİ CİNİSLİ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aziz milletimizi ve Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım.

Genel Kurulumuzun gündeminde bulunan uluslararası anlaşmalara ilişkin kanun tekliflerinin devletimize, milletimize hayırlar getirmesini dilerim. İYİ Parti olarak, ülkemizin güvenliğine fayda sağlayacak, ticaret hacmini artıracak uluslararası anlaşmaları destekliyoruz. Aynı sağduyu ve yaklaşımın ülkemizde yatırım yapan kendi sanayicimize, çiftçimize, esnafımıza, büyük özveriyle çalışan doktorumuza, hemşiremize, öğretmenimize, polisimize, emeklimize, mülakatla hakları yenen gençlerimize de gösterilmesini ümit ediyoruz.

Uluslararası anlaşmaların gündemimizde olması vesilesiyle ülkemizin dış siyasetine ilişkin görüşlerimi Genel Kurulumuzla paylaşmak isterim. AK PARTİ iktidarının dış siyaseti iç siyaset malzemesi hâline getirmesiyle ülkemize yaşattığı irtifa

^(x) 187 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

kaybının, güven eksikliğinin sonuçlarını uluslararası güncel gelişmelerde sıklıkla görüyoruz. Unutulmamalıdır ki siyaset bir akıl işidir, dış siyaset de bir akıl işidir. Dış siyaset de güven üzerine kurulu, hassas dengeleri gözetilen onurlu bir vatan görevidir.

Ülkemizin yüzyıllardır güvene dayalı dış politikası son on beş senede sorgulanır bir hâl almıştır. Artık bölgemizde bile ara buluculuk teklifleri ciddi karşılık bulmamaktadır. Karadeniz'in diğer yakasındaki kuzey komşularımız arasında savaş başlamışken, Amerika'dan Çin'e tüm ülkeler teyakkuza hâlinde, birbirleriyle görüşüyorlarken, ülkemizi yöneten kadro Afrika'da âdeta safari seyahatinde. "Türkiye'ye ha geldi ha gelecek; ha görüşüldü, ha görüşülecek." denen Putin, dünyanın gözünün içine baka baka Ukrayna'ya girdi bile. Gerek Batı'da gerekse Doğu'da tartışılır ülke hâline gelmemiz "değerli yalnızlık" kandırmacasından öte bir basiretsizliktir.

Dünyada yeni bir hibrit soğuk savaş dönemine girildi. Bir taraf Amerika iken diğer taraf Rusya ve Çin'dir. Bu hibrit soğuk savaşta önceki soğuk savaş döneminden farklı olarak tarafların sabit destekçileri bulunmamakta. İki kutbun tarafları olarak Rusya, Çin ve Amerika değişik bölgelerde farklı iş birlikleri oluşturabiliyorlar. Sabit destekçilerin bulunmaması, iki kutuplu dünyadaki konforlarından uzak kalmaları Rusya ve Amerika'yı tedirgin ediyor. Bugün bütün dünyanın merak ettiği "Rusya, Ukrayna'yı işgal edecek mi?" sorusu, beklenmedik bir gerekçeyle âdeta yeni bir doktrinle cevap bulmuştur. Bu gerekçe, dünya siyasi dengelerini ucu açık bir şekilde sarsma potansiyeline sahiptir. Korkarım ki bölgemizde büyüyen ateş, cumhuriyet tarihimizin ekonomik olarak en kötü zamanına ve en zayıf yönetici kadrosuna denk gelerek, en büyük zararı bize verme ihtimalini barındırıyor.

Ülkemizin tarımda ve gıda güvenliğinde Rusya ve Ukrayna'ya en bağımlı bırakıldığı dönemdeyiz. Turizm gelirlerimizde de en büyük payı yine Rusya ve Ukrayna oluşturuyor. Enerjide Rusya'ya yine bağımlıyız. Savunma sanayisinde Ukrayna'yla yapılan önemli iş birlikleri temelinde en büyük zararı yine ülkemiz görebilir. Bu nedenle, böyle bir dönemde Türk ekonomisine, tarıma, turizme ve diğer etkilenebilecek sektörlerle devlet ciddiyetiyle yaklaşılmalı, yetişmiş doğru kadrolarla akıllar başlara devşirilmelidir. AK PARTİ seçimlere kadar hiç olmazsa bu sorumluluğunu devlet ciddiyetiyle taşımalı, etrafını değil, ülkesini ön plana alarak görev üstlenmelidir. Artık bu işin günlük siyaseti, yandaşı ve etrafı mutlu etme ciddiyetsizliği ve şakası kalmadı. Tarihe nasıl geçileceği, böyle zamanlarda belli olur.

Ukrayna-Rusya meselesinde bugünün nasıl geldiğine gelince, en büyük sebep, Batı'nın Doğu'yu, Doğu'nun da Batı'yı bir türlü anlamamakta ısrar etmesidir. Bir diğer sebep de Amerika ve Rusya'nın Ukrayna üzerinden kendi hinterlandlarını terbiye etme çabalarıdır. Doğu mantıklı ülkelere yapılan Batı mantıklı yaptırımlar, yaptırım yapılan ülkelerin otoriter yöneticilerini güçlendirmekten başka bir işe yaramıyor. Biraz önce de ifade ettiğim gibi, Allah korusun, bölgemizi de içine alan olası bir savaş ortamında hele ki taraflar Rusya ve Ukrayna ise en çok etkilenecek ülkelerin başında maalesef ülkemizin geleceğini unutmamalıyız. Yine hatırlayalım ki AK PARTİ'nin öngörüsüz, iki adım ötesini hesap etmeyen, sözüm ona oyun kurduğu dış politika hataları sonucunda Rusya artık yalnızca kuzey komşumuz değildir, Rusya aynı zamanda güney komşumuzdur ve menfaatlerimiz çatışmaktadır.

Etkileneceğimiz bir diğer büyük mesele ise gıda güvenliğimiz olabilir. Neredeyse kasten AK PARTİ'nin Türk tarımını içine düşürdüğü mevcut hâliyle arpa, buğday, mısır gibi ürünlerde en çok ithalat yaptığımız 2 ülke Rusya ve Ukrayna arasında yaşanacak gerginlik, ülkemizin başına gıda güvenliğinde iş açar. Daha önce bu kürsüden ifade etmiştim tekrar söylüyorum: Ekonomi ve tarım millî güvenlik meselesidir, her ikisi için de akıllar başlara alınmalıdır; hiçbir Türkiye Cumhuriyeti devleti yönetiminin aziz milletimizi kıtlıkla imtihan ettirmeye hakkı yoktur, bunu ne Allah affeder ne de millet affeder. Savaş şartları bir tarafa, ülkemizde zaten olağanüstü ağır ekonomik kriz şartları hüküm sürmekteydi, bu süreç pandemi öncesinden başladı. Bu sürecin kaybedeni milletimiz, kazananı ise milletin kutsal emanetini almış olan AK PARTİ'nin "ak elitist" kadrosudur. En hafif tabirle, yapılan, devletin imkânlarını, milletin emanetini suistimal etmektir.

Bu yıl girdi fiyatlarındaki fahiş artıştan dolayı çiftçilerimiz gübresiz ekim yapmak zorunda bırakıldılar. Hububat hasadına yaklaşık üç ay varken fiyat ve rekolte rakamları yine bir bilinmezlik içinde. Çiftçimiz malını kaçta satacağını bilmiyor. Küstürülmüş çiftçimizin moralini daha da bozmak veya panik yaptırmak gibi bir niyetim yok, aksine Rusya ve Ukrayna arasındaki gerilim, eğer milletimizin ve devletimizin ihtiyaçları göz önünde tutularak değerlendirilir ve tarıma hak ettiği önem verilirse ülkemiz tahıl pazarında tekrar söz sahibi bir ülke hâline gelebilir. Bölgede Rusya ve Ukrayna'yla benzer avantajlara ve ekosisteme sahip bir ülkeyiz, hatta daha fazla tarımsal çeşitliliğimiz bulunuyor. Rusya-Ukrayna gerilimi bir fırsat olarak görülmeli ve hububat ürünlerinin üretiminin artırılması için çalışılmalıdır.

Değerli milletvekilleri, Rusya, Amerika, Çin farklı bölgelerdeki siyasetlerine göre farklı destekçi ülkelerini yanlarına çekebiliyorlar. Bölgelere göre destekçilerin değişebildiği siyasi atmosferde akıllı ve güven veren politikalar yürütmeliyiz. Liderler üzerinden bir diplomasi yürütüldüğü safsatasına artık son verilmeli. Ülkemiz, AK PARTİ iktidarının kişisel, keyfi, yanlış kararları nedeniyle dış politikada hem Doğu hem Batı blokuyla karşı karşıya kalmış durumdadır.

Bugün, Rusya ve Amerika arasında bocalayan ve mevzi kaybeden bir ülke hâline geldik. Amerika, NATO'nun ikinci güçlü ordusuna sahip Türkiye yerine bölgede Yunanistan'la iş birliği yapmayı tercih edebiliyor. Rusya ve Ukrayna geriliminde ABD Başkanı Biden, NATO'daki pek çok müttefikini şahsen arayıp görüş alışverişlerinde bulundu, Türkiye'yi aramadı. Biden'ın 11 Şubat 2022 tarihinde NATO üyesi ülkelerin liderleriyle yaptığı video konferansa dahi Türkiye davet edilmedi maalesef. Sözümüzün en çok geçmesi gereken NATO'da bile "oyun kurayım" derken oyun dışı kalıyoruz.

AK PARTİ iktidarında ülkemiz sürekli biçimde uluslararası camiada görmezlikten geliniyor. Yöneticilerin yaptığı ise amatör siyasetçi tarzıyla liderlerle fotoğraf karesine girebilme çabası ve aynı karede poz verebilmek için randevu talepleri; tek dert, iç kamuoyuna imaj çalışması. Yani bu duruma gelmemizin en büyük sebebi, aslında iç politikaya malzeme üretmek için dış politika yapılması ve kurumsal diplomasiyi hiçe sayan, devlet tutanaklarına girmeyen liderler diplomasisi garabetidir. Hâlbuki uluslararası ilişkiler, kurumsal diplomasi kanalıyla bilgi, tecrübe ve akliselimle yürütülmeli.

Değerli milletvekilleri, yeni yönetimiyle kurumsal diplomasiyi açıkça ön plana çıkaracağını belli eden Amerika'ya mesleki tecrübesi üst düzey olan bir meslek memuru büyükelçi atamak yerine iki liderin arasını bulmakla görevli emekli AK PARTİ'li atamak vahim bir hataydı. Türkiye-Amerika ilişkilerinde yeni ABD yönetiminin dış siyaset yapış tarzını hesap ederek tavır geliştirmemiz gerekiyor. Dış politikayı, liderlerin bire bir görüşmesinden ibaret sanan AK PARTİ'nin bu yanlış öngörüsü, hem dış politikaya hem de Türk-Amerikan ilişkilerine ne kadar kör baktıklarının bariz kanıtı.

ABD'nin Suriye'de PKK-PYD'ye kabul edilmez desteğini, S-400, F-35 meselesini, sözde Ermeni soykırımı kabulünü, içinden çıkılmaz FETÖ problemini, temelde savunma iş birliğine dayalı olan Türk-Amerikan ilişkileri yerine bölgede Yunan-Amerikan savunma iş birliğinin tercih edilir olmasını Türkiye-Amerika Birleşik Devletleri ilişkilerindeki büyük sorunlar olarak sıralayabiliriz. Türk-Amerikan ilişkilerinden bağımsız düşünemeyeceğimiz Türkiye-İsrail ilişkilerini de akılcı, soğukkanlı bir biçimde, şahısların yararına değil, Türkiye'nin yararına politikalarla kurumsal iletişim içinde sağlıklı yürütmektir aslanan.

Bir gün "hain", "darbe destekçisi" dediniz, bir gün "terörist", "İslam düşmanı" dediniz, bir gün "darbeci" dediniz, bir gün "Haşa, görüşmem, aynı masaya oturmam." dediniz ülkelerle büyük bir pişkinlikle, hangi gizli hesaplar sonucu olduğunu bilmediğimiz şartlarda U dönüşüyle masaya oturmanız, ne aziz milletimizin ne de dünya kamuoyunun gözünden kaçıyor. Bu yapılanı dış politika zannediyorsanız aldanıyorsunuz. "Neden bize güvenilmiyor?" diye AK PARTİ yönetimi merak ediyorsa, son

birkaç senede yapılan laubali bocalamalar bile cevabı bulmak için yeterlidir. Düşünebiliyor musunuz, ülkemiz öylesine bir hâle sürüklendi ki paramızla silah alamayacak, hatta verdiğimiz parayı kurtaramayacak duruma geldik? 1999 senesinden beri kurucu ortağı olduğumuz ve 1.015 parçasını ürettiğimiz F-35 Projesi'nden çıkarılmış olmak, bir Türk vatandaşı olarak benim kanıma dokunuyor.

Dünya siyasetinde ayaklarımızın üstünde durmamız için ekonomik olarak da güçlü olmamız şart. AK PARTİ'nin sebep olduğu "Bu da mı hata?" diye sorguladığımız göz göre göre gelen yanlışlarla Türk ekonomisi, hesap edilemez bir duruma gelmiş, Amerikan Merkez Bankasının insafına terkedilmiştir. AK PARTİ'nin dar ufuklu dış politikasında Suriye'yi sadece Suriye'den ibaret görmüş olması, İsrail'i yalnızca İsrail'den ibaret görmüş olması, Mısır'ı yalnızca Mısır'dan ibaret görmüş olması, Ermenistan'ı yalnızca Ermenistan olarak görmesi, hatta Yunanistan'ı yalnızca Yunanistan olarak görmesi, arka planlarını ve sahnenin arkasındaki tarihî kulisten bihaber olmasının sıkıntılarını Doğu Akdeniz'de, Orta Doğu'da, Türk-Amerikan ilişkilerinde ve Türkiye-Rusya ilişkilerinde fazlasıyla çekiyoruz.

Buradan ifade etmek istiyorum: Bütün dünya bilmelidir ki Türkiye, AK PARTİ ve AK PARTİ'li siyasetçilerden ibaret değildir. AK PARTİ iktidarının ikili, bölgesel veya örgütsel düzeyde yaptığı dış siyaset savrulmalarında ortaya çıkan siyasi maliyetin ülkemize güven, saygı ve maddi kayıp olarak yansıdığı unutulmamalı. Bu maliyet, Türkiye'deki tüm siyasete ve aziz milletimize mal edilemez, vebal AK PARTİ ve Cumhuriyet İttifakı üzerindedir.

Türkiye'mizin uluslararası muhataplarına Türkiye Büyük Millet Meclisinden seslenmek isterim: Önümüzdeki seçimlerde AK PARTİ döneminin biteceği, Türkiye'nin haklarının uluslararası camiada topyekûn savunulacağı, sözünün masada geçerli olacağı, bölgesinde güven duyulan, devamlı sıcak kuvvete başvurmaya mecbur kalmayan, uzun ve orta vadeli planlar yaparken sözüyle kapıları açacak olan bir İYİ Parti iktidarının geleceğini, uluslararası muhataplarımızın AK PARTİ'li siyasetçileri ve AK PARTİ'yi referans alarak artık planlar yapmamaları gerektiğini dünya kamuoyuna Türkiye Büyük Millet Meclisi kürsüsünden ifade ederim. Türkiye'nin yirmi yıldır içine düşürüldüğü girdaptan çıkmasının birinci şartı, Türkiye'nin içine düştüğü ekonomik darboğazdan da çıkmasının şartı olan şahsiyetli politikayla içeride ve dışarıda tesis edilecek olan güven ortamının sağlanmasıdır. AK PARTİ'nin ön yargıları yüzünden Batı dünyasıyla aramıza ördüğü duvar, bizi Doğu'nun da gözünden düşürmüştür, sıradanlaştırmıştır. Batı'daki değerimiz yükseldikçe Doğu'nun gözünde daha da büyüdüğümüzü, sözümüzün Doğu'da daha da çok kabul gördüğünü özellikle ifade ederim.

Değerli milletvekilleri, Birleşmiş Milletler gibi, Afganistan'da hiç iyi bir sınav vermemiş olsa da NATO, bir askerî savunma iş birliği organizasyonu olmasıyla birlikte yeni süreçte demokrasi ve insan haklarını da savunan siyasi bir örgüt olma vasfıyla daha çok anılacak. Hepimizin gurur duyduğu askerî gücümüzü yalnızca ön plana çıkararak NATO'da sözü geçen ülkeler içinde artık bulunamayacağımızı, aynı zamanda siyasi, demokratik değerlerimizle NATO içinde çok daha aktif ve sözü dinlenir, yönlendirici ülke olabileceğimizi ifade ederim.

Demokrasi, bireysel özgürlükler, hukukun üstünlüğü; artık NATO'nun çok daha fazla ilgi alanında yani NATO'yu yalnızca bir savaş makinesi gibi görmek doğru olmaz, demokratik değerler ittifakı olarak da görmeliyiz. Türkiye'nin 1952 yılında bu ittifakta yer alma nedenleri Rusya tehdidi ve otokratik ülkeler blokunun karşısında, demokratik ülkeler yanında saf tutmak olmasıydı. Türkiye, tercihini çoğulcu demokrasi ve hürriyetlerden yana yapmıştır. Ülke olarak demokrasi ve hürriyetlerden yana olan tavrımızda ısrar etmeliyiz. NATO'nun ve diğer uluslararası kuruluşların dikkat çektiği bir diğer konu da ülkelerdeki yolsuzluk ile aynı ülkelerin bağımsızlığının bire bir ilgili olduğu, yolsuzluğa bulaşmış ülkelerin liderlerinin bağımsız kalamayacağı, o hükümetlerdeki idarecilerin içine düştükleri esaretin o ülkelerin yönetimlerine de sirayet edeceği belirtiliyor. Yolsuzluk, ülkeleri maddi manevi kemiriyor; Ukrayna örneğinde olduğu gibi, başka ülkelerin de istahını kabartıyor.

Son zamanlardaki bir diğer stratejik tehdit unsuru ise enerji olarak gözükmektedir. Ukrayna'yla savaşın eşiğine gelen Rusya'da Devlet Başkanı Putin'in 22 Şubat 2022 tarihinde tüm dünyaya gaz tedarikini kesintisiz sürdüreceklerini aktarmasına rağmen Rusya'nın enerji kaynaklarını âdeta bir tehdit olarak kullanmasından ve Türkiye'yi de içine alacak büyük bir enerji krizine sürükleneceğimizden endişe ederim.

Rusya'yla yürütülen yanlış doğal gaz alım süreci uzun süren elektrik kesintilerine ve üretim kaybına sebep olabilir. Buna karşı, hidrojen, yenilenebilir enerji üretimi ve nükleer enerjinin öneminin çok daha fazla hissedilir hâle geleceği bir dönem yaklaşıyor.

Değerli milletvekilleri, Çin'i değerlendirirken, Çin'in, askerî gücünü caydırıcılık manasında kullandığını fakat ekonomik gücünü ise daha istilacı bir şekilde kullandığını, bu nedenle Batı'nın henüz Çin'i bir tehdit olarak algılamaktan ziyade, tehlikeli stratejik bir rakip olarak gördüğünü göz ardı etmeyelim. Çin, istilayı askerî gücünden ziyade, para ve yatırım gücüyle yapıyor. Çin'in nükleer silahlanmaya yaptığı yatırımın, dünyadaki güvenlik dengelerini bozduğunu, ticaret yollarına da tam hâkimiyet kurmasıyla ticari dengeleri de bozacağını görmemizde fayda var. Üstün teknoloji hamlesini de hibrit savaşın bir parçası olan siber tehdit olarak kullanacağı endişesi bütün dünyada korkulu bir rüya hâline geldi.

Çin meselesi gündeme gelmişken, en büyük hassasiyetimiz olan Müslüman Uygur Türkü kardeşlerimizin durumlarını her şartta dile getirmeliyiz. Yıllardır en büyük çabamız dünyanın da konuya sahip çıkması ve çılgınlara kulak vermesiydi. Çabalarımız gerçekleşti, dünya âlem bu gerçek davaya sahip çıktı. Davaya asıl sahip çıkması gereken, bugünlere taşıyan Türkiye Cumhuriyeti devletinin bugünkü yöneticileri ne hazindir ki kulaklarını tıkadı, soydaşlarımıza sırtlarını döndüler. Keşke Türkiye bu haklı davaya bugün liderlik edebilse, diğer ülkeler de takip etselerdi.

Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener Hanımefendi öncülüğünde, İYİ Parti olarak Uygur Türklerine yapılan büyük mezalimi 4 dile çevrilmiş detaylı bir rapor hâlinde Türkiye gündemine ve uluslararası kuruluşlar nezdinde dünya kamuoyu gündemine getirmeyi borç bildik, bunu geçtiğimiz ay gerçekleştirdik.

Ayrıca, Çin'le ilgili daha önce yaptığım bir teklifi dikkatlerinize tekrar sunmak isterim. Bugün, ABD ve Çin arasında yoğun şekilde yaşanan ticaret savaşında Türkiye'ye büyük bir fırsat doğdu. Batılı ülkelerin Çin'de yoğunlaşan teknolojik ürün üretimine alternatif yeni bir ülke aranırken Türkiye altyapısıyla, yetişmiş genç insan gücüyle, pazara yakınlığıyla en ideal ülkedir. Hem istihdam yatırımı hem de teknoloji olarak düşüncecek olursak büyük bir fırsat önümüzde duruyor. Bir doğu bir batı arasında bocalayan iktidarın doğru bir siyasetle bu yatırımları Türkiye'ye çekmesini dilerim.

Dünyanın böylesine zorlu bir süreçten geçtiği dönemde ülkemizin cumhuriyet tarihinin en zayıf yönetici kadrosuyla yakananması büyük bir talihsizliktir. Ülke ve dünya şartları daha da ağırlaşmadan milletimizin sağduyusu ve hakemliğine başvurmak üzere ülke menfaati için derhâl seçime gidilmelidir.

Devletimize, milletimize zeval gelmemesini Cenab-ı Allah'tan diler, Genel Kurulumuzu saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

VII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, saat 21.00'e kadar yapılan canlı yayından azami derecede istifade etmek üzere milletvekillerinden ilave süre istememelerini istihram ettiklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, izninizle bir hususu paylaşmak istiyoruz. Saat 21.00'e kadar yapılan canlı yayından

azami derecede istifade etmek üzere bütün sayın vekillerimizden aforına sığınarak istirhamımız şudur: İlave süre istemeyelim, normal süremizi kullanalım ve bu şekilde diğer arkadaşlarımız da yararlanmış olsunlar.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 187) (Devam)

BAŞKAN – Şahıslar adına Ağrı Milletvekili Sayın Dirayet Dilan Taşdemir.

Buyurunuz Sayın Taşdemir. (HDP sıralarından alkışlar)

Uygulamayı sizden başlatıyoruz efendim.

DİRAYET DILAN TAŞDEMİR (Ağrı) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne yaklaşıyoruz. Bir kez daha kadınlar eşitlik, adalet ve özgürlük talebiyle alanlarda, sokaklarda olacak. Evet, kadınlar yüzyıllardır bu talepler için direniyor, mücadele etmeye devam ediyor ama maalesef, kadınların bu mücadelesi karşısında bir kez daha kadınların kazanımlarını gasbetmeye çalışan, kadınları itaate zorlayan baskıcı erkek egemen iktidarlar da her gün politikalarında ısrar ediyorlar. Bu kadın düşmanı politikalar, kadınlara yönelik şiddeti elbette ki besliyor, büyütüyor. Neredeyse her gün bir kadın katlediliyor. Kadınlara yönelik bu şiddeti, kadın cinayetlerini elbette sıradan bir durummuş, olaymış gibi ele almak mümkün değil.

Bu olanları aslında “şiddet” olarak tanımlamak yetersiz; resmen bir kadın kırımını yaşıyoruz. Biz, defaatle söyledik, Meclisin kadına yönelik “şiddet” ve bu kadın kırımına ilişkin aslında bir özel oturum alması gerektiğini ifade ettik, bu talepte bulunduk ama maalesef Meclis, kadına yönelik bu kırım politikalarına karşı yine suspus. Dolayısıyla, bu kırım politikalarına karşı yaşanan bu duyarsızlık bir şekilde kadına yönelik şiddeti besliyor, büyütüyor ve kadınların katledilmesini sıradan, normal bir duruma getiriyor.

Değerli arkadaşlar, yine, bu, kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri konusunda elimizde gerçekten sağlıklı bir istatistiki veri yok. Biz, daha önce de Adalet Bakanlığına, yine Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına, Emniyet Müdürlüğüne kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetlerindeki istatistikleri almak için önergelerle başvurduk ama maalesef, herhangi bir cevap almadık. Yani dolayısıyla insan şöyle düşünüyor: Ya bu verileri yani kadına yönelik bu kırım politikalarını toplumdan gizlemeye çalışıyorsunuz ya da gerçekten bu verileri toplayacak değerde görmüyorsunuz ama biz yine de -iyi ki varlar kadın örgütleri- bağımsız yayın organlarının takibi ve ısrarıyla kimi verileri elde edebiliyoruz. Bakın, “kadincinayetleri.org” sitesi, Türkiye’de 2010-2020 yılları arasında 2.534 kadının öldürüldüğünü tespit etmiş. Yine, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu 2022 Ocak Ayı Raporu’na göre, erkekler tarafından 26 kadın katledilmiş, 28 kadın da şüpheli şekilde yaşamını yitirmiş yani bir ay içerisinde 54 kadın yaşamını yitirmiş. Şimdi, bunu sıradan bir şiddet olayı olarak tanımlamak mümkün mü? Tam da bu tablonun kendisi aslında kadına yönelik kırımın da ifadesi oluyor.

Değerli arkadaşlar, yani birçoğunuz da takip etmişsinizdir; Giresun’da, 16 yaşında Sıla Şentürk adında bir kız çocuğu katledildi. Şimdi, Sıla, okul çağında küçük bir kız. Aslında bu çocuk nişanlandırıldığı kişi tarafından katlediliyor. Şimdi, belki işin dikkat çekmemiz gereken yanı, bir kere, Sıla koruma altındayken katlediliyor. Sıla, bunu katleden şahsa ilişkin ailesiyle birlikte koruma talebinde bulunuyor; kısa bir dönem koruma altına alınıyor, daha sonra da şikâyet edilen kişi üç ay tutuklu kalıyor; sonra bu kişi elini kolunu sallayarak çıkıyor ve yarım bıraktığı işi yapıyor, Sıla’yı katlediyor.

Bakın, bu durum karşısında Aile Bakanı ne diyor: “Öldürülen kadınların sadece yüzde 8’i koruma ve uzaklaştırma tedbiri aldırılmış, geri kalan yüzde 92’si zaten bu uzaklaştırma ve tedbir kararları için hiç başvuruda bulunmamış.” E, böyle uygularsanız elbette ki kadınlar böyle bir talepte bulunmaz. Bakın, Sıla bir çocuktan ve koruma talebinde bulunmuştu; korunamadı, katledildi. Dolayısıyla, yüzde 92’nin neden başvurmadığı sorusunun cevabı Sıla’da, Sıla’nın yaşadığı acı tecrübeye kendisini gösteriyor.

Değerli arkadaşlar, yine, tabii ki AKP iktidarı kadınları koruyormuş gibi yapıyor, aslında kadınları korumuyor, kadınlarla ilgili herhangi bir tedbir almıyor. Dolayısıyla, bu tedbirsizlik ve uygulanmayan kararlar, kadınların bu ülkede daha rahat öldürülmesini de beraberinde getiriyor.

Bakın, birkaç tane cezasızlık örneği vereceğim. Yine, 2020 yılının Ocak ayında Iğdır’da, üç aylık hamile bir kadın olan 28 yaşındaki Ebru Aras, boşanma aşamasındaki eşi tarafından katledildi. Şimdi, ne bekleriz? Deriz ki: “Herhâlde bu kadını katleden adam bir şekilde yargılanmıştır, cezasını çekiyordur.” Hayır, öyle bir şey olmadı; bu şahıs delil yetersizliğinden şartlı olarak tahliye edildi, tahliye edildiği yetmezmiş gibi bir de -zaten öğretmendi- görevine iade edildi. Böylelikle, bu olayın üstü kapatıldı.

Yine, değerli arkadaşlar, bakın -basına da yansıdı- Belçika’da 4 kadını öldüren bir kişi, cezasının geri kalanını ülkemizde çekmek istedi ve geldi, cezaevinde bir süre kaldı, 4 kadını öldürdüğü hâlde tahliye edildi ve şu an elini kolunu sallayarak geziyor.

Yani neredeyse kadınları katledenlerin... Gerçekten, bu adalet sistemiyle, bu ülkeyi bulunmaz nimet hâline getirdiniz kadın katilleri açısından. Kadınları katleden, öldüren, ülkesinden kaçan buraya geliyor, buraya sığınıyor, burada vatandaşlık talebinde bulunuyor.

Yine, değerli arkadaşlar, kadın cinayetlerinin faili erkeklere mahkemelerin iyi hâl indirimleri uygulaması, az cezaların verilmesi ve şartlı tahliye kararları kadın cinayetlerine resmen davetiye çıkarıyor.

Yine, tabii ki bütün bunlar olurken AKP iktidarı ne yapıyor? Hani, buna yönelik politikalar elbette ki geliştirmiyor, daha çok kadınların hakkını, hukukunu nasıl gasb ederim, kazanımlarına nasıl el koyabilirim, bunun uyanıklığı peşinde. İşte, en son İstanbul Sözleşmesi’nde bunu yaptı, İstanbul Sözleşmesi’ni feshetti; İstanbul Sözleşmesi’nden sonra yüzlerce kadın yaşamını yitirdi. Şimdi ise kadınların nafakasının peşine düşmüş, “Bu nafaka hakkını nasıl gasb ederim?”in tartışmasını yürütüyor. Bakın, AKP bitmeyen yargı paketlerine bir yenisini daha ekledi, önümüzdeki günlerde Meclis Genel Kuruluna sunulacak olan altıncı yargı paketinde “süresiz nafaka” olarak adlandırılan yoksulluk nafakasının yeniden düzenlenmesi bekleniyor. İlgili düzenlemelerin basına yansıyan detaylarına göre, iki yılın altındaki evliliklerde beş yıl, iki ile beş yıl arasındaki evliliklerde yedi, sekiz yıl, beş ile on yıl arasındaki evliliklerde ise on iki yıl nafaka verilmesi planlanıyormuş.

Şimdi, Cumhurbaşkanı Erdoğan, 2009’da açıklanan Yargı Reformu Strateji Belgesi kapsamında Meclise sevk edilen ikinci yargı paketiyle süresiz nafaka ve ıcralık çocuk tartışmalarına son vereceğini söyledi. Aslında, nafaka tartışmasının fitilini o gün ateşledi; bu sefer biz kamuoyunda nafaka hakkını tartışır duruma geldik ve bir anda, birden nafakadan mağdur olan insanlar, adamlar ortaya çıkmaya başladı. Oysa, hukukta “süresiz nafaka” diye bir tartışma yok, üstelik “Nafaka kadına verilecek.” diye bir madde de yok yani Medeni Kanun’un 175’inci maddesi gereğince, nafaka boşanma yüzünden yoksulluğa düşecek tarafa ödenir. Boşanma yüzünden yoksulluğa düşecek taraf ister erkek olsun ister kadın olsun birine verilir ama, maalesef, ülkemizde yani bu evliliklerde en fazla suistimal edilen, istismar edilen, hakkı gasbedilen, çalışma hayatından alıkonulan kadınlar yoksun, doğasında kadınlar da bu yoksulluk nafakası talebinde bulunuyorlar. Ama hani böyle nafakanın ödendiğine de bakmayın, bu nafaka da öyle

ödenmiyor, erkekler ödememek için binbir dereden su getiriyorlar arkadaşlar. Dolayısıyla, zaten bu nafaka kadınlar yeniden evlendiklerinde ya da çalışma durumlarında kesiliyor, öyle süresiz, sınırsız bir nafaka durumu da söz konusu değil. Yani kadınların nafakadan elde ettikleri cüzi bir miktar, yaşamlarını sürdürmeleri konusunda zaten çok da destekleyici bir şey değil ama AKP buna bile gözünü koydu, bunun peşine düşmüş durumda.

Bakın, yani nafaka ödeyen erkeklerin neredeyse yüzde 66'sı zaten bu nafakayı ödememiş, istatistikler bize bunu gösteriyor. Yine şunu düşünmek gerekiyor: Eğer kadınlar nafaka hakkını talep ediyor ise burada eşitsiz bir politikanın olduğundan söz etmek mümkün. Yani biz nafakayı nasıl keseriz, biz nasıl bu konuda kadını daha fazla mağdur ederiz demek yerine, kadınları neden bu kadar cüzi miktara ihtiyaç duyar duruma getirdik; bunun üzerine düşünüp bunun üzerine politika üretmek, bunun üzerine tartışma yürütmek gerektiğini düşünüyoruz.

Tabii, kadınlar yaşamın her alanında bu hukuksuzluğa, bu kadın karşıtı, kadın düşmanı politikalara maruz kalıyorlar. İşte, kadın mücadelesini yürütenler, bu konuda bedel ödeyenler, bunun değişmesi için alanda farkındalık yaratan bütün kadınlar hedef hâline geldi, tutuklandı. Bunlardan biri de sevgili Aysel Tuğluk'tur. Zamanım kalmadı çok uzun uzadıya anlatmaya ama Aysel Tuğluk'u bu sıralarda oturan herkes bilir, mücadelesine herkes tanıktır. Aysel Tuğluk şu an cezaevinde çok ağır bir hastalıkla boğuşuyor. Aysel Tuğluk'un bu hastalığına rağmen ATK bir şekilde ideolojik davranıyor, siyasal davranıyor, Aysel Tuğluk'un cezaevinde kalması için elinden geleni yapıyor. Oysa Aysel Tuğluk, bu ülkenin demokrasisine, kadın mücadelesine ciddi emek veren, mücadele veren, bu toplumda erkek egemenliğinin kırılması için yarattığı farkındalıkla bilinen bir kadındır. Dolayısıyla Aysel Tuğluk'u bu rahatsızlığına rağmen cezaevinde tutmak açıkçası kadınlara, Aysel Tuğluk'a yapılan en büyük haksızlık ve hukuksuzluktur.

Biz kadınlar olarak her yerde "Aysel için adalet!" demeye devam edeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahısları adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın Ayşe Sürücü.

Buyurunuz Sayın Sürücü. (HDP sıralarından alkışlar)

AYŞE SÜRÜCÜ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlamadan 21 Şubat Ana Dili Günü haftası vesilesiyle tüm dünya halklarının Ana Dili Günü'nü kutluyorum.

Türkiye'de yaşayan milyonlarca Kürt en doğal hakları olan ana dilinde eğitim hakkından mahrumdurlar. Kürtler yıllarca inkâr ve asimilasyon politikalarıyla karşı karşıya kaldılar. Oysaki ana dilinde eğitim hakkı en temel ve meşru bir insan hakkıdır. Kürt dili başta olmak üzere ana dilinde eğitim hakkından mahrum bırakılan diller, dil kırımına uğramakla yüz yüzedir. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi, bireyin ana dilinde eğitim almasını en temel insan hakkı olarak görmektedir. Türkiye bu sözleşmenin tarafı olmasına rağmen ana dili hakkında, ona ilişkin çekinceleri hâlen devam etmektedir. Ana dilinde eğitim haktır. Hiçbir gerekçe bir çocuğun ana dilinden kopararak yabancı bir dilde eğitime zorlanamaz fakat Türkiye yüzyıldır bu utançla yaşıyor. Ana dilinde eğitimin önündeki engeller kaldırılmalı ve gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır. Ana dille ilgili temennimi Kürtçe de söylemek istiyorum, ana dilimle: "...".^(x)

Evet, değerli halkımız, AKP-MHP ortaklığının ekonomik sonuçlarından biri olan yüksek enflasyon halkın alım gücünü günbegün eritirken iktidar, ellerinde bulunan veya kayyum atadıkları belediyelerde su indirimine gitme kararı aldı. Artık bir ekonomik çöküş ittifakı olan AKP-MHP bloğu küçük rakamlarla yapılan su indirimleriyle Türkiye halklarına karşı algı yaratmaya çalışıyor, halkın geçim sıkıntısıyla âdeta alay ediyor. Bu konuda, özellikle HDP olarak kayyumcu iktidarın zihniyetinin ikiyüzlü tavrını burada kamuoyuyla paylaşmak istiyoruz. Partimizin yerel yönetimler anlayışı gereği halkın temel ihtiyaçlarına erişimi ücretsiz kılmak, şayet ücretsiz olması mümkün değilse bile mümkün olan en ucuz fiyatı uygulamak temel esaslarımızdan biridir. Örneğin Silopi Belediyemiz, tüm hanelerden kullanım miktarına bakmaksızın 8 TL ücret almaktadır. Yine, Patnos Belediyemiz ise suyun metreküpünü 1,5 TL'den halka ulaştırmaktadır. Daha iyi anlaşılması açısından, kayyum atanan veya AKP yönetiminde olan birkaç belediyeden örnek vermek istiyoruz. Suyun metreküpünü kayyum atadığınız Van Büyükşehir Belediyesi 4,37 TL'den, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi 3,80 TL'den, Erzurum Büyükşehir Belediyesi 6,42 TL'den, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi 5,76 TL'den vermektedir ki bu fiyatlar 10 veya 15 metreküp su kullanımı için belirlenmiştir, bu miktar aşıldıkça fiyatlar 2-3 katına yükselmektedir.

Partimizin belediyeleri tek bir yolsuzluğu dahi olmayan, kayyum kılıfıyla çöktüğünüz belediyelerimizden... Örneğin Siirt Belediyesinde yaşananlar tam ibretlik. Siirt Belediye Eş Başkanlarımıza ve meclis üyelerimize suya indirim yaptıkları için dava açtınız, halkın borcuna yapılan indirimde de "kamu zararı" dediniz. "Kamu zararı" diye nitelediğiniz şeye dönüp baktığımızda, halkın biriken su borcunun yüzde 90'ının silinmesi ve suyun indirimli bir şekilde halka verilmesiydi. Yargı da halkın borcuna yapılan indirimi suç olarak kabul edip halkın silinen borçlarını HDP belediye meclis üyelerinden tahsil edilmesine karar vermiştir. Oysaki kanunda açıkça belirtilmiştir ki belediyenin su borcu indirimi kararı alma yetkisi vardır. Yine, Batman Belediye Eş Başkanlarımızın gözaltı gerekçeleri arasında da suyla ilgili aldıkları indirim kararının olduğunu da buradan bir kez daha tüm kamuoyuna ve bu Meclise de belirtmek ve hatırlatmak istiyoruz. İşte, tüm bunlar, AKP-MHP çöküş bloğunun halka karşı olan gerçek yüzünü ortaya çıkarıyor.

Evet, değerli halkımız, yine, seçim bölgem Urfa'da yaşanan birtakım sorunlara da değinmek istiyorum. Seçim bölgem Urfa'da yaşanan ekonomik krizden, yetkililerin duyarsızlığından, halkı dinlemeden alınan kararlardan tüm Urfa halkı oldukça rahatsızdır. Balıklıgöl Haşimiye Meydanı'nda bulunan Özdiker Çarşısı esnafı büyük bir mağduriyet yaşamakta. Mevcut ekonomik krizde pandeminin etkileri devam ederken esnafa hiç danışmadan Cumhurbaşkanı tarafından imzalanan kararnameyle Özdiker Çarşısı için yıkım kararı aldınız. Toplam 122 dükkân hakkında verilen yıkım kararında tapulu dükkân sahibi olan esnaflara dükkânlarının değerlerinin çok altında düşük bir ücret verilmek isteniyor.

Daha üç gün önce kendilerini ziyaret ettiğimiz Özdiker esnafının sözlerini aynen buradan söylemek istiyoruz: "Burası bizim ekmek kapımız. Binlerce insan bu dükkânlardan ekmek yiyip geçimini sağlıyor. Dükkânlarımızın yıkım kararını verdiniz ama biz billboardlardan öğrendik. Aşımızla, ekmeğimizle oynamayın." Evet, biz de diyoruz ki: Madem bu dükkânları yıkacaksınız, neden on beş aydır esnaf muhatap alınmadı ve bir alternatif sunulmadı esnafa? Bir zahmet, evet, bir zahmet esnafı muhatap alın ve bir çözüm üretin. İnsanları daha fazla açlığa ve yoksulluğa mahkûm etmeyin. Urfa esnafının ekmeğiyle oynamanıza izin vermeyeceğiz. Esnafı, halkı bu ekonomik krizde böyle bir çıkmaza sokan AKP iktidarına en büyük cevabı da halk verecektir.

Evet, değerli halkımız, yine, Urfa Şireciler ve Fıstıkçılar Odası ve esnafının sorunlarından bu iktidarın haberi var mı? Şire Pazarı'ndaki dükkân sayısı oldukça yetersizdir. 135 dükkân var fakat alan çok dar ve her dükkânda 4-5 esnaf birlikte çalışmakta. Bu pandemi koşullarında bir dükkânda 4-5 esnafın bir arada çalışması ne kadar verimli olabilir? Hem istihdamın artması hem de rahat bir ticaret ağının oluşabilmesi için esnafın ihtiyaçları temelinde ek dükkânlar yapılmalıdır.

Ayrıca, Türkiye'nin fıstık ambarı Urfa'dır. Üretimin yüzde 60'tan fazlası Urfa'da yapılmaktadır. Üstelik tarımsal girdiler

^(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

dolar bazında iken fıstık üreticilerine destekleme verilmemektedir. Urfa çiftçisi hiçbir güvencesi olmadan, destekleme almadan döviz bazlı girdiler karşısında fıstık üretimi yapmaktadır. Tıpkı Karadeniz’de fındığın nasıl ki bir taban fiyatı mevcut ise Urfa’da da fıstığın taban fiyatı olmalıdır. Fındık üreticileri gibi fıstık üreticileri de taban fiyata ihtiyaç duymaktadır.

Bakın, iç ve dış ticarete Urfa kentinin adı geçmemektedir. Urfa Keten Köyneği fıstığının patent işlemleri ve korumaya alınıp fıstık üreticisine verilmeyen desteklemenin verilmesi için Meclise bir kanun teklifi verdik. Eğer çok samimiyseniz gelin, bu kanun teklifini hep birlikte kabul edelim.

Evet, yine, Birecik’te yoksul ailelerimizin yaşadığı yoksul bir mahallemiz olan Saha Mahallesi’ndeki ailelerimizin yaşadığı önemli bir sorunu da bugün gündeme getirmek istiyorum. Kelaynak yolunda yaşandığı gibi Saha Mahallesi de doğal bir afet olan heyelanla karşı karşıya bulunmaktadır. 2018’de, Birecik Belediyesi ve AFAD insanlara evlerini boşaltmaları gerektiği çağrısında bulundu, insanlar evlerini boşalttılar. Ayrıca, Saha Mahallesi sakinlerine yeni ev vereceklerini ve kiralarını karşılayacaklarını söylediler. Bu ailelere sadece bir yıl kira desteği verildi, ardından destek kesildi ve mağdur ailelere ev verilmedi. Geçtiğimiz günlerde, evi boşaltılan bir kadının kirasını ödeyemediği için kızının telefonunu sattığını öğrendik. İktidarınızın marifeti, vaatlerde bulunup tam tersini yapmaktır. Halkın yaşadığı yoksulluk ve çaresizlikten haberiniz var mı?

Buradan yetkililere sesleniyoruz: Birecik Saha Mahallesi sakinlerini oyalamaktan vazgeçin, hızlıca onlara verdiğiniz sözü tutun ve evleri tahsis edin.

Genel Kurulu ve tüm halkımızı saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE RUANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA GÜVENLİK İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 28 Ağustos 2015 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Isparta Milletvekili Sayın Aylin Cesur.

Buyurunuz Sayın Cesur. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYLIN CESUR (Isparta) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ruanda’yla güvenlik alanında anlaşma yapılması memnuniyet verici, Türkiye’nin yatırım alanları çeşitlenirken böylece yatırımlarımız güvence altında olacak. Ve Ruanda’da yaşanmış acı olaylar sonrası bir nebze de olsa daha sonraki nesiller için en azından ülkede daha iyi koşullar sağlanacaktır, etkili olacaktır diye düşünüyorum ve bu tip ikili anlaşmaların Ruanda’da hukukun güçlenmesine de katkı sağlayacağını düşünüyorum.

Şimdi, hukuk ve demokrasi demişken yüce Meclisimizde vatandaşın sorunlarını dile getiriyoruz, bu nedenle de ben derli toplu olarak her sene şubatta ve temmuzda karne konuşmaları yapıyorum. İşte, şimdi de temmuzdan bugüne neler olmuş bir hatırlayalım, en çok can yakandan başlayalım; ekonomi hâliyle. Bütün dünya faizleri yükseltirken ekonomi biliminin aksine faizlerin indirtildiğini, Türkiye’nin insan eliyle yapılmış dış kaynaklı olmayan ilk ekonomik krizine imza atıldığını gördük. “Çin modeli”, “ihracat modeli”, “Türkiye modeli” derken ne olduğunu ne sizin ne de bizim bildiğimiz, haftada bir değişen ve asla öngörülemeyen ekonomi politikaları gördük. 8 lira olan doları 18 liraya çıkarıp sonra 13 liraya inmesinin marifet diye satılmaya çalışıldığını gördük. Türk lirasının yüzde 50’den fazla değer kaybettiğini, iki ay arka arkaya Arjantin’in bile gerisine düştüğünü ve sonuçta yüzde 50 enflasyon yaşandığını gördük. Ekonomide neler yaşanacağını ancak gözlerindeki ışıltıyla anlaşılmasını sağlayan ve cumhuriyet tarihine bu şekilde yazılacak bir Bakan gördük. Ocak ayı dış ticaret açığının 10,4 milyar dolarla tüm zamanların rekorunu kırdığını, 17,6 milyar dolar ihracata karşılık ithalatın yüzde 55 artarak 28 milyar dolar olarak gerçekleştiğini gördük. Böylece, lirada yaşanan değer kaybının iddia edildiği gibi ihracatı patlatmadığını gördük. Doların 10 lira olacağını söylediği için vatandaşlarımızın yargılandığı, 18’e ve oradan da 13’e giden yolculuğundan sonra yargılanan 38 kişinin duruşmalarının ertelendiğini gördük. Dolar çıkarken elektrige, doğal gaz, benzine yapılan zamların dolar inince nedense geri alınmadığını gördük. Dünyanın en büyük 16’ncı ekonomisiyken 21’inci sıraya gerilediğimizi, yarım asırdır ambargo altında yaşayan komünist Küba’nın bile kişi başı millî gelirinin Türkiye’yi geçtiğini gördük. Sanayiye tam üç gün gaz verilemediğini ve sanayide üretimin durduğunu gördük. 2016’dan beri yeni yurt yapılmadığı için öğrencilerimizin sokaklarda kaldığını gördük. Yeni yılla elektrige yüzde 50, kota aşılsa yüzde 125 ve doğal gaz yüzde 25 zam yapıldığını gördük. Benzine her hafta gelen kuruş kuruş zamlarla 8 liradan 15 liraya çıktığını, vitrinlere elektrik faturalarının asıldığını, cirosundan fazla gelen elektrik faturaları nedeniyle esnafımızın battığını gördük. 2021’de asgari ücretle 2.250 tane ekmek alınırken asgari ücret zammıyla 2022’de ancak 1.417 tane ekmek alınabildiğini gördük. Marketlerde şekere, yağa, kahveye satış kotası getirildiğini, bebek mamasına ve Ezine peynirine kilit takıldığını gördük. Son bir yılda gübre fiyatlarının 4, yem fiyatlarının 2 katına çıktığını gördük; çiftçinin belinin büküldüğünü, Türkiye’de tarım ve hayvancılığın bitirildiğini gördük.

Ürettiğimizden çok ithalatla, buğday ithalatında dünya 1’incisi olduğumuzu gördük. Gıdada KDV’nin yüzde 8’den yüzde 1’e indirilmesine rağmen vergi indirimi sonrası fiyatların daha da arttığını gördük. 7 yaşında çocukların makroekonomiyi, Merkez Bankasını ve kurları konuştuğunu ve ailelerinin yoksulluklarına çare aradıklarını gördük. Vatandaşlarımızın ekonomik gidişattan bunaldığını, gençlerimizin umutsuzca bu ülkeden kaçmak istediklerini, bunları duyuran muhabirlerinse tutuklandıklarını ve ev hapsine alındıklarını gördük. Hayat pahalılığı vatandaşın canına tak etmişken sanki kendileri yiyeceklermiş gibi “Gerekirse soğan yeriz.” diyen sırtı pek milletvekillerini, “Gerekirse simit yeriz.” diyen karnı tok destekçilerini gördük. Et alamayınca tavsiye olarak “Ben kendi hayvanımı kestiriyorum, ucuza geliyor.” diye akıl verenleri gördük. Soğan, patates kuyruklarından sonra ekmek ve benzinin de kuyruklarını gördük. Boş börek, boş baklava satıldığını, vatandaşın onu bile alamadığını gördük. Asgari ücret zammının verilmeden, 2.500 lira olan emekli maaşınınsa 4.131 lira olan açlık sınırının çok altında kaldığını gördük. “3600” sözünün yine tutulmadığını, sağlıkçılarımız ve öğretmenlerimiz acil kanunlar beklerken kenar danteli olacak kanunların Meclisten geçirildiğini gördük. EYT’lilerin mektuplarının kahr mektubu olduğunu, “Sağlıkçıya zam!” deyip iki güne geri çekilen kanunun da “Bir rüyaydı, böyle geçti.” şarkısının sözlerinde kaldığını gördük. “Faizi önemli olmaktan, Merkez Bankasını bağımsız olmaktan çıkardık.” diyen Bakanları gördük. Eğitim, Maliye ve Adalet Bakanlarının yapamadıkları için görev bıraktıklarını; görev yapmaya çalışan devlet bürokratlarının, en son “Kul hakkı yiyemem.” diyen TÜİK Başkanının görevden alındığını gördük. Böylece son üç yılda 4 TÜİK Başkanı, 4 Merkez Başkanı ve 3 Maliye Bakanı gördük. Fetullah Gülen’e şiir yazan Hilal Kaplan’ın TRT’ye atandığını, Pensilvanya’da Gülen’le fotoğraf çektirirken gözlerinin içi gülen Sayın Nebati’nin Maliye ve bu kürsüden Gülen için “Bu ülkenin yetiştirdiği değerli bir kıymettir.” diyen eski Bakanın Adalet Bakanı yapıldığını gördük.

Amerika’nın Demokrasi Zirvesi’ne Türkiye’nin davet edilmediğini gördük. “Kara paranın aklanması ve terörizmin finansmanını engellemede eksiklikler var.” diye Türkiye’nin gri listeye alındığını, gri pasaportlarımızla insan kaçaklığını yapıldığını ortaya çıkaran konsoloslarımıza ise cezalar verildiğini gördük. Sınır kentlerimizin eskiden yardım yaptığımız ülkelere ucuzluk

pazarına döndüğünü; Pandora belgeleriyle, Türkiye'deki servet sahiplerinin İngiltere emlak piyasasına paralarını kaçırdığını gördük. İşçi ilanı açılmasına rağmen AK PARTİ'nin vereceği listeden alım yapılacağı iddialarını kabul eden "Millet dünyayı yiyor, biz 5 kişi işe alıyoruz, çok mu?" diyen Belediye Başkanı gördük Elâzığ Palu'da. KPSS'den yüksek puan almış gençlerin mülakatlarda en düşük puanlarla elendiğini gördük. Sayıştaya göre sadece 10 ilde 140 bin öğretmen açığı olduğu belirtilirken "Açık yok, fazla var." denildiğini, atama sözlerinin tutulmadığını, kuryelik yapan atanmamış öğretmenleri ve İsmail Öğretmenin, Mustafa Öğretmenin intihar ettiğini gördük.

Otuz altı saat nöbete tabi 25 yaşındaki meslektaşım Rümeyza Şen'in trafik kazasında yorgunluktan hayatını kaybettiğini ve doktorlarımızın haklarını alamadıklarını, uğradıkları şiddete dahi engel olunamadığı için çareyi yurt dışına gitmekte bulduklarını, son yıl 1.300 doktorumuzun yurt dışına gittiğini maalesef gördük.

Gençlerimizin ve akademisyenlerimizin mücadelesiyle Boğaziçi Üniversitesinin kayyum rektörü Melih Bulu'nun görevden alındığını, yerine gelen Naci İnci'nin seçilmiş fakülte dekanlarını görevden alıp atayacak kimse bulamayınca kendisi ve 2 arkadaşıyla Rektörlük kurulundaki 10 pozisyonun 9'unu vekâleten doldurduğunu gördük.

Ülkemizdeki kayıtlı Suriyeli 3 milyon 736 bin kişiyi bulmuşken, toplam mülteci sayısı 7 milyona dayanmış, hatta daha fazlayken Taliban'ın güce gelmesinin ardından sınırlarımızdan yüz binlerce kaçak Afgan göçmenin girişine izin verildiğini ve nüfusumuzun yüzde 8'inin artık göçmenlerden oluştuğunu gördük.

"Hudut namustur." diyen gençlerimizin vatanlarını sevdikleri için gözaltına alındıklarını; 2021'de 491, ocakta 54 kadının cinayete kurban gittiğini; Belçika'da 4 kadını öldürmüş, 2 kadını yaralamış müebbet hapisli bir suçlununsa Türkiye'ye getirilerek serbest bırakıldığını gördük.

16 yaşındaki Sıla'nın nişanlısı tarafından boğazı kesilerek öldürüldüğünü, vakıf yurdundaki Sami Tuğrul'un başının kesildiğini ve müstakbel meslektaşım Enes Kara'nın "Ben baskı altındayım, yaşayamam." diyerek intihar ettiğini gördük.

Tire'de, Germencik'te, İkizdere'de köylülerimize rağmen ormanların tahrip edilmek istendiğini gördük. Ormanlarımız cayır cayır yanarken bir uçak filomuzun kalmadığını, helikopterler yetersizken, kayyum atanmış Türk Hava Kurumu uçaklarının piste yattığını gördük. Manavgat, Bodrum, Alanya, Kayseri, İzmir, Adana, Osmaniye, Milas, Marmaris, Mersin, Kozan, Muğla yandı; Didim, Kütahya, Kocaeli, Isparta Sütçüler yandı ve Bakanın "Yerleşim yeri tehdidi yok." demesinden sonra köylerin boşaltıldığını, Kemerköy Santrali için de "Bir tehlike yok." demesinden sonra santralin küle döndüğünü gördük ve yangınlarda Bakan ne dediyse tersinin çıktığını gördük. Hangardaki Türk Hava Kurumu uçaklarının bakım maliyetinin 4 milyon dolar olmasına rağmen, son beş yılda 500 milyon dolardan fazla hibe verilen Somali'ye o dönemde tam o günlerde 30 milyon dolar daha hibe verildiğini gördük. HES yapılmaması gereken yere HES yapıldığını, dere yatağına bina yapılmasına müsaade edildiğini ve Kastamonu'nun Bozkurt ilçesini sel aldığını, 71 vatandaşımızın hayatını kaybettiğini gördük. Akdeniz Bölgesi'ndeki Isparta'mızın otuz santim karda boğulduğunu ve Enerji Bakanı denetlememişken, Belediye koordinasyonu yapmamışken, kendisini seçen vatandaşların karşısına çıkan Belediye Başkanının, vatandaşları donarken çıkıp "Bereket yağıyor." dediğini gördük. Coronavirüs 100 bin vaka ve 300 ölümlerde iken "Salgın artık grip gibi oldu." diyen bir Bakan gördük.

Özetle, karne yine sıkıntılı ama biz millete gidince seçimin ufukta, iktidarın da yolcu olduğunu gördük ve umuda hep yer olduğunu, yakında bunların "geççek" ve sizin de "gitçek" olduğunuzu gördük.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Arzu Erdem.

Buyurunuz Sayın Erdem. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi ve ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletimizi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, insanlık tarihi kadar eski olan güvenlik sorunu insanın güvenliğini sağlama arzusunun ortaya çıkarmıştır. Güvenliğin sağlanması öncelikle tehdit unsurlarının saptanması ihtiyacını doğurmuştur. Bu noktada yine insanlık tarihi kadar eski bir olgu olan terörizm ve terörizmle mücadelenin ele alınması gerekmektedir. Bugünkü anlamından farklı bir içeriğe sahip olsa da insan güvenliğine tehdit oluşturan terörizm, neredeyse ilk insandan günümüze kadar çeşitli dönüşümler yaşayarak varlığını korumuştur. En temel amaç olarak geniş kitleler üzerinde korku ve tedirginlik yayarak aynı zamanda belirli bir konuya da dikkat çekmeyi benimseyen bu tür faaliyetler, meydana geldiğinde toplumlarda güçlü reaksiyon oluşturmuş ve terörizme karşı tedbirlerin alınması ihtiyacını doğurmuştur. Milliyetçi Hareket Partisi olarak, yıllardan beri terörü ve terör örgütünü yalnızca kanlı eylemlerden ibaret, bir suç ve cinayet şebekesi gibi görmekten uzak bir anlayışla daha yukarıdan yorumlama ve değerlendirme çabası içerisinde olduk. Özellikle çağımızda terörizmin uluslararası karanlık oyunların çok etkili bir vasıtası olduğu açıktır. Millet varlığını kasteden PKK terör örgütüyle ve diğer örgütlerle mücadele ve teröristlerin imhası yıllardır en üst seviyede ve büyük bir fedakârlıkla sürdürülmüştür. Vatandaşlarımızın ve milletimizin bekası için, her bir terör unsuru ortadan kaldırılana kadar, son terörist öldürülene kadar, tüm silahlar kırılana kadar, "güçlü Türkiye" hedefine ulaşana kadar mücadelemiz sürecektir.

Değerli milletvekilleri, Ruanda Cumhuriyeti Afrika Kıtası'nın orta bölümünün doğu kısmında yer alan ve denize kıyısı bulunmayan bir ülkedir. Ülkenin sınır komşularını Uganda, Tanzanya, Burundi ve bir kısmı Kivu Gölü'yle olmak üzere Kongo Demokratik Cumhuriyeti oluşturmaktadır. Ülkenin başkenti Kigali'dir. Ruanda 30-31 Mayıs 2016 tarihinde Eğitim Alanında İşbirliği Anlaşması, Dışişleri Bakanlıkları Arasında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Muhtırası ve Diplomatik Pasaportlar İçin Karşılıklı Vize Muafiyeti Anlaşması imzalamıştır. Ruanda'yla 2018 yılı ticaret hacmimiz yaklaşık 21 milyon Amerika Birleşik Devletleri doları, 2019 yılında ise 32,4 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Son beş yıldır Türk şirketlerinin Ruanda'da üstlendiği 20'yi aşkın yatırımın toplam değerinin 400 milyon doları aştığı bilinmektedir.

Müslüman nüfus Ruanda'da yüzde 10 ila 15'lik bölümü oluşturmaktadır. 600'den fazla cami ve bir o kadar da Kur'an kursunun bulunduğu ülkede İslami eğitim veren onlarca okul faaliyet göstermektedir. Almanya ve Belçika'nın sömürge döneminde Ruanda Müslümanları büyük zorluklar yaşamıştır, yalnızca belirli alanlarda bulunmalarına izin verilmiştir; Müslümanların halkın geri kalan kısmıyla irtibat kurmaları, mülk edinmeleri, ticaret yapmaları, çiftçilik, hayvancılık gibi mesleklerle iştigal etmeleri yasaklanmıştır. Bugün ülkedeki Müslümanların büyük çoğunluğu hâlen o dönemde yaşadıkları bölgelerde ikamet etmeye devam etmektedir. Bu dışlamacı tavır ülkenin bağımsızlığını kazanmasından sonra da devam etmiş, Ruandalı Müslümanlar eğitim olanaklarından, siyasi temsilden, ticari ve kültürel faaliyetlerden uzak tutulmuştur. Devlet politikası olarak uzun yıllar devam eden bu uygulamalar nedeniyle Müslümanlar, ülkenin geri kalanı nezdinde olumsuz bir imaja sahip olmuştur ancak bu olumsuz imaj 1994 yılında yaşanan ve 1 milyon insanın katledildiği soykırım süreciyle birlikte değişime başlamıştır. Müslümanların aylar öncesinden başlayarak toplumu sağduyulu davranmaya davet eden açıklamaları ve soykırım sürecinde kendilerine sığınan insanları dinlerine ve etnik kökenlerine bakmaksızın korumaları onlara karşı tavrın değişmesini sağlamıştır. Öyle ki soykırımdan bu yana geçen çeyrek yüzyılda ülkedeki Müslümanların sayısının 2 katına çıktığı ifade edilmektedir. Müslümanlar son yıllarda siyasi temsilde de rol almaya başlamıştır; bakanlarımız, milletvekillerimiz de ülke yönetiminde görev alır hâle gelmişlerdir.

2017 yılında Kigali'ye Ruanda Dostluk Grubu olarak gittik. Ruanda'da yüz binlerce kişinin katledildiği 1994 yılındaki soykırımın ardından yaralar sarılmıştı ve bu yaraları sarmak kadınlara kalmıştı, Ruandalı kadınlar çok zorlu bir süreçten geçmişlerdi; ben bunu bizzat kendi gözlerimle gördüm. Kadına verilen önem Ruanda'da son yirmi yılda yaşanan olayların etkisiyle çok yüksek seviyelere taşınmıştır; o zamandan beri yetkililer kadınların güçlenmesi için ellerinden geleni yapmıştır. Sadece ev kadını olmak, tek başına ev kadını olmak Ruandalı kadınların ilk hayali olmamıştır; Ruanda Parlamentosunun yüzde 56'sı kadınlardan oluşmaktadır.

Değerli milletvekilleri, günümüzde terörizm, örgütlü suçlar ve uyuşturucu kaçakçılığı arasında yakın bağ bulunmakta olup ülkelerin bu sorunlarla mücadelede başarı sağlamaları için ikili ve çok taraflı iş birliğinde bulunması büyük önem taşımaktadır. Bu çerçevede, diğer ülkelerle akdedilen güvenlik iş birliği anlaşmalarıyla, özellikle terörizm ve örgütlü suçların önlenmesi amacıyla güvenlik birimleri arasında doğrudan iletişim imkânı sağlanmakta ve ikili iş birliğinin geliştirilmesine katkı sağlayan bir zemin oluşturulmaktadır. Bu itibarla, 28 Ağustos 2015 tarihinde Ankara'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması çerçevesinde kara para aklama, siber suçlar, kültür ve tabiat varlıkları kaçakçılığı dâhil olmak üzere sınıraşan örgütlü suçlar, uyuşturucuların ve bunların imalatında kullanılan ara kimyasallarının yasa dışı üretimi ve kaçakçılığı, insan ticareti, göçmen kaçakçılığı ve yasa dışı göç, silah, mühimmat, patlayıcı, nükleer, biyolojik, kimyasal, radyoaktif ve toksik maddelerin yasa dışı ticareti, para, pasaport, vize ve diğer resmî evraklarda sahtecilik, mafya tipi organize suç örgütü yapılanmaları, bütün mamulleri ile alkollü içki kaçakçılığı ve gümrük kaçakçılığı, tarafların güvenliğini etkileyen terör örgütleri gibi suç konularında suçun önlenmesi, bastırılması ve suç soruşturmalarının yürütülmesi için iş birliğinde bulunmaktayız. Ruanda'yla gelişen ve derinleşen iş birliğimizi hayata geçirmek için son derece ivme kazanan bir süreçte olduğumuz görülmekte. En son kasım ayındaki toplantıda, Ruanda'yla, çifte vergilendirmeyi önleme anlaşması kabul edilerek Genel Kurula sevk edilmiş, ilişkilerimizde de karşılıklı olarak bu ivme muhafaza edilmiştir. Ülkede enerji, madencilik, inşaat alanlarında şirketlerimiz önemli projeler geliştirmektedir. Ruanda Hükümetinin savunma sanayisi ürünlerimizle yakından ilgilendiğinin, özellikle araç ve ekipman temini konusunda ru temalarının sonuç vermeye başladığının da altını çizmek istiyorum. Görüşmekte olduğumuz anlaşmayla Ruanda'yla ilişkilerimizin güvenli boyutunun çeşitlendirilmesi ve pekiştirilmesi, ayrıca suçun önlenmesi, bastırılması ve suç soruşturmalarının yürütülmesi için iş birliğinde bulunulması amaçlanmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak vatanımızın ve milletimizin menfaatlerini önceleyen, devletimize çok yönlü katkı sağlayan uluslararası anlaşmaların tamamına destek verdiğimizizi belirtmek ister, saygılarımı sunarım. (MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurunuz Sayın Gergerlioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLIOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle konuşmama 19 Şubat günü Kocaeli'de işlenen bir gazeteci cinayetiyle başlamak istiyorum. Ses Kocaeli gazetesi sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni Güngör Arslan gazetesindeki odasında 21 yaşındaki bir tetikçi tarafından katledildi. Güngör Arslan iktidara muhalif bir gazeteciydi. Yolsuzlukları, yağmayı, talanı korkusuzca, yürekli bir şekilde yazan bir gazeteciydi. Öncesinde de saldırılara uğramıştı. Bu sefer bir tetikçinin kurşunlarıyla hayatını kaybetti. Güngör Arslan cinayetinin adil ve etkin bir soruşturmaya bir an evvel aydınlatılması gerektiğini söylüyorum çünkü biz bu tür cinayetleri çok gördük, faili meçhulleri çok gördük. Daha on beş yıl oldu; bakın, on beş yıldır Hrant Dink -bir gazeteci- cinayeti aydınlatılmadı; aydınlanmadı değil, aydınlatılmadı. Güngör Arslan da siyasi, politik bir kişilikti, iktidara muhalif bir kişilikti ve bundan dolayı birçok iftiraya da uğramıştı.

Bakın, onun başına gelenler sadece katledilmesi değildi; Güngör Arslan bundan altı yıl önce, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra "darbe girişimi mesulü" diye yirmi dokuz gün gözaltında tutuldu. Kendisi sol gelenekten gelen bir gazeteciydi, Gülen grubuyla falan da bir ilişkisi yoktu ama FETÖ'cü ilan edilerek mallarına çöküldü, gazetesi kapatıldı, tüm mal varlığına çöküldü ve gazetesindeki engelli çocuğunun oyuncaklarına ulaşması bile altı yıldır engellendi. Bu kişi iktidar tarafından sürekli çok zalimce, vicdansızca iftirlara maruz kaldı ve en sonunda da bu yağma ve talanları ortaya çıkarırken katledildi. En son yazılarından biri de Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin bir yolsuzluk iddiasıyla ilgiliydi; çok önemli, çok çarpıcı bunlar. Bu cinayetin dikkatle, titizlikle araştırılması gerekiyor, karartılmaması gerekiyor, cezasızlığa uğratılmaması gerekiyor. Bu cinayeti bir Kocaeli Milletvekili olarak hassasiyetle takip edeceğimi buradan ilan edeyim.

Değerli arkadaşlar, geçtiğimiz günlerde DİAYDER davası başladı, 34. ve 14. Ağır Ceza Mahkemelerinde yürütülen bir kumpas davası, Din Âlimleri Yardımlaşma Derneğine yönelik bomboş bir iddianameyle oluşturulmuş bir dava. Kürtçe kelimelerin terör dili sayıldığı ve saygın din adamlarının terörist gibi gösterilmeye çalışıldığı, partimizin faaliyetlerine de dil uzatıldığı, her farklı partiyle irtibatı, görüşmesi olan bir derneğin terörist ilan edilme gayretlerini gördük ve ardından da bu gayretlerin, hepimizin bildiği gibi, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına doğru yürütülmeye çalışıldığını, bir kumpas girişiminin ilk basamağı olduğunu çok yakinen biliyoruz ama burada mevzu bahis olan Kürt'ün demek kurma hakkıdır, Kürt'ün kendi diliyle, Kürtçeyle dinini öğrenme ve öğretme hakkının "terörizm" olarak lanse edilmesine çalışılmasıdır ve Kürt vatandaşların bir kamu kurumuna çalışan olarak girmesinin engellenmeye çalışılmasıdır; en başta yapılanlar bunlardır.

Değerli arkadaşlar, bakın, bugün, size çok önemli, çok çarpıcı belgeler sunacağım; Trabzon Valiliğiyle alakalı bir OHAL Komisyonu alındı belgesi. Neden bu belge verilmiş? Bakın, çok önemli: Millî Savunma Bakanlığından ihraç edilen 2 kadın memur, eşlerinden dolayı ihraç edilmişler. Gizli bir belge, buna ulaştım. Gizli belgede diyor ki: "Bu kişilerin, 2 kadın memurun ihraç nedeni eşlerinin ihraç edilmesi." Bakın, Türkiye'deki soykırımı net bir şekilde gösteren bir belgeyi elimde tutuyorum. KHK'yle ihraç edilmeniz nedeni eşinizin ihraç edilmesi, başka bir neden yok. Bu, gizli devlet belgesinde yazıyor ve bu belge elimizde. Buna Millî Savunma Bakanlığının cevap vermesi gerekiyor, tüm iktidarın cevap vermesi gerekiyor. Bu başvuru Trabzon Valiliğine yapılmış, ardından OHAL Komisyonuna ama çok açık bir şekilde insanlar eşlerinden dolayı ihraç edilmiş. Sadece bu kişiler mi? On binlerce kişi açıkça bu nedenle ihraç edildi ve işte, bazen böyle elimize geçen gizli devlet belgelerinde de bunlar apaçık bir şekilde ortaya çıkıyor. Daha nice belgeler burada.

Bakın, belgeler bitmiyor. Size çok önemli, çarpıcı, tarihî, son altı yıldaki OHAL zulmünü çok net bir şekilde gösteren bir belge... "OHAL iki yıl sürdü, bitti." demeyin, OHAL bitmedi, OHAL zulmü bitmedi. 86 yaşında hasta bir kişi, ellerinde kelepçe, iki büküm polis nezaretinde tutuklanmış, götürülüyor; bu kişi Nusret Muğla. Yakından takip ettim; hastalıkları vardı, bir yıl bir aydır cezaevindeydi, tahliye edilmesiyse, infaz erteleme alması gerekiyordu, edilmedi ve maalesef ki cezaevinde yakalandığı Covid hastalığından dolayı hayatını kaybetti. Zamanında işlemler yapılsaydı bu kişi cezaevinde olmayabilirdi ve hayatını kaybetmeyebilirdi. Ama şu fotoğraf, AK PARTİ iktidarının zalimliğinin ve vicdansızlığının bir fotoğrafıdır ve unutulmayacak bir fotoğraftır. 86 yaşındaki hasta, yaşlı bir mahpusu bu şekilde öldürdü bu iktidar.

Bitmedi; bakın, bir başka hasta, yaşlı mahpus Yusuf Bekmezci İzmir'de hayatını kaybetti, cinayet gibi bir ölümdü. Bekmezci, bir yıldır cezaevindeydi, ağır hastalıkları vardı, infaz erteleme alması gerekiyordu. Konuyu yakından takip ettim, her iki vakaya da çok vâkıfım. Bu kişiye de infaz erteleme verilmedi, gaddarca verilmedi; en sonunda yoğun bakımlık oldu, yoğun bakıma düştü ve yine infaz erteleme veriliyordu. Ardından kırk beş gün geçti; en sonunda İstanbul Adli Tıp Kurumu bile vicdana geldi,

insaf etti, şu belgeyle üç ay infaz erteleme verdi. Kimseye vermeyen, alzaymır hastalarına vermeyen... Ki bu kişi de alzaymır hastasıydı, mahkemesinde kendisine hâkim soru sorduğunda "Ben niye buradayım?" diye cevaplar veren bu alzaymır hastası aylarca cezaevinde tutuldu ve yoğun bakımlık olsa bile tahliye edilmedi. En sonunda, kırk beş gün sonra tahliye edildi ama bu sefer de araya İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesinin hâkimi yetiştirdi, tutukluluğa devam kararı verdi. Yoğun bakımda, başında jandarmalar bekleyen bir insan... Ya, bırak da tahliye olsun, üç gün sonra ölecek zaten besbelli, hayatından umut kesilmiş ama yine tahliye edilmedi ve iki gün sonra hayatını kaybetti. Başında yakınları yer alamadı, başında jandarmalarla, kimsesiz, bir yoğun bakım odasında hayatını kaybetti; zalimliğin dik âlâsıydı bu.

Bakın, anne-baba tutuklularla ilgili bir çocuğun bana gönderdiği bir metni de size okumak isterim. Diyor ki evladımız Eymen Efe: "Ben 14 yaşındayım ve küçük erkek kardeşim 12 yaşında. Annem, babam tutuklu, bize dedemiz bakıyor. Maalesef bir hafta önce beynine pıhtı attı ve babaannemle beraber hastanedeler. Evde kardeşimle çoğu zaman tek kalıyoruz. En azından babam çıkana kadar annemin infazını erteleyebilirlerse... Çünkü zor durumdayız, biz daha küçüğüz, onları çok özliyoruz, başımızda kimse yok. Annem 6,3 aldı, babam da 7,6 aldı. Yardımınızı bekliyoruz." Böyle binlerce çocuk var değerli arkadaşlar.

Sayın Başkanım bir dakika verir bana, son olarak da Çorum Cezaevindeki çok önemli bir vakayı anlatmak istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bakın, Çorum Cezaevinde kadın mahpusların koşu alanındaki dolaplarında erkek infaz koruma memurları arama yaptı ve biz bunu kamuoyuna deklare ettik. Adalet Bakanlığı bir açıklama yaptı fakat...

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Son cümleyle bitireyim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Uzlaşma var ya uzatılmayacak diye.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Peki o zaman. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Gergerlioğlu.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başkan izin verirse yerinden belki o olayı söyler sonra, zaman kalırsa, rica ederiz yani.

BAŞKAN – Takdir Sayın Grup Başkan Vekillerininidir efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır, estağfurullah. Grupların ortak kararı var, hani zaman kalırsa belki sadece bir dakikada sözünü tamamlar. Takdir sizindir tabii ki.

BAŞKAN – Onu, Ömer Vekilimizi inşallah biz kollayacağız.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sağ olun.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre.

Buyurunuz Sayın Emre. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Türkiye ile Ruanda Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşması üzerine söz almış bulunuyorum. Tabii, bu anlaşma hükümleri geçmişteki birçok anlaşmayla benzerlikler içeriyor. Bizim karşı olduğumuz bir metin değil. Biz bütün ülkeler ile Türkiye'nin güvenlik iş birliğinin gelişmesini, bunun hukuki temele kavuşmasını mutlulukla karşılarız. Bu bakımdan bu anlaşmayla ilgili olumlu oy kullanacağımızı belirtiyorum.

Bugünlerde, tabii, bizim bölgemizi derinden etkileyen çok önemli siyasi gelişmeler yaşanıyor; uluslararası ilişkilerde, güvenlik sorunlarında çok önemli gelişmeler yaşanıyor. Bu konular üzerinde biraz durmak istiyorum. Tabii, büyük bir krizle karşı karşıyayız. Ukrayna-Rusya krizi aslında sadece bu iki ülke arasında yaşanan bir kriz olarak değerlendirilmemeli. Bunun çok ötesinde, Avrupa güvenliğinin, Avrupa güvenlik sisteminin kapsamlı bir krizle karşı karşıya olduğunu ve ciddi bir yeniden yapılanma ihtiyacının bulunduğunu belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, tabii, bu duruma gelinmesinde Rusya'nın ve Rusya Devlet Başkanı Putin'in uygulamalarının, açıklamalarının çok önemli bir yeri oldu. Geçtiğimiz günlerde Putin, Donetsk ve Lugansk'ın bağımsızlığını tanıdığını belirttiği açıklamasında, böyle bir ülkenin, Ukrayna gibi bir ülkenin tarihte bulunmadığını, böyle bir milletin bulunmadığını söyleyecek kadar uluslararası ilişkilerin, dış politikanın çok temel ilkelerine karşı açıklamalarda bulundu. Aslında, Putin bu görüşlerini uzun süredir gündeme getiriyor; geçtiğimiz yıl temmuz ayında kendi kaleminden çıkan bir makale vardı, başlığı "Ruslar ve Ukraynalıların Tarihsel Birliği Üzerine" olan ve Kremlin'in "web" sayfasında yayımlanan bu makalede de iki gün önce ortaya koyduğu son görüşlerini daha detaylı bir şekilde anlatmıştı.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, tabii, bunların, bu tür yaklaşım tarzının çok sorunlu olduğunu görmek gerekiyor. Çünkü siz bir komşu ülkenin tarihte hiç olmadığını, bunun bir hata olduğunu, kendinizden önceki devlet yöneticilerinin yanlış uygulamalarının sonucu olduğunu söylerseniz ve bir de bunun üzerine, bu söylemden sonra o ülkenin egemenliğini, toprak bütünlüğünü ve uluslararası ilişkilerin çok temel bir ilkesi olan sınırların değişmezliği ilkesini ayaklar altına alacak şeyler yaparsanız dünyada bir uluslararası ilişkiler düzeni kalmaz; bugün olan hadise budur. Bu sebeple, karşı karşıya bulunduğumuz sorunun oluşumunda Rusya Devlet Başkanının bu politikalarının büyük bir sorun oluşturduğunu belirtmem gerekli. Tabii, Türkiye-Rusya ilişkilerinin derinleşmesi, gelişmesi bizim karşı olduğumuz bir konu değil; aksine, desteklediğimiz bir konu. Ancak bu sorunlar karşısında, Rusya'nın bu yanlış uygulamaları karşısında, uluslararası ilişkilerin temel kurallarını, kurallı bir uluslararası ilişkiler anlayışını ve Birleşmiş Milletler sisteminin işleyişine dönük bir politikayı tabii ki onlara, Rusya'ya anlatmamız işin doğrusudur; bunu belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu açıklamadan sonra, üzülen bir gözlemimi söyleyeceğim, o da şu: Bu kadar önemli bir kriz yaşanıyor, Türkiye için çok önemli etkiler yaratabilecek bir kriz yaşanıyor; sadece güvenlik sorunu olarak değil, Türkiye'de tarım için de gıda sektörü için de turizm için de enerji için de ve tabii, Suriye'de yaşanan gelişmeler bakımından da Azerbaycan'da yaşanan gelişmeler bakımından da Türkiye için hem güvenlik bakımından hem ekonomik ilişkiler, ticaret, enerji bakımından çok önemli sonuçlar ortaya çıkarabilecek bir kriz ortamının içerisindeyiz. Peki, bu şartlarda, Türkiye'de yönetimde bulunanlar ne yapıyorlar? Bakın, hatırlayın, o akşamı hatırlayın, Putin güvenlik takımını toplamış, ulusal güvenlik danışmanları, ilgili bakanları karşısında bulunuyor ve bir açıklama yapıyor; aynı saatte Biden, ABD Başkanı Biden, yine, ulusal güvenlik takımını toplamış. Bu ülkelerde bir acil güvenlik durumu var. Şimdi, bizde ne oluyor o sırada? Bizde, Sayın Cumhurbaşkanı Senegal'de, Senegal'in sportif başarılarına yeni başarılar katacağını düşündüğü bir stadyum açılışında.

Değerli arkadaşlarım, yani Türkiye'de devlet ciddiyetinden uzaklaşmak, kurumsal işleyişten uzaklaşmak... Bu türden acil konuları, gerekli hazırlıkları yaparak takip etmek anlayışından ne kadar uzak bulunduğumuzu görüyoruz. Yani bu acil durum ortamında yine Cumhurbaşkanlığı heyetindeki Dışişleri Bakanı da Dakar'daki Büyükelçilik yeni binasının açılışında bulunuyor. Yani bu kadar ciddi bir gelişme yaşanıyor ancak ne bununla ilgili önceden haberler alınmış ne de bununla ilgili hazırlıklar yapılmış; Türkiye, son derece hazırlıksız bir vaziyette bu kriz karşısında bulunuyor.

Ayrıca, şunu da yine üzümlere belirtmek istiyorum: Bakın, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, "Gazi Meclis" diyoruz; bu konuda, Ukrayna konusunda bu Meclise şu dakikaya kadar hiçbir bilgilendirme yapılmadı. Bakın, ben Dışışleri Komisyonu üyesiyim, Dışışleri Komisyonunda bu gündemle, bölgemizde yaşanan bu gelişmeler gündemiyle bir toplantı yapılmadı. Birçok anlaşma görüşüyoruz, iktidar partisi tarafından gündeme getiriliyor, bunlar üzerinde müzakereler yapılıyor ama gerçekten konuşmamız gereken ve gerçekten bilgilanmemiz gereken... Ya, biz milletvekilleri, milletimizi temsilen buradayız, bu gelişmeleri basından takip ediyoruz.

Ayrıca, tekrar ifade etmek istiyorum, sadece güvenlikle ilgili bir meseleden bahsetmiyoruz. Çok merak ediyorum yani karşı karşıya bulunduğumuz bu kriz daha da derinleşir, dünya enerji piyasalarında bir çöküş meydana gelirse biz hangi önlemleri aldık ya da malumunuz, bizim buğday ithalatımızın çok büyük bir kısmı bu ülkelerden yapılıyor yani biz birkaç hafta içerisinde Türkiye'de ekmek üretimi için çok önemli sorunlarla karşı karşıya kalırsak ne yapıyoruz, ne planladık, iktidar bu konuda ne yapıyor? Değerli arkadaşlarım, Meclise bu konularda bilgi verilmesi gerekmiyor mu? Tekrar ifade ediyorum, sadece güvenlik bakımından söylemiyorum, turizm içinde milyonlarca insanımız bu konularda çalışıyor, bu meselelerden ekmek yiyor. Yani Rusya'yla yaşanan gelişmelerin geçmişte, bundan birkaç sene önce örneğin Türkiye'deki domates üretimine nasıl etkiler yarattığını hepimiz hatırlıyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir yaptırımlar bahsi var yani ABD Başkanının açıkladığı yaptırımlar bugün görünen aşama itibarıyla Rusya'yı uygulamalardan geri çevirebilecek etkide görünmüyor ancak kriz derinleşirse aşamalı bir şekilde daha kapsamlı yaptırımların gündeme geleceği anlaşılıyor. Şimdi, bu konuda, yaptırımlar karşısında Türkiye'nin politikası ne olacak, iktidar hangi adımları atacak? Biz bunları bilmiyoruz, bu konuda hiçbir açıklama yapılmıyor, Meclise hiçbir bilgi verilmiyor. Değerli arkadaşlarım, böylesine önemli bir konuda, Türkiye'nin karşı karşıya bulunduğu, tarihsel önemi haiz bir konu karşısında iktidar hiçbir açıklamada bulunmuyor, Meclise bilgi vermiyor ve ne yazık ki Mecliste bu konuları konuşmak üzere iktidar tarafının -tabii, çoğunluğu bulunduğu için- iktidar çoğunluğunun hiçbir adım atmadığını da görüyoruz.

Bunun yanında, tabii, bir konuyu daha belirtmek istiyorum. Geçtiğimiz günlerde Sayın Genel Başkanımızın Reuters ajansına bir açıklaması olmuştu; hatırlayacakınız, kapsamlı bir açıklama. Orada NATO bahsinde de Genel Başkanımız kimi görüşler ortaya koymuştu. İktidar basınında, tabii, bizim Genel Başkanımızın açıklamalarının -her zaman, âdet olduğu üzere- çok çarpıtıldığı birtakım yayınlar oldu. Ancak şu son karşı karşıya bulunduğumuz kriz, Ukrayna'nın başına gelenler yani gerek daha önce Kırım hadisesinde başına gelenler gerek son Donetsk ve Lugansk hadisesinde başına gelenler bize bir şey gösteriyor; Ukrayna gibi bir kolektif güvenlik şemsiyesinden mahrum ülkenin başına gelenler Türkiye için Batı ittifakının bir parçası olmanın, NATO'nun bir parçası olmanın ne kadar önemli olduğunu aslında gösteriyor. Bu bakımdan, bu son gelişmeler hem Sayın Genel Başkanımızın bu açıklamasının hem de Türkiye'nin öteden beri, daha önce, AK PARTİ iktidarlarından önce izlediği politikanın haklılığını gösteriyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimin sonuna gelirken özellikle Suriye'de yaşanan, bundan sonra yaşanacak gelişmelerin yine Türkiye'de Meclis tarafından da dikkatle takip edilmesi gerektiğini belirtmek istiyorum çünkü orada Mehmetçiklerimiz bulunuyor. Azerbaycan'da da 2012'den sonra tekrar Rus askeri varlığı var, oradaki gelişmeler de Türkiye için çok önemli olacaktır. Meclisin özellikle bu konuları da son kriz bağlamında takip etmesi gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen, İYİ Parti Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Ayhan Altıntaş.

Buyurunuz Sayın Altıntaş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 187 sıra sayılı Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunuyorum. Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ruanda Cumhuriyeti'yle yapılan bu anlaşmanın onaylanmasını destekliyoruz ancak belirtmek isterim ki bu anlaşma yapılabildiği yedi yıl olmuş, iki senedir de Mecliste bekliyormuş. Bu sürelerin daha da kısaltılması gerektiğini vurgulayarak konuşmama başlamak istiyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkelerin coğrafi konumları, komşu ülkelerle olan tarihsel, ekonomik ve sosyolojik ilişkileri veya bölgedeki demografik hareketler, ülkelerin bağımsızlığı ve bekası için tartışılmaz derecede önemli etkenlerdir. Ülkelerin hayatta kalabilmeleri için varlıklarını güvenceye alacak güçlü ve etkili savunma imkânlarına sahip olmaları elzemdir. Bu amaçla her devlet tarih boyunca savunma harcaması yapmak durumunda kalmıştır. Güçlü savunma sanayisine ve dolayısıyla güçlü orduya sahip olan ülkeler, uluslararası alanda taktiksel ve stratejik kararların alınmasında ve olası tehditlere karşı caydırıcı bir güç ortaya konulmasında etkin olmaktadır. Bu sabahki grup toplantımızda Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener de caydırıcılığın uluslararası ilişkilerdeki öneminden bahsettiler.

Ülkemizin içinde bulunduğu tarihsel, coğrafik ve jeopolitik koşullar da caydırıcılığı sağlayabilecek güçlü bir silahlı kuvvetler ihtiyacını ortaya çıkarmaktadır. Bu ihtiyacı tespit eden Mustafa Kemal Atatürk ve cumhuriyetimizin kurucuları için savunma sanayisinin geliştirilmesi önemli hedeflerden biri olmuştur. 1920'lerden başlanarak tank bakımı ve yenileme tesisi, helikopter montaj ve bakım tesisi, çeşitli tamir ve bakım atölyeleri, Gölçük Tersanesi, Taşkızak Tersanesi ve hava ikmal bakım tesisleri kurulmuştur. Ayrıca, hafif silah ve top tamir atölyeleri, fişek fabrikaları, mühimmat fabrikaları, çeşitli patlayıcı tesisleri, top ve tüfek üretim tesislerinin kuruluşları gerçekleştirilmiştir. Daha sonra Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumuna dönüşecek olan Askerî Fabrikalar Genel Müdürlüğü de kurulmuştur. 1952'de Türkiye'nin NATO üyeliğiyle birlikte cumhuriyetin kuruluşundaki atılımlar hız kesmiş, NATO'nun askerî silah, araç ve gereç yardımı Türkiye'yi aynı zamanda rehavete sürüklemiştir. Bu durgunluk ve rehavet dönemi 1963 Kıbrıs olaylarının başlaması ve 1974 Kıbrıs Harekâtı'na kadar sürmüştür. 1970'lerin başında Türk Silahlı Kuvvetlerini destekleme vakıflarının kurulmasıyla yerli savunma sanayisi hamleleri başlatılmıştır. Hava Kuvvetleri Vakfı 1970'lerde yerli uçak üretmek üzere Türk Uçak Sanayiini yani TUSAŞ'ı, Kara Kuvvetleri Vakfı da 1975'te ASELSAN'ı kurmuştur. Üç yıl önce işletme hakkı devriyle gündeme gelen Adapazarı Tank Palet Fabrikası 1973 yılında Palet Yenileme Atölyesi olarak hizmete girmiştir. ROKETSAN'ın kuruluşu ise 1980'lerin sonlarına doğru gerçekleştirilmiştir.

Ulusal sanayinin büyümesinin de etkisiyle savunma sanayisindeki gelişmeler hızlanmıştır. AK PARTİ'nin iktidara geldiği 2002 yılında savunma sanayimiz yaklaşık 1 milyar dolar büyüklüğe sahipken 2015 yılında bu rakam yaklaşık 5 milyar dolar civarına ulaşmış, 2020 yılında da 8 milyar doların üzerine çıkmıştır. Bu rakamlara bakarak 5 ila 8 kat büyüme olduğunu söyleyip övünebiliriz ancak rakamlara daha dikkatli bakarsak ne görmekteyiz? 2002 yılında savunma sektörünün tüm sanayi içerisindeki payı yüzde 1,83 iken 2015 yılında bu pay yüzde 2,04 olmuştur yani nominal rakamlar 5 kat artış gösteriyorken, tüm sanayi üretimiyle kıyaslanırsa büyüme yüzde 10 civarında kalmaktadır. Günümüzde savunma sanayisi üretimimiz yaklaşık 8-9 milyar dolar, ihracatımız da 2,5 milyar dolar civarında ancak ithalatımız da bu civardadır yani ihracatla ancak ithalatı dengeleyebiliyoruz.

Bu sektörde yapılan yıllık kâr 2 milyar dolar civarında. Bizim, Ruslardan satın alıp dört yıldır hangarda beklettiğimiz S-400'lerin maliyeti bu sektörün bir yıllık kârının ötesinde.

Türkiye, İHA ve SİHA konusunda son yıllarda önemli başarıları imza attı; emeği geçenleri tebrik ediyoruz ancak basında ve medyada pompalandığı gibi İHA ve SİHA'lar elimizde var diye "Dünyada savunma alanında lider ülkeler sınıfındayız." yanılgısına da düşmemeliyiz. Öyle olsaydı, bizden satın aldıkları İHA ve SİHA'larla Ukrayna'nın Rusya'dan korkmaması, Batılı ülkelerden yardım beklememesi gerekirdi. Kısacası, önemli işler başardık ama hâlâ dünyada savunma sanayisi alanında ilk 10 ülke arasında değiliz, daha gidecek çok yolumuz var. Unutmayalım ki üç yıl önce Katar'dan teknoloji transferine ihtiyaç duyduğumuzu ilan ederek Türk Silahlı Kuvvetlerinin Tank Palet Fabrikasının işletme hakkını devretmek durumunda kaldık. Sonuçta hem başarı hem de eksiklikleri gören bir bakışa ihtiyacımız var.

Sermayenin kıt olduğu, kamu yatırımlarının imtiyaz yarattığı inancının yaygın olduğu ülkemizde özel sektör girişimcileri dünyada on-on iki yıl olan yatırımın geri dönme süresinin üç-dört yıl olmasını bekliyorlar. Bu da rakamların abartılmasına yol açıyor. Savunma sanayisi de özel sektörün devletten kolay para kazanma aracına dönüşmesine imkân sağlayan bir anlayışa evrilmemelidir. Çözüm ortağı, "start-up" ve alt yüklenici kavramlarının net tanımlarının yapıldığı modeller esas alınmalıdır.

Öncelikle tehditleri ve hedefleri belirlemeli, sonra ihtiyaçları ortaya çıkarmalıyız. S-400'ler satın alınırken hangi tehdit değerlendirilmesi esas alındı, bilemiyoruz. 15 Temmuz alçak darbe girişimi sürecinde tepemize bomba yağdıran uçaklarımızın NATO uçağı olmasından hareketle NATO'yu bir tehdit gibi mi algıladık, bilemiyoruz. Rusya'yla yapılan çok büyük ölçekli bu sözleşmede teknoloji transferinin neden yer almadığını da sorgulamalıyız. Bu sistemi çalıştırdığımızda NATO sistemlerine sahip kendi uçaklarımız da tehdit olarak mı görülecek? Rus teknisyenler olmadan bu sistemi kurup işletebilecek kabiliyete sahip miyiz? Elimizdeki insan kaynağı bu amacı yerine getirebilecek mi? Bu gibi soruların yanıtlarını bilmiyoruz.

Son yıllarda, sağlık alanında olduğu gibi, savunma alanında da uzmanlarımızı, mühendislerimizi, teknisyenlerimizi, maalesef, beyin göçü yoluyla kaybediyoruz. Yapmamız gereken en önemli işlerden biri bu değerli insan kaynağına sahip çıkmamızdır. Bu yetişmiş insan kaynağının kaybedilmesine yol açan nedenleri tespit edip düzeltmeliyiz. Savunma sanayisinin yüksek teknoloji içeriği nicelik değil, nitelik temelli insan kaynağı değerlendirmesi yapmayı şart kılıyor.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Muş Milletvekili Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit.

Buyurunuz Sayın Kılıç Koçyiğit. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, ekranları başında bizi izleyen değerli halklarımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, iki haftadır dış ilişkileri konuşuyoruz; daha doğrusu, uluslararası sözleşmeleri konuşuyoruz ama anlaşmaların içeriğine çok giremiyoruz çünkü malum, çok güncel gelişmeler var ve bu güncel gelişmeler de gün geçtikçe yakıcı bir hâle geliyor. Bu güncel gelişmelerin kuşkusuz en önemli başlıklarından biri, son dönemde Ukrayna ile Rusya arasında yaşanan gerilim ve en son 21 Şubat 2022 tarihinde Rusya'nın Donbas bölgesinin bağımsızlığını tanımasıyla iyice krizin tırmanması olarak da ifade edilebilir. Aslında bu sorun yeni bir sorun değil. Ukrayna'da başlayan Turuncu Devrim, Turuncu Devrim'den sonra AB yanlısı bir iktidarın yönetime gelmesi Rusya ile Ukrayna arasındaki gerilimi tetikleyen ya da onu başlatan asıl nedenlerden biriydi. Fakat bugün çatışmayı sadece bir Ukrayna ve Rusya sorunu olarak ele alırsak bunun da yanlısı ve yanılığlı olduğunu ifade etmemiz gerekiyor. Temel mesele, burada uluslararası güçlerin, özellikle de NATO'nun yayılmacı politikalarına karşı aslında Rusya'nın da aynı yöntemle cevap oluşturması, aynı yayılmacı politikayla karşılık oluşturmalarıdır. Rusya'nın en büyük stratejisi ya da en büyük savlarından biri, NATO'nun eski Sovyet toprakları civarında silahlı askerî güçleri konuşlandırması, özellikle de Ukrayna gibi ülkelerin -ki Gürcistan'ın da böyle bir talebi var- NATO'ya üye ülke olarak alınmasına dönük itirazlarını aslında ifade ediyorlar. Bunu söylememiz gerekiyor ama en temelde mesele ne Ukrayna'dır ne Rusya'dır; mesele iki büyük gücün soğuk savaştan sonra tekrardan küresel hegomonik mücadelesidir, enerji kaynaklarına ulaşma meselesidir, yönetme meselesidir. Bunun özel olarak altını çizmemiz gerekiyor.

Tabii ki biz, Halkların Demokratik Partisi olarak hem NATO'nun yayılmacı politikalarına karşı hem de Rusya'nın yayılmacı politikalarına karşı olduğumuzu; bunun 21'inci yüzyılda yeni kaosları, yeni büyük savaşları tetiklediğini ve bunun bütün bölgeyi etkileyebilecek çok büyük yıkımlara gebe olduğunu, çok büyük yıkımlar yaratacağını; milyonlarca insanın göç etmesine, binlerce, on binlerce insanın yaşamını yitirmesine, bütün coğrafyanın altüst olmasına neden olacak bir potansiyeli taşıdığını buradan bir kez daha ifade etmiş olalım değerli arkadaşlar.

Bugün, Rusya'nın, özellikle ABD'nin gerileyen hegemonyasını doldurmak için Libya savaşına müdahil olması, Suriye savaşına müdahil olması ve diğer bütün yerlerde daha agresif bir politika izlemesi aslında bugünkü krizin temel nedenlerinden birini de oluşturuyor. Tabii, bununla beraber, özellikle ekonomik olarak yükselen Çin'i, Doğu Atlantik hattını da geçmememiz gerekiyor ve bu anlamda da ciddi bir gerilim olduğunu ve bu gerilimin gelip Ukrayna-Rusya üzerinden tanımlandığını ve bu anlamıyla da aslında Ukrayna'nın AB'nin, NATO'nun bir öncü gücü gibi savaşa doğru itilmeye çalışıldığını da ifade etmemiz gerekiyor değerli arkadaşlar.

Şimdi, bu sorunun askerî yöntemlerle çözülmeceği çok açık ve net. Burada yapılması gereken, gerçekten dengeli, ilkeli, barışçıl bir dış siyaset izlenmesidir. Peki, Türkiye bunu mu yapıyor; AKP Hükûmeti gerçekten dengeli, barışçıl ve bütün bölge barışına katkı sunacak bir dış politika mı izliyor diye baktığımızda, hayır; Türkiye şunu diyor: "Ne yârden geçerim ne serden geçerim, ne Ukrayna'dan vazgeçerim ne Rusya'dan vazgeçerim, ne NATO'dan vazgeçerim ne ABD'den vazgeçerim." E, nasıl olacak o zaman? İşte, o zaman ortaya bir çorba çıkıyor, ortaya büyük bir kaos çıkıyor, büyük bir karmaşa çıkıyor. Siz, Rusya'ya yanaşmak için, Rusya'ya yaranmak için S-400 alıyorsunuz, milyonlarca dolar ödüyorsunuz, depoda çürütüyorsunuz; ABD size yaptırım uygulayıp F-35 programından çıkarıyor, başka bir ülke başka bir yaptırım uyguluyor. Şimdi, bütün bunların Türkiye'ye ve Türkiye'de yaşayan insanların yaşamına maliyeti var değerli arkadaşlar. Dolar kuru 21 Şubattan itibaren artmaya devam etti özellikle Rusya krizinden sonra, bunun dış borç üzerindeki etkisini görmemiz gerekiyor. Kurdaki her bir artış ülkemiz insanını daha yoksullaştırıyor, iç ve dış borç sarmalını gittikçe içinden çıkılmaz hâle getiriyor ve en önemlisi, Türkiye'yi iflasa sürüklüyor.

Diğer bir mesele: Şimdi, Avrupa Birliği (AB) üst üste yaptırım paketlerini, NATO yine aynı şekilde üst üste yaptırım paketleri açıklamaya başladı ve en üst düzeyde yaptırım uygulayacaklarını söylediler Rusya'ya. Peki, Türkiye ne yapacak? Türkiye bu yaptırımları uygulayacak mı, bu yaptırımları destekleyecek mi? Hükûmetten gelen bütün açıklamalar "Biz Ukrayna'nın toprak bütünlüğünü savunuyoruz, Rusya'nın yaptığını kabul edemiyoruz." İyi, hoş da siz bir tek Ukrayna'nın toprak bütünlüğünü savunuyorsunuz galiba; mesela, Suriye'nin toprak bütünlüğüne yönelik ne düşünüyorsunuz? Afrin, Gire Spi, Serekani, El Bab ve Cerablus ne durumda? Şu anda siz oraları yönetiyorsunuz; postane yapıyorsunuz, okul yapıyorsunuz, para basıyorsunuz. Ne yapıyorsunuz? Görevli gönderiyorsunuz. Demek ki dış politika ilkelilik ve tutarlılık istiyor. Ukrayna'nın toprak bütünlüğüne saygılı olan bir hükûmetin Suriye'nin toprak bütünlüğüne de saygılı olması gerekir; oraya parantez açıp "Kürtler hariç, Kürtlerin olduğu yerler hariç." yazamazsınız. Bunun doğru bir şey olmadığını ifade edelim.

Diğer bir mesele: Şimdi, bu yaptırımlar gelecek. E, Türkiye'nin zaten mevcut stratejik iki temel bağımlılığı var; biri enerji

bağımlılığı, ikincisi de -sağ olun- yirmi yıldır ülkede batırdığınız tarım. Bu ülke, un ihracatında 1'inci sırada yer alıyor ama buğdayı ithal ediyor, yaklaşık yüzde 87'sini de Rusya ve Ukrayna'dan ithal ediyor. Peki, olası bir yaptırımda, olası bir krizde Türkiye'de ekmek fiyatları ne olacak değerli arkadaşlar? Biz artık buğday üretemiyoruz ki, biz ithalata bağımlı bir ülke hâline gelmişiz ve bugün buğday, ayçiçeği yağı, arpa en temel stratejik ürünleri oluşturuyor ama ne yazık ki AKP'nin bir tarım stratejisi, bir tarım bakışı olmadığı için ithalat daha ucuzluyor. Ki zamanın Bakanı da "Paramız var ki saman alıyoruz." demişti. Paranız var ki saman alıyorsunuz ama işte bir kriz olduğunda paranız olsa da saman da alamazsınız, buğday da alamazsınız, ayçiçeği yağı da alamazsınız; onun da ötesinde bütün bir Türkiye halklarını kıtlıkla baş başa bırakırsınız. Bunun da kabul edilemez olduğunu ifade etmemiz gerekiyor.

Diğeri, enerji bağımlılığı değerli arkadaşlar. Bakın, enerji arzında yaşanan sorun nedeniyle Türkiye dünya kadar sorun yaşadı, üç gün boyunca sanayi üretimi durdu, Isparta özelleştirme nedeniyle üç gün boyunca karanlığa mahkûm edildi. Türkiye'nin en fazla doğal gaz ve petrol ihracatı yaptığı ülkelerden biri de Rusya. Böyle bir krizde NATO'dan yana tutum aldığında ne olacak? Orada da büyük bir skandal olacak ve bugün aldığımız doğal gaz fiyatlarının 10 katına fiyatlarla biz doğal gaz ve petrol almak durumunda olacağız ki zaten Brent petrolün fiyatı 98 dolara kadar da yükselmiş durumda.

Diğeri nedir değerli arkadaşlar? Rusya'nın uçağı düştüğünde Türkiye'ye uyguladığı yaptırımları hatırlayınız. Ne olmuştu? Rusya misilleme olsun diye tek bir yolcu koymuştu ve Türkiye'ye uçak göndermişti değil mi? Bütün turizm sezonu bıçakla kesilir gibi kesildi çünkü Türkiye turizmde de en fazla Rus turistle ayakta durabiliyor değerli arkadaşlar. Yani Almanya'dan sonra Türkiye'ye en fazla Rusya'dan turist geliyor ve olası böyle bir krizde siz, çok bel bağladığınız "Yaz gelsin de turizm gelirlerimiz artsın, işte, cari açığımız küçülsün." dediğiniz meselede de ne yazık ki bunu da yakalayamayacaksınız. Bunu da ifade etmemiz gerekiyor.

O zaman ne yapmak gerekiyor? Çok açık ve net, birincisi: Birleşmiş Milletlerin ve AGİT'in özellikle de tartışmalı bölge olan Donbas ve Lugansk'ta tarafsız, bağımsız bir referandumla halkın görüşüne başvurulması gerekiyor. Yani eğer bağımsızlık istiyorlarsa ve referandumda da bu çıkarsa bütün dünya toplumlarının buna saygı duyması gerekiyor, bu konuda bir adım atılmalı.

İkincisi: Hem Rusya'nın hem de NATO'nun Ukrayna sınırındaki askerlerini geri çekmesi ve askerî müdahalelerden geri durması gerekiyor.

Diğer bir nokta: Birleşmiş Milletlerin çok hızlı bir şekilde hem Ukrayna'yı hem Rusya'yı hem de diğer NATO ülkelerini toplayarak bu soruna kalıcı çözüm, kalıcı bir ateşkes sağlanıncaya kadar orada bir barış gücü, özellikle de sivil bir barış heyeti bulundurulması ve bu anlamda da adım atması gerekiyor.

Bunlar yapılmadığı zaman ne olacak değerli arkadaşlar? Çok açık ve net, dünyanın gözü önünde kocaman, büyük bir dram yaşanacak, büyük bir insan kaybına neden olacak bir süreçle karşı karşıya geleceğiz.

Türkiye'nin "Hem Rusya'yı desteklerim hem Ukrayna'yı desteklerim hem ABD'ciyim." diyen bir noktadan çıkıp ilkeli bir dış siyaseti, barışçıl bir dış siyaseti, insan haklarını önemseyen bir dış siyaseti ve ayrımcı olmayan bir dış siyaseti ilke edinmesinin önemle altını çiziyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Artvin Milletvekili Sayın Uğur Bayraktutan.

Buyurunuz Sayın Bayraktutan. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında -biliyorsunuz, hemen yanı başımızda ciddi bir ateş var Rusya ile Ukrayna arasında ciddi bir problem yaşanıyor- bu anlamda bu toprakların yetiştirmiş olduğu en büyük devrimciyi Mustafa Kemal'i bir kere daha şükranla anıyoruz. Neden? Çünkü boğazla ilgili Montrö Sözleşmesi 1936'da yapıldı, aradan seksen altı yıl geçmesine rağmen Karadeniz'i bir barış gölü hâline getiren ve o sözleşmedeki hükümlerle bugüne kadar Karadeniz'de herhangi bir savaş çıkmamasıyla alakalı öngörüsünü ortaya koyan Mustafa Kemal'i, onun Meclisinden bir kere daha saygıyla anıyorum değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

Burada bir uluslararası sözleşmeyi konuşuyoruz, bu konuda herhangi bir problem yok. Ben de seçim bölgem Artvin'le alakalı bazı problemleri ve bazı sorunları sizlerle paylaşmak istiyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu Parlamento'da, bu kürsüde özellikle koroner anjiyografi ünitelerinin kurulması konusunda birçok konuşma yaptım, en aşağı 8 Meclis konuşması yaptım, 55 yazılı soru önergesi verdim, 3 Meclis araştırması önergesi verdim ve sonunda duymayan kulaklar bu talebimizi duydular; ben içtenlikle teşekkür ediyorum ve bunun sonucunda da Artvin'de bir anjiyo ünitesi kuruldu. Bu konuşmaları yapıyorken diyordum ki: Artvin'in çocukları Artvin'in yollarında ölmesin."

Ben, televizyonları başında bizleri izleyen bütün Artvinlilere buradan sesleniyorum: Çorbada büyük tuzumuz oldu -bu konuda hiç mütevazı değilim- ve Artvin'de anjiyo ünitesi kuruldu, artık insanlar yollarda ölmüyorlar, basit bir anjiyo ünitesi nedeniyle uğrayacakları mağduriyetlerin giderilmesi açısından ciddi bir merhale elde ettik. Bu konuda ilin sağlık müdürü, ilin yetkilileri herkese teşekkür ediyorlar, bir tek bana teşekkür edilmedi; o konuda da serzenişte bulunmuyorum. Artvin halkı, hakkı tescil etmiştir. Bu anlamda da bu mağduriyetlerinin giderilmesi açısından gereken yapıldı.

Değerli arkadaşlarım, bunu kurduk ama başka bir problem var Karadeniz'de; o da şu: Biliyorsunuz Karadeniz, Çernobil faciası nedeniyle özellikle kanser vakalarının çok yoğun bir şekilde artışının olduğu bir bölge. O nedenle bizim, ısrarla, bölgede bölgesel bir onkoloji hastanesinin kurulmasıyla alakalı bir talebimiz var. Ne yazık ki Artvin'den, Rize'den, Trabzon'dan insanlar, özellikle devlet yetkililerinin laflarına uyarak Çernobil'deki o radyasyonlu çayları "Bize herhangi bir şey olmaz." diyerek içtiler ve aradan zaman geçtikten sonra ne yazık ki o insanları Cerrahpaşaya, Hacettepeye gönderdiler; orada ölüm döşeğinde yatıyorlarken "Bizi doğduğumuz yerlere gönderin." diye vasiyette bulundular; soğuk bir otobüsün bagajında gitmiş olmaları, Rize'ye, Trabzon'a gönderenlere bu Meclisin kürsüsünden selam olsun; onları tabutlarla geri gönderdiler. O nedenle bölgede bir onkoloji hastanesinin kurulmasında büyük bir zaruret bulunmaktadır değerli arkadaşlarım.

Şimdi, bir hakkı tescil edeceğiz. Bakın, Artvin Devlet Hastanesi önemli bir hastane, bu hastanenin başında da Salih Hocamız gibi gerçekten Başhekimliğiyle Artvin'deki bütün hastalarımızın, hasta olmayanların, ona yolu düşenlerin büyük takdirlerine mazhar olmuş bir hocamız vardı, Başhekimdi, değerli arkadaşlarım -özellikle AK PARTİ'deki milletvekili arkadaşlarım dinlerlerse- bu konuda ciddi yardımları olmuştu. Bu arkadaşımız, görevi esnasında başhekim yardımcılarına ilişkin kadrolar boşaldı diye Sağlık Müdürlüğüne talepte bulunmuş olmasına rağmen, buna ilişkin yazılar yazmış olması ve yanına gitmiş olmasına rağmen Artvin'in Sağlık Müdürü bu talebi değerlendirmek için ne yazık ki Artvin'in AK PARTİ İl Başkanından gerekli onayı alarak ve onun vereceği cevaba göre gereğini yapacağını söyledi; üç ay bekledi bu sevgili Başhekimimiz değerli arkadaşlarım, en ufak abartma yok. Şimdi, bu konuşma bittikten sonra İl Başkanını ararsınız doğru mudur, değil midir diye, görürsünüz. Üç ay içerisinde herhangi bir atama yapmadı ve bu Başhekim, üç ay sonra -baktı ki herhangi bir işlem yapamıyor- istifa dilekçesini koydu, İl Müdürü dedi ki: "Bunu da benim İl Başkanına sormam lazım." Vali, Artvin'de ne iş yapıyorsa... Artvin'in Valisi ne yazık ki bir siyasi partinin il başkanı değerli arkadaşlarım. Ben bütün bu olumsuzluğa rağmen, bu Başhekim arkadaşımızın bugüne kadar Artvin halkına yapmış olduğu bütün iyiliklere karşı karşılaşmış olduğu bu tavra rağmen ben Artvin'in milletvekili olarak ona uygulanan bu

tavırdan dolayı bu yüce Parlamentoda, bütün milletimin huzurunda ondan özür diliyorum, ondan yürekte özür diliyorum değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar) Ona yapılan muamele bu olmamalıydı, Artvinliler ona sahip çıkmalıydılar; yüreğimizdedir, kalbimizdedir, bundan sonra da hizmetinde, görevinde başarılar diliyorum değerli arkadaşlarım. İnaniyorum ki bundan sonra da daha iyi görevler yapacaktır değerli arkadaşlarım.

Bunun yanında başka problemlerimiz de var. Benim de okuduğum Gazi Ortaokulu var. Onun önünde asırlık ağaçlar vardı, devlet yetkililerinden bunun kesilmeyeceğine ilişkin taahhütler ve teminatlar almamıza rağmen ne yazık ki o ağaçlar geçen hafta içerisinde bir gece vakti -biliyorsunuz, eşkiya yapıyor bu işleri gece vakti, hırsızlar bu işleri gece vakti yapıyor- talimatla kesildi değerli arkadaşlarım.

Şimdi, Artvin'in başka sorunları var, Artvin'de ciddi anlamda problemler var değerli arkadaşlarım. Bunlar nelerdir? Bakın, Artvin'e gelenler, gidenler görüyorlar; Sarp Sınır Kapısı'na ilişkin problemlerimiz var. Sarp Sınır Kapısı nedir? Buradan, daha önce -aynı bugün yapmış olduğumuz gibi- Gürcistan'la yapmış olduğumuz -ve hiçbir muhalefet olmayan, altına bütün partilerin imza atmış olduğu bir anlaşmayla- özellikle Muratlı'da yeniden bir sınır kapısı açılmasına ilişkin taahhütte bulunduğumuz bir anlaşmayı Parlamentodan geçirdik. Hemen hemen bütün komşularımızla sorunlarımız var ama sağ olsun, Gürcistan Hükümetiyle -Gürcistan'ın ülkemizle- hiçbir sorunumuz yok değerli arkadaşlarım. Onlar da bu taahhüdün altına imza attılar, dediler ki: "Evet, Muratlı'da bir sınır kapısı açılmasına ilişkin bir beklenti var, bunun gereğini yapalım." Bu sözleşmenin üzerinden yıllar geçmiş olmasına rağmen, bu konuda gerek Dışişleri Bakanlığı nezdinde gerek diğer Hükümet yetkilileri nezdinde yapmış olduğumuz bütün girişimlere rağmen ne yazık ki bu konuda sonuç alamadık. Bugün Trabzon'dan veya Erzurum'dan Artvin'e gelmek isterseniz, özellikle Trabzon ve Sarp Sınır Kapısı arasında onlarca kilometre tır kuyruğu görürsünüz. Değerli arkadaşlarım, bu nedenle bir an önce, ivedilikle Muratlı sınır kapısının açılmasında yarar vardır. Neden? Özellikle kara yolundaki tır trafiğinin Muratlı'ya aktarılması, Sarp Sınır Kapısı'nın aynı zamanda bir turistik kapı olması açısından önem arz eden fiilî bir durum vardır, bunun gereğinin yapılması gerekiyor.

Değerli arkadaşlarım, ben bu konuşmayı yapmadan önce özellikle tır şoförleri bu sorunu da Parlamentoda dile getirmemi istediler. Özellikle Rusya ile Gürcistan arasındaki sınır kapısında diğer tır şoförlerine uygulanmayan muamele boş tırların geri dönüşünde Türk tır şoförlerine uygulanıyor; on beş gün boyunca orada bekletiliyorlar, ciddi mağduriyet yaşıyorlar, bir yere aktaramadılar; Dışişlerine, ilgili yerlere aktardılar ama ne yazık ki bu sorunun karşılığı olmadı. AK PARTİ yetkilileri bunları not alırlarsa, gereğini yaparlarsa, bu konuda yardımcı olurlarsa çok seviniriz.

Değerli arkadaşlarım, ciddi sorunlarımız var. Özellikle önümüzdeki günlerde Sarp Sınır Kapısı'nın açılmasıyla beraber Covid'in artacağına ilişkin arkadaşlarımızın bana uyarıları var, ticaret odalarının bu konuda uyarıları var. Devlet yetkililerinin, Hükümet yetkililerinin bu konuda da dikkatli davranmaları gerekiyor, Covid vakalarının artışı konusunda. Özellikle Sarp Sınır Kapısı'ndaki bu geçişler serbest bırakıldıktan sonra, daha serbest olduktan sonra vakaların artacağına ilişkin kaygılar var. Hükümetin gerekeni, üzerine düşeni yapması gerekiyor değerli arkadaşlarım. Bunu da bir kere daha Parlamentodan dile getiriyorum.

Evet, ciddi ekonomik sorunlarımız var, insanlar ciddi sıkıntılar çekiyorlar ama önümüzdeki dönemde hani diyoruz ya "Geliyor gelmekte olan." diye. Çorbasını, yemeğini pişirmekte kaygı duyan Ayşe teyzemiz ve evinde oturan Kazım amcamız hiç merak etmesinler, önümüzdeki dönemde bu ekonomik kaygılarının giderileceğini, umudun ve özgürlüğün ülkesinde, hepimizin Türkiye'sinde özgürce dolaşacağımız güzel günlerin yakın olacağını bir kere daha buradan ifade etmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bir başka sorun daha var değerli arkadaşlarım, onu da ifade edeyim. O da ne? Bundan önce yapmış olduğum Parlamentodaki konuşmada... Avukatlık yaptığım yıllarda ormanda bir tane çivi çakamazdınız. O zamanlarda devlet vatandaşın ormanı korurdu, sizin döneminizde bu hikâye değişti; şimdi vatandaş devletten ormanı korumaya çalışıyor. Önemli iş adamınız sizin -hani "5'li çete" diye tabir etmiş olduğumuz- o mahiyetli işadamınız Mehmet Cengiz, Artvin'de ormanın ortasına güzel bir villa kondurdu. Geçenki Parlamento konuşmamda dedim ki: "Bu villayı bu beyefendi ne zaman kaldıracak?" Tık yok! Orman Bölge Müdürüne seslendim, Orman Bakanlığına seslendim "Artvin'de Türkiye Cumhuriyeti'nin yasaları işlemiyor, Artvin'de Mehmet Cengiz'in yasaları işliyor." dedim, ne Validen ses var ne milletvekilinden ses var ne bir yöneticiden ses var değerli arkadaşlarım. Ne zaman yıkacaksınız bu villayı, merak ediyorum. Ne zaman bu villayı yıkacaksınız değerli arkadaşlarım? Mehmet Cengiz'in avukatlarına soruyorum: Ne zaman yıkacaksınız bu villayı? (CHP sıralarından alkışlar) Bu ülkede Türkiye Cumhuriyeti'nin yasaları mı geçerli, Mehmet Cengiz'in yasaları mı geçerli değerli arkadaşlarım? Bir an önce bunun cevabını vermemiz gerekiyor.

Artvinliler ülkelerini seviyorlar, yurtlarını seviyorlar, yeşili seviyorlar, geldiğimiz toprakları seviyorlar. Bu topraklar bize doğru olmayı, onurlu olmayı, yeri geldiğinde kırılmayı ama asla eğilmemeyi öğretti değerli arkadaşlarım. Biz o toprakların çocuklarıyız. O nedenle, bu siyasi iklim değişecektir. O madeni oraya getirip başımıza bela edenleri de inşallah o madene gömeceğiz değerli arkadaşlarım. (CHP sıralarından alkışlar) Bu Parlamentodan da bunları söylemekten de büyük onur duyuyorum.

O nedenle, biraz önce ifade ettiğim sağlığa ilişkin problemlerin, Artvin'in yaşamış olduğu eğitime ilişkin problemlerin, Yusufeli ilçemizin yaşamış olduğu kamulaştırma ve yeni yerine ilişkin problemlerin bir an önce giderilmesi gerekiyor. Özellikle, geçtiğimiz günlerde bir milletvekilinizin Yusufeli Barajı'nın gecikmesiyle ilişkin olarak "Cumhuriyet Halk Partisinin açmış olduğu davalardan dolayı gecikti." şeklindeki ironik lafını dikkatle izliyorum. Yazılı soru önergesini Parlamenta verdim, bakalım hangi davayı ne zaman açtık. Ben yirmi beş yıl avukatlık yaptım, böyle bir davanın varlığından haberim yok, onu da ısrarla takip ediyorum ve önümüzdeki günlerde onun sonucunu da yine bu Parlamentoda yapacağım konuşmalarda ifade edeceğim.

Bu vesileyle, bu şans bize verdiğiniz için Parlamento grubuma ve Engin Altay'a özellikle şükran duygularımı ifade ediyorum. Mustafa Kemal'in Parlamentosundan bütün milletvekillerini saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen İYİ Parti Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Hasan Subaşı.

Buyurunuz Sayın Subaşı. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HASAN SUBAŞI (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

187 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerinde konuşmak üzere partim adına söz aldım.

Görüşülmekte olan uluslararası anlaşmalara partimiz olarak bir itirazımız olmadığı gibi, hangi kıtada ve hangi mesafede olursa olsun ticari faaliyetleri geliştirmeye ve güvenlik tedbirlerini almaya dönük anlaşmaları olumlu buluyoruz.

Anayasa'mızın 90'ıncı maddesine göre usulüne uygun yürürlüğe konulmuş milletlerarası anlaşmalar kanunla eş değer sayılmaktadır. Ayrıca 2004 yılında Hükümetin, Anayasa'nın 90'ıncı maddesine ek olarak yaptığı düzenlemeyle, uluslararası

anlaşmanın, temel hak ve özgürlüklere ilişkin olması hâlinde yasaların üstünde, üst norm sayılacağı hükme bağlanmıştır.

Konumuz uluslararası sözleşmeler olunca kadına yönelik şiddeti önlemeye dönük İstanbul Sözleşmesi ilk akla gelen oluyor. 11 Mayıs 2011'de İstanbul'da imzaya açılmış olan sözleşmeye ilk imzayı atan, parlamentosunda ilk onaylayan ülke olmamıza rağmen usulüne uygun yürürlüğe girmiş İstanbul Sözleşmesi 20 Mart 2021 tarihinde Cumhurbaşkanı kararıyla Türkiye bakımından feshedilmişti. Yakın zamanda yaşadığımız bu örnekte, önemli bir uluslararası sözleşme, Anayasa'mıza göre, bırakın üst norm olma niteliğini, kanunla eş değer sayılsa bile Cumhurbaşkanı kararıyla yok sayılamaz, yine ancak Meclis onayıyla çekilmek mümkün olur. Kaldı ki kadına yönelik şiddetin önlenmesine ilişkin olması nedeniyle temel insan haklarıyla ilintilidir ve üst norm sayılması gerekir. Bu sadece kadına yönelik bir haksızlık değil, ciddi bir insan hakkı ihlali niteliğindedir. Bunun bize gösterdiği, Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin gün geçtikçe otoriterleşmesinin ciddi boyutlara ulaştığının görüldüğüdür, rejimin ciddi bir sorun hâline geldiğinin açık bir örneğidir. Türkiye Büyük Millet Meclisini dikkate almayan rejimin halkın kendisini dikkate aldığından söz edemeyiz. Bir pandemi felaketi yaşanırken yaraları sarmak yerine, yüzde 100'ü aşan elektrik, doğal gaz, mazot ve benzin zamlarını peş peşe sıralamak, tarım üretiminin en önemli girdisi gübre fiyatlarını 3-5 kat artırmak demokratik ve sosyal bir devlet anlayışında söz konusu olamaz.

Ülke nüfusunun neredeyse dörtte 1'inin yaşadığı İstanbul'un başta deprem ve trafik yükü gibi yaşamsal sorunları varken Kanal İstanbul gibi nereye varacağı belirsiz, tartışılmamış, bilimsellikten uzak ve İstanbul'a belirsiz bir ilave yük ve sorun taşıyacak bir projede ısrar etmek yine otoriterleşmenin, halktan kopmanın sonucudur. Ekonomi gibi kırılğan ve dünyayla entegre bir yapıda inatla "Faiz sebep, enflasyon sonuç." diyerek halkı üç beş ayda büyük bir fakirleşme ve yoksulluğa terk etmek ciddi sorunlu bir rejimi tarif etmektedir.

Ormanlarımız, yaşam alanlarımız. ÇED gerekmediği için ilk başta 25 hektarın altında taş ocağı izni alarak faaliyete geçen işletmeler sadece Antalya'da değil, yurdun birçok yerinde ormanları ve kırsal yaşam alanlarını, tarım, hayvancılık, arıcılık ve en önemlisi insan sağlığını etkileyerek yaşanabilir çevreleri yaşanmaz hâle getirmeye devam ediyor. Bölgemizde en son Korkuteli Dereköy'de kömür ocağı ile Manavgat Beşkonak Köprülü Kanyon Kırkkavak mevkisinde taş ocağı için yöre halkı direnmektedir. Bu insanlar Anayasa'nın 56'ncı maddesine göre sağlıklı bir çevrede yaşamak hakkına sahiptir. Öncelikle bunu sağlamak, korumak devletin görevidir. Anayasa'ya göre halka da görev verilmişse de bu uğurda mücadele eden birçok yurttaş maalesef gözaltına alınmakta, hatta tutuklanmaktadır. Elmalı'da Alevilerce kutsal sayılan Dur Dağı örneğinden geçmiş yıllarda söz etmiş, Tekke köyünde onlarca insanın, yurttaşımızın tutuklandığından bahsetmişim. Yine 2017 yılında Finike'de ormanları korumak için 2 çevre dostu arkadaşımızın katledildiğinden de söz etmişim. Beşkonak Kırkkavak Mahallesi çevresindeki orman, Manavgat yangınından bölge sakinlerinin yoğun çabası sonucu korunmuş ender ormanlık alanlarımızdan biridir. Bugün, şimdi, taş ocağıyla, bu, yangından korunmuş alan daha tehlikeli bir tehdit altındadır maalesef. "Taş ocakları yapılmasın." demiyoruz ama su kaynakları, meskûn alanlar -endemik bitki türleri- ve ormanlık alanlar, arıcılık, tarım ve hayvancılık yapılan alanlarda hiç durmaksızın devam etmektedir. Oysa uygun alanlar yerel yönetimlerin de onayıyla saptanabilir; en azından, 25 hektardan az olan alanlarda ÇED'den kurtarmak için izin alıp sonradan genişletme hilesinin önüne geçmek için her hâlûkârda ÇED zorunlu olmalıdır.

Rejimin otoriterliğinden söz etmişken, Karadeniz komşumuz Rusya'dan ve gelişmelerden de kısaca söz etmek isterim. Sınır komşusu Ukrayna toprağı Kırım'ı 2014'te ilhak etmişti. Nihayet, geçtiğimiz günlerde uluslararası Minsk Anlaşması'nı tek taraflı yok sayarak yine Ukrayna sınırları içinde Donbas bölgesini ilhak etmek üzeredir. Otoriter bir rejim maalesef, sınır komşusu olup olmadığına bakmaksızın egosunu tatmin ile güç gösterilerini komşularına, diğer devletlere, hatta halkına gösterme çabasından vazgeçmezler, ortak akli yeterince kullanmadıkları için yarattıkları tehlike ve tehditleri umursamazlar, farkına da varamazlar. İkinci Dünya Savaşı'nda otoriter rejimler dünyanın felaketine neden olmuş, savaş 65 milyon insanın ölümüyle sonuçlanmıştı. Sonrasındaki gelişmeler otoriter rejimleri sonlandırmış, Avrupa demokrasiye sarılmış, insan hakları kavramı ön plana çıkmıştı.

Bugün, yine, maalesef hem çevremizde hem de bizzat kendimizde örneklerini gördüğümüz otoriterleşmenin ne komşularımıza ne halkımıza ne de yönetenlere hiçbir fayda sağlamayacağı tarihin örnekleriyle ortadadır. Nasıl ki Afrika'nın en ücra noktalarında iş birliği arıyorsak öncelikle kendi coğrafyamızda komşularımızla iyi ilişkiler kurma, ticari ve ekonomik faaliyeti geliştirme becerisini ortaya koymalıyız.

Sayın Genel Başkanımızın ifade ettiği gibi "Demokratik, güçlendirilmiş bir parlamenter rejim, ortak akli arama, yine de toplumların gelişmesi, dünya barışının sağlanması için en doğru çözümdür." diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni.

Buyurunuz Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; evet, Parlamento en temel görevlerinden biri olan gerçekleri konuşma, çözüm üretme işini maalesef gerçekleştirmiyor ve bunu kasıtlı olarak yapmıyor ve sokakta, gerçek siyaset sokakta yapılıyor. Halkın ihtiyaçları, halkın talepleri sokakta her biçimde, her düzeyde gündemleştiriliyor.

AKP, tarihin belki de görüp görebileceği en halk karşıtı siyasetlerden bir tanesi fakat en iyi başardığı işlerden birini de söylemek lazım, haklarını yememek lazım; gerçekleri ters yüz etme konusunda son derece başarılılar. Bir illüzyon hareketi AKP. Bakın, büyüme diye tartıştığı, kabul ettirmeye çalıştığı şey, koskoca bir saadet zinciri, bir saray ekonomisi. Bir yüzükle gelip "Eğer zenginleşirsem bilin ki çaldım." diyen bir siyasetle karşı karşıyayız ve halkın her türlü olanağının, kaynağının zenginlere hortumlandığı bir düzeni "büyük bir kalkınma" diye sunabilme başarısını da gösteren bir iktidarla karşı karşıyayız. Evet, AKP gerçekliği bu.

Kriz ağırlaşıyor ve derinleşiyor. Bu kriz klasik bildiğimiz krizler, kriz tanımlamalarıyla açıklanamaz, ortada çok kapsamlı bir yıkım politikasıyla karşı karşıyayız. AKP Genel Başkanı aynı gemide olduğumuzu söylüyor ve daha da ileriye gidiyor, "Biz nasıl beraber kalkındıysak, bu sürecin olumlu yanlarını nasıl beraber paylaştıysak, olumsuzları da beraber paylaşacağız." deyiverdi fakat buna en başta halkımız, emekçi halklarımız itiraz ettiler çünkü bu, baştan sona yalandı, baştan sona aslında halkın gerçekliğiyle dalga geçmek ve hakaret etmek anlamına geliyordu. Hemen bir kez daha söyleyelim, biz aynı gemide değiliz. Ortada bir gemi var; bu gemi, AKP'nin, sarayın rant ve soygun gemisidir. Bu gemide yüzde 1 var; bu ülkede yirmi yılda zenginleşmiş, dünya sıralamasına, zenginler sıralamasına girmiş bir avuç kan emicinin olduğu bir gemi var ama milyonlarca emekçi, yoksul halkımız bugün, bırakın beslenmeyi, bırakın kültürel faaliyetlerde bulunmayı, bırakın gezmeyi, faturalarını nasıl ödeyeceğini, aldığı maaştan daha yüksek faturalarla nasıl baş edeceğini konuşur durumda. Peki, bunun sorumlusu kim? Bunun sorumlusu halktan çalanlar yani AKP iktidarı, saray rejimi.

Evet, AKP'nin vazgeçmediği şeyler var. Bunlar, milyon dolarları yap-işlet-devret projeleriyle şirketlere hortumlamak; bunlardan asla vazgeçmiyor. Yine, sarayın şirketlerine ballı ihaleler vermekten de asla vazgeçmiyor. Yine, talan ve rant projelerinden de asla vazgeçmiyor. Krizin yükünü emekçilere yıkmaktan da asla vazgeçmiyor. Yine, çeteleşme ve mafyalaşmaktan da asla vazgeçmiyor. Farkındaysanız son dönemde AKP'nin en meşgul olduğu işlerden bir tanesi; uyuşturucu ve

kumar ekonomisini yeniden dizayn etmekle şu anda son derece meşgul. Hangi mafyaya bunu vereceğiz, hangi mafyayı alıp hangi mafyayı onun yerine koyalım, bununla son derece meşgul bir AKP iktidarıyla karşı karşıyayız. Bakanlıklar, İçişleri Bakanlığı doğrudan bu işin içerisinde; sadece dizayn eden değil, doğrudan bu işin içerisinde, meşguller. Yine, kendilerinden olmayanlara, itiraz edenlere parmak sallamaktan, şiddet uygulamaktan da asla vazgeçmeyen bir AKP rejimiyle karşı karşıyayız. Halka reva görülün; yoksulluk, açlık, kredi kartı borçluluğu, krediler, kredi ve AVM ekonomisinde köle gibi yaşamak ve çalışmak halkımıza reva görülüyor. Yine, uçmadığı, geçmediği, görmediği saray projelerine Allah'ın lütfu diye şükretmek halkımıza reva görülüyor. Ama artık deniz bitti. Evet, şimdi siyaseti halkımız yapıyor; işçi sınıfı, emekçiler yapıyor. Deniz bitti, işçi baharı başladı ve gerçek siyaset, halklarımızın, işçi sınıfının, emekçilerin baharının siyaseti başlamış oldu ve halkımız bu siyasete karşı, bu manipülasyon siyasetine karşı, bu illüzyona karşı bizzat kendi pratiğiyle dimdik ayakta durmaya başladı. Bir kez halk ayağa kalktığında, bir kez işçi sınıfı ayağa kalktığında bütün oyunlar görüldüğü gibi bozulur. Tayyip Erdoğan ne diyordu? OHAL sürecinde patronlara şunu söylüyordu: "Biz sizin için OHAL yaptık, daha niye eleştiriyorsunuz? Bakın, ne güzel, grev olmuyor; ne güzel, işçi sınıfı kölece çalışabiliyor." diye patronlara çıkışıyordu. Evet, AKP bir OHAL rejimidir ve OHAL rejimi, işçi düşmanı bir rejimdir ve bu OHAL rejimi, iş cinayetlerinde hayatını kaybeden işçilerin ölü bedenleri üzerine yükselen bir rejimdir, halk düşmanı, işçi düşmanı bir rejimdir.

Evet, buradan, işçi baharını üreten, yaratan Trendyol işçilerine, Hepsiburada işçilerine, Scotty'den Yemeksepeti işçilerine, Banabi'den Yurtiçi Kargo işçilerine, Farplas'tan Sinbo işçilerine, Migros Depo'dan metal işçilerine, SML Etiket işçilerinden Antep OSB işçilerine ve BTO-SEN işçilerine selam olsun. Onların direnişiyle özgür bir geleceği kuracağız. Emegin özgürleştiği bir dünyayı onların emekleriyle, direnişleriyle kuracağız. Evet, buna benzer onlarca işçi direnişi şu anda sürüyor. Bu işçi direnişleri, açlığa, yoksulluğa, düşük ücretlere ve sendikasıızlaştırma saldırısına karşı gerçekleşiyor.

Geçtiğimiz günlerde, geçtiğimiz hafta sonu İstanbul Kartal'da Birleşik İşçi Hareketinin işçi baharı buluşmasında idik ve bu buluşmaya çok sayıda işçi direnişinden işçi arkadaşlarımız geldiler. Orada bütün işçiler kendi bulundukları alandan neden direndiklerini anlattılar ve orada Farplas işçisi şunu söyledi: "Biz, sadece kendimiz için direnmiyoruz, bütün insanlık için direnmiyoruz, bütün ezilenler için direnmiyoruz ve bu daha başlangıç, mücadeleye devam. Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!" diyerek orada hepimize coşku ve heyecan kattı. Bizim ona anlatacağımız çok şey yoktu çünkü en güzel sözü direnenler söylemişti. Orada yine, DİSK BTO-SEN işçileriyle sohbet ettik, o buluşmada DİSK BTO-SEN işçilerinin yaşadığı sorunlara tanık olduk. DİSK BTO-SEN işçileri İstanbul Büyükşehir Belediyesine bağlı Ağaç AŞ'de çalışıyorlar ve bu işçiler ücretsiz izne çıkarılıyorlar, bunu eleştiriyorlar. Sendikalaşma, işveren, müdür, şef ve çavuşların baskısıyla engellenmeye çalışılıyor; DİSK'in orada örgütlenmesi, BTO-SEN'in örgütlenmesi engellenmeye çalışılıyor ve DİSK üyesi işçiler tehdit ediliyorlar. En ağır işi yapmalarına rağmen en düşük ücreti alıyorlar ve daha da çarpıcısı, iş kolu barajını aşmış olmalarına rağmen, geçtiğimiz günlerde Bakanlık, bir alavere dalavereyle, barajı geçmediklerini ortaya koydu. Evet, Kartal'da gerçekleştirilen işçi direnişi ülkenin dört bir tarafında gerçekleşen direnişlerin bir parçasıydı ve oradan hepimiz büyük bir enerji aldığımızı söyleyebiliriz.

Evet, işçi sınıfı kendi yolundan yürümeye devam edecek. İşçi sınıfı ayağa kalktığında, itiraz ettiğinde özgürleşiyor ve bir aşamadan sonra, kendisi için değil, tüm işçi sınıfı için, tüm emekçiler için harekete geçtiğinin farkına varıyor ve her eylem alanı her birimizi fazlasıyla özgürleştiriyor. Kendi gücümüze güvenmek zorundayız, kendi yolumuzu örgütlemek zorundayız çünkü biz çoğunluğuz. Milyonlarca işçi bir avuç kan emicinin hırsızlığı yüzünden yoksul ve aç kalmaya mahkûm ediliyor. Buradan sömürünün olmadığı bir dünyayı hep birlikte üreten ellerimizle kurabiliriz. İş ve ekmek mücadelesi ile demokrasi ve özgürlükler mücadelesini birleştirebildiğimizde kazanmamız işten bile değildir. Bunu birleştirebildiğimizde bu coğrafyada işsizliği de açlığı da yoksulluğu da bitireceğiz, demokrasiyi ve özgürlüğü de birlikte getireceğiz. Bilelim ki AKP saray rejiminin ezilenlere vereceği hiçbir şey yoktur, bunların dini imanı paradır ve bunun için yapamayacakları hiçbir iş yoktur, işlemeyecekleri hiçbir suç yoktur. Bizi kurtaracak olan, kendi kollarımızdır. Mücadeleyi büyütmek ve mutlaka ve mutlaka her yol ve biçimde örgütlenmekle karşı karşıyayız. Örgütlü bir gücü hiçbir kuvvet yenemez diyorum. Direnen tüm işçileri buradan bir kez daha selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası "Başkanın gerekli görmesi halinde açık oylama oturumun sonuna veya haftanın belli bir gününe bırakılabilir." hükmünü havidir. Bu hüküm uyarınca teklifin açık oylamasını oturumun sonuna bırakıyorum.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.27

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.41

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

Kâtip Üyeler: Şeyhmus DİNÇEL (Mardin), Abdurrahman TUTDERE (Adıyaman)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 57'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2'nci sırada yer alan Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu raporunun görüşmelerine başlayacağız.

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 243) ^(*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporu 243 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz talebi yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE RUANDA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN NOTALARLA BİRLİKTE ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 3 Kasım 2016 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın "Notalar"la birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.

(*) 243 S.Sayılı Basmayazı Tutanağa eklidir.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen Adana Milletvekili Sayın Ayhan Barut.

Buyurunuz efendim. (CHP sıralarından alkışlar)

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, ekranları başında bizleri izleyen kıymetli yurttaşlarımız; sizleri saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Ukrayna ve Rusya odaklı gerilim sürecine bakınca ülkemizi görkemli bir kurtuluş mücadelesiyle bağımsızlığa kavuşturan Ulu Önder'imiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Yurtta barış, dünyada barış." sözünün önemini bir kez daha vurgulamak gerekiyor. "Savaştan kazananı olmaz." gerçeğinden hareketle, güney sınırlarımızın ardından Karadeniz kıyılarında yaşanan savaş ortamının bir an önce son bulmasını dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Sayın Başkan, AKP eliyle açlık, yoksulluk, sefalet, çaresizlik, zam ve yaşam darlığı gün geçtikçe büyüyor. Üreticisinden esnafına, emeklisinden işçisine, işsizinden memuruna herkes ekonomik yangın içinde boğuluyor. Bu yangına sebep olanlar, çözüm adına adım atmadığı gibi sürekli de krizi derinleştiriyor. Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi'nde yüzde 52'ye ulaşan yıllık seviye ise korkutucudur. ÜFE yükselişi, tüketiciye gıda enflasyonu olarak geri dönüyor. Âdeta kısır döngüye dönmüş bu süreçte çözüm üretmiyorlar.

Bu artışa karşın çiftçi de kazanamıyor çünkü üreticinin kullandığı girdiler, çeşidine göre yüzde 100 ile yüzde 300 arası arttı. Bu nedenle üretici, borç yükü altında ezilmektedir. Öyle ki, özellikle bu dönemde maliyetler her gün artıyor, tüketici de pahalıya almak zorunda bırakılarak cezalandırılıyor. Artan gübre, yem, mazot, elektrik gibi; zirai ilaç, tohum, işçilik, kredi faizleri çiftçinin belini bükerken tüketiciler de feryat ediyor. Gıda ürünlerinde yüzde 7'lik KDV indirimi gibi göstermelik adımlar ise sorunu çözüyor. Tarımda üreten rahatlatılıp kazancı artırılmazsa ucuza gıda tüketmek de hayal görünüyor. Gelin, yol yakinken üretim ve çiftçi odaklı adımlar atın.

Ülkemizde bireysel kredi ve bireysel kredi kartından dolayı yasal takibe intikal etmiş kişi sayısı 4,1 milyona ulaştı. Yaklaşık 35 milyon kişinin bireysel kredi ve kredi kartı borcu 1 trilyon 17 milyar liraya yükselmiş. Geniş tanımlı işsizlik seviyesi ise yüzde 20'lere dayandı. İcra dairelerinde yaklaşık 23 milyon civarında icra dosyası da mevcuttur, bulunmaktadır.

İktidarın pembe boyacısı TÜİK ise enflasyon oranını 2022 yılının Ocak ayında yüzde 48,69 çıktığını söylüyor. Fahış zamlar, gerçeği ortaya koyuyor ama bağımsız kuruluşların açıkladığı yıllık enflasyon yüzde 114,87 olarak hesaplanıyor. Mızrak, çuvala sığmıyor; halkın içine düşürüldüğü sefalet ortamı, elektrik ve doğal gaz faturalarından kiralara; borçlardan artan ekmek fiyatlarına kadar her şeyden net olarak ortaya çıktı ve görülüyor. Türk lirası ise sürekli değer kaybediyor.

Herkesin bildiği üzere yüksek enflasyon; açlık, yoksulluk işsizlik demektir. "Tek adam rejimi" deyince kızılıyorsunuz ama hadi, bu kez de "şahsım hükümeti" diyelim hiç orali olmuyor. Uzmanların da dile getirdiği paranın gücünü üretim belirler ancak kimse bu gerçeğin gereğini yerine getirmiyor. Uzmanların enflasyon sorununu çözmek için ifade ettiği gibi para politikası, maliye politikası ve belli sektörlerde ihtiyaç olan üretimi destekleyecek yapısal değişimle ilgili kollarını bile kıpırdatmıyorlar. Fiyatlara vergi üzerinden müdahale ederek çözüm üreteceklerini sananlar aldanıyor, gerçeğin sesine kulak verin. Çözüm istiyorsanız yapısal adımlar atın; demokrasi, adalet ve hukukun önündeki engelleri, baskı politikalarını bırakın, tarımdan sanayiye her alanda üretimi ve üreticiyi esas alan uygulamalara imza atın, insan haklarına saygılı olun, demokrasi ve adaletle olan güveni tesis edin.

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Güzelmansur.

Buyurunuz Sayın Güzelmansur. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yine Hatay, yine Suriyeliler meselesi. Öncelikle on bir yıldır iktidarın yanlış Suriye politikasının, mantıksız göç politikasının cefasını çeken tüm Hataylı hemşehrilerimi ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri; AKP'nin akla ziyan dış politikası, Türkiye'yi perişan etti ama en çok da Hatay'ı perişan etti. Hatay yoksullaştı, Hatay işsizleşti, Hatay'ın demografik yapısı değişti. İktidar, bu yanlışın ya yeni farkına vardı ya da yaklaşan seçimlerde yaşayacağı mağlubiyeti tersine çevirmeye çalışmak için adım atmaya başladı.

"Seyrekleştirme projesi" diye bir proje açıklandı. İktidar, bu projenin amacını "Suriyelilerin Türkiye'de nüfusun demografik yapısını bozması için uyguluyoruz." diye açıklamış. İktidara buradan ben "Günaydın." diyorum. Hatay'ın üçte 1'i kadar Suriyeliyi Hatay'a doldurmadan önce aklınız neredeydi? Türkiye'deki 40 ilin nüfusundan fazla Suriyeliyi Hatay'a getirmeden önce aklınız neredeydi? Ben üç yıldır böyle bir nüfusu ağırlamanın ekonomik, sosyal ve demografik tahribatlarını anlattığımda, Büyükşehir Belediye Başkanımız Doçent Doktor Sayın Lütfü Savaş bu tehlikeye dikkat çektiğinde adımızı ayrımcıya çıkaranlar, şimdi özür dileme erdemini gösterecekler mi acaba?

Bu açıklanan projenin basına verildiği kadarıyla detaylarına baktım; ben bu kadar plansız, önü sonu düşünülmemiş, lalettayın hazırlanmış bir proje ömrümde görmedim. Hatay'ın da içinde bulunduğu 52 ildeki 800 mahalle her türlü statüden tüm yabancılara başvurularına kapatılmış ve bu mahallelerin hangileri olduğunu bile bilmiyoruz. Gönderilecekleri yerler neye göre belirlenecek, onu da bilmiyoruz ama burada daha önemli bir konu var. Suriyelilere yoğun bir şekilde verilen vatandaşlıklarla bazı mahallelerin yerli nüfusları Suriyeli nüfusunun çok altında kaldı yani bu mahallelerin demografik yapılarının üstüne çoktan el Fatiha okundu.

Şimdi size bir örnek vereceğim: Hatay'ın Yayladağı ilçesinde Dutlubahçe diye bir mahallemiz var. Bu mahallede yaşayan Suriyelilerin neredeyse tamamı vatandaş yapılmış. Mahallede toplam seçmen sayısı 3.171, Suriyeli seçmen sayısı 2.295; istedikleri Suriyeliyi muhtar seçecek çoğunlukta. Mahalle nüfusunun yüzde 75'i Suriyeli şu an. Aralarında Türkçe dahi bilmediği hâlde vatandaşlık verilenler var. Şeker dağıtır gibi vatandaşlık dağıtmış iktidar; böyle onlarca mahalle var Hatay'da. İktidara soruyorum: Bu mahallelerin demografik yapısını daha önce niye dert etmediniz? Ya da iktidara şunu sorayım: Reyhanlı'da Suriyeli sayısının, ilçe nüfusunu aşmasına göz yumdunuz hatta çanak tutunuz; Reyhanlı'daki 130 bin Suriyeliyi Türkiye'nin hangi noktasına gönderebileceksiniz? Üstüne üstlük de gönüllülük esasıyla nasıl gönderebileceksiniz?

Değerli milletvekilleri, Suriyeli konusu ülkemiz açısından gerçekten çok önemli, derhâl çözülmesi gereken bir konu ancak bu önemli sorun, önü sonu belli olmayan böyle popülist projelerle çözülmez. Bu sorunun çözülmesinin tek yolu Suriye'de barışın sağlanmasıdır, Esad'la görüşmektir; bunu aklı başında her insan söylüyor. Her insan; atasının toprağında, doğduğu toprakta, vatanında yaşamayı hak eder; bu bir insanlık hakkıdır, bunu sağlamak da insanlık görevidir.

Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun da söylediği gibi, Suriye'de barış tesis edilmeli, Suriyeliler de ülkemizden vatanlarına davul zurna ile dönmelidir, bundan başka yol yoktur ancak AKP iktidarında bu yolu alacak ne niyet ne gayret ne de beceri var. Suriyelileri Avrupa'yla pazarlık konusu olarak gören, Batı'ya şantaj konusu olarak gören, geleceği öngörmeyen bir iktidar Suriyeliler konusunu çözemez. Suriyeliler sorununu çözecek, Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'dur; bu sorunu çözecek olan, Millet İttifakı'dır. (CHP sıralarından alkışlar) Suriyeliler konusunu dert eden, bu sorunun çözülmesini bekleyen tüm vatandaşlarımıza buradan sesleniyorum: Müsterih olun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET GÜZELMANSUR (Devamla) – Yapılacak ilk seçimde AKP iktidarı gidecek, iktidara gelen Millet İttifakı da bu

sorunu kökten çözecektir. “Hadi yallah!” diyecek size.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde söz isteyen yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3 - (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde söz isteyen yok.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük’ün 145’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

BAŞKAN – 3’üncü sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 25) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 25 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen yok.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE BREZİLYA FEDERATİF CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA ULAŞTIRMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 5 Aralık 2017 tarihinde Kolombo’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde şahıslar adına söz isteyen Kırşehir Milletvekili Sayın Metin İlhan.

Buyurunuz Sayın İlhan. (CHP sıralarından alkışlar)

METİN İLHAN (Kırşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye ekonomisinde özellikle son yıllarda maalesef artan belli başlı yapısal sorunların varlığı konusunda başta siyasetçiler olmak üzere toplumun tüm kesimleri hemfikir olmuş durumdadır.

Ekonomik çöküşün Türkiye’nin her şehrinde olduğu gibi Kırşehir’de de doğrudan ve dolaylı olarak insan yaşamına olumsuz yansımaları yer almaktadır. Bir Orta Anadolu şehri olan Kırşehir’in ekonomisi, temel olarak tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır. Kırşehir ekonomisine yıllık yaklaşık 1,5 milyar lira gibi çok önemli bir katma değer sağlayan besi çiftlikleri, ekonomik darboğaz sebebiyle çok zor günler yaşamaktadır. Marka hâline gelen Kırşehir etini korumak, besi çiftliklerinin sorunlarını tespit etmek ve çözüm önerileri üretmek adına TBMM Başkanlığına sunduğumuz Meclis araştırması önergemiz de ne yazık ki gündeme alınmamıştır. Süt üreticilerimiz, yüksek girdi ve düşük süt alım fiyatları yüzünden ineklerini kestirme noktasına gelmiştir.

Kırşehir önemli bir hayvancılık potansiyeline sahipken veterinerlik fakültesinin olmaması da başkaca önemli bir sorunu teşkil etmektedir. Tarımsal ürünlerde planlı ve etkin bir destekleme modelinin hayata geçirilememesi, neredeyse tüm tarımsal ürünlerde ithalatın önünün açılması ve özellikle son bir yılda rekor kıran gübre, mazot gibi temel girdilerdeki inanılmaz artışlar, Kırşehir çiftçisinin belini kırmıştır; çiftçilerimiz, gübresiz üretime yönelmek zorunda kalmışlardır.

TR71 illeri içerisinde hayvancılıkta ilk sırada yer alan ve yem bitkisi ihtiyacı had safhada olan Kırşehir, ne yazık ki siyasi saiklerle IPARD desteklerinin de dışında tutulmuştur. Ayrıca, özelleştirilen Kırşehir Şeker Fabrikası da pancar üreticimizi türlü gerekçelerle sürekli mağdur etmektedir.

Şehrimiz, bir türlü kamu yatırımları konusunda istenilen düzeye gelememiştir. Türkiye’nin kalbinde her zaman kültürel ve tarihî dokusuyla mihenk taşı olmasına rağmen, çevre illere göre yatırımlar konusunda hep geride kalmış ve devlet yatırımlarından istenilen seviyelerde yararlanamamıştır. Örneğin ihtiyaç yokken başka bir bakanlığa kız yurdu yapılması için devri yapılan ve AKP’li yerel yöneticilerin toplumu yanlış bilgilendirdiği merkez Hükümet Konağı inşaatı, 2017 yılında başlayan Turizm Lisesi Uygulama Otel, Kaman Pansiyon ve Atölye Yapımı inşaatı, yılan hikâyesine dönen Yamula Barajı Sulama Projesi ve yarım kalan, devam etmekte olan veya hiç başlanmamış diğer kamu yatırımlarının eksikliği, Kırşehirli vatandaşlarımız tarafından büyük bir tepkiyle karşılanmaktadır.

Ayrıca Kırşehir bir türlü yatırımcı için cazip hâle getirilememiştir. Organize Sanayi Bölgemiz gün geçtikçe küçülmemekte, bunun sonucu olarak da yatırımcılar, sanayiciler ve KOBİ’ler çareyi küçülmemekte veya başka yere gitmemekte aramaktalar ne yazık ki. Uçuk derecede artan enerji maliyetleri; şehrimiz sanayicisinin, esnafının ve çiftçisinin belini kırmıştır. Küçük bir esnaf, 15 bin lira elektrik faturasını nasıl ödesin? (CHP sıralarından alkışlar)

Bakınız, hâlâ pandemi sürecini yaşamaktayız. Hükümet, tek bir hastanesi olan Kırşehir’e ne yazık ki şehrimiz için zaruri bir ihtiyaç olan ikinci hastaneyi defalarca dile getirmemize rağmen yapmamıştır. 2017 yılında yatırım programına alınan ve 2019 yılında tamamlanmış olması gereken hastane inşaatına bir çivi bile çakılmamıştır. Kırşehirli sabah karanlıkta hastane önünde beklemekten, haftalar sonrasına randevu almaktan ve tedavi için il dışına gitmekten bıktılar. Ayrıca birçok sebepten ötürü başta doktorlar olmak üzere sağlık çalışanları ilimizden istemeyerek de olsa ayrılmaktadırlar. Daha geçen hafta diyaliz hastalarımızın tedavisini yapan Kırşehir’in tek nefroloji uzmanı ilimizden ayrıldı. Eskiden çok başarılı ve diğer illerden talep alan bir hastaneyken şu anda tam tersi bir durumu yaşamaktayız. Bakınız, sağlık çalışanları geçim sıkıntısı çekmekte ve daha geçen hafta doktorlarımız seslerini duyurabilmek için iki gün iş bırakma eylemi yaptılar. Demek ki bıçak kemiğe dayandı ve sağlık çalışanlarımız sağlığında şiddet, özlük ve ekonomiyle ilgili yaşadıkları sorunların çözülmesini acilen istemektedirler. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak hazırız, lütfen zaman kaybetmeden pandeminin kahramanlarına “ama”sız, “fakat”sız hak ettiklerini verelim. Uzman doktorlar için en az 5 bin, pratisyenler ve diş hekimleri için en az 3 bin ve diğer sağlık çalışanları için de en az 2.500 lira maaş artışı yapılsın ki sağlık emekçilerinin kazançları insanca yaşanılabilir düzeye gelsin. Bu sorunu 14 Mart Tıp Bayramı’ndan

^(x) 25 S. Sayılı Basmayazı tutanağına ekli.

önce saraydan... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz efendim.

METİN İLHAN (Devamla) – Bir saniye...

BAŞKAN – Bir karar alındı efendim.

YELDA EROL GÖKCAN (Muğla) – Bir saniye olabilir Başkanım, olsun olsun.

FEHMİ ALPAY ÖZALAN (İzmir) – Haksızlık olur herkese efendim, haksızlık olur.

MUHAMMET EMİN AKBAŞOĞLU (Çankırı) – Kayda geçsin, kayda geçsin; söyleyin, kayda geçsin.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

METİN İLHAN (Devamla) – Bu sorunu, 14 Mart Tıp Bayramı'nda önce saraydan icazet beklemeden yüce Meclis olarak hep birlikte çözelim.

Son olarak, Mecliste Kırşehirli 7 milletvekili olduğunu belirtmek isterim. Buradan hepsine seslenmek istiyorum: Unutmayınız ki Neşet Ertaş'ın da dediği gibi "Şirin Kırşehir'in hepimizde emeği var." Bugünlerde şirin Kırşehir'e eğer bir şeyler yapacaksak hep birlikte bir arada olalım diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Şahısları adına Amasya Milletvekili Sayın Mustafa Tuncer.

Buyurunuz Sayın Tuncer. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Tuncer, sizin sürenize mahsuben Metin Bey'e verdim efendim.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Hâlbuki ben de ek süre isteyecektim.

BAŞKAN – Peki efendim, buyurun.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün, size, kamu iktisadi teşebbüsü olan ve devletin genel hayvancılık politikası çerçevesinde hayvancılık sektöründe düzenleyici ve destekleyici bir rol üstlenen Et ve Süt Kurumunun yani eski adıyla Et ve Balık Kurumunun nasıl iflasın eşiğine geldiğine ilişkin Sayıştay raporlarıyla bir konuşma yapacağım.

2018 yılında yapılan rejim değişikliğiyle yani tek adam rejimine geçiş anından itibaren her geçen yılda Et ve Süt Kurumu büyük zararlar etmeye başlamış ve bugün itibarıyla çöküşün eşiğindedir. Kuruluşun 2019 yılındaki net zararı 34,7 milyon lira iken bu zarar 2020 yılında 223 milyon lira olarak gerçekleşmiştir. 2020 yılındaki zararlar beraber Et ve Süt Kurumunun 2020 yılı sonu itibarıyla toplam zararı 880,7 milyon liraya ulaşmıştır.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Batırmışlar.

MUSTAFA TUNCER (Devamla) – Yanlış duymadınız, kuruluşun 2020 yılı sonundaki birikmiş zararı tamı tamına 880 milyon liradır.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Yazıklar olsun!

MUSTAFA TUNCER (Devamla) – Ödenmiş sermayesi ve öz kaynak toplamı 1 milyar 304 milyon lira olan kurum, 880 milyon lira zararlar öz kaynak toplamının üçte 2'sini kaybetmiş durumdadır. Yani, Kurum, hazine desteği olmazsa ayakta duracak hâlde değildir.

Değerli milletvekilleri, Et ve Süt Kurumunun zararı 880 milyon lirayı aşmışken borçları ne durumda, ondan da bahsetmek isterim. Sayıştay denetimi sonunda hazırlanan rapora göre, Kurumun 2019 yılı sonunda toplam borcu 3 milyar 100 milyon liraya çıkmıştır. Bu borcun yüzde 79'unu banka kredileri oluşturmaktadır ve banka kredileri bir yıl vadeli olup kısa sürede Kurum çok büyük borç ödemesi altındadır. Hazine destek vermedikçe Kurumun bu kredi borçlarını faaliyetleriyle ödemesi mümkün değildir. Kuruluşun 2018 yılı kısa vadeli borçlanması 592 milyon lira iken 2019 yılında yapılan bir yıllık kısa vadeli borçlanması ise 1 milyar 500 milyon lira olmuştur. 1,5 milyar liralık borcun kaynağı ise tam olarak izah edilememektedir. KİT Komisyonunda "Bu kadar büyük miktardaki borcun nasıl yapıldığını ve kaynağının ne olduğunu araştıralım." diyoruz ama, maalesef, iktidar milletvekillerinin oylarıyla taleplerimiz reddediliyor. (CHP sıralarından alkışlar) Ancak hiç kimsenin şüphesi olmasın, Millet İttifakı iktidarında bu usulsüzlüklerin kaynağını teker teker çıkartacağız ve sorumlular adalet önünde hesap vermekten kaçamayacak. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, zarar eden ya da büyük bir borcun içinde olan tek kamu iktisadi kuruluşu Et ve Süt Kurumu değil; BOTAŞ, ÇAYKUR gibi birçok KİT borca batık ve büyük zarar içinde. İşin ilginç de KİT'lerde meydana gelen büyük zararların neredeyse tamamı tek adam rejimi uygulanmaya başladıktan sonra oluşan zararlardır. Bu da şunu gösteriyor: Tek adam rejimi bu ülkeye, halkımıza ve kuruluşlarımıza yapılmış en büyük kötülüktür. (CHP sıralarından alkışlar) Et ve Süt Kurumu ve diğer KİT'lerimizin fahiş zararlardan kurtulup yeniden kâr eden kurumlar hâline gelmeleri çok basittir. Bunun yolu derhâl erken seçimdir, çözümü ise Millet İttifakı'nın iktidarında ve parlamenter rejimdir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sayın milletvekilleri, biraz da bölgem Amasya'dan bir konuyla ilgili bahsetmek istiyorum. Amasya ili merkez ilçeye bağlı Büyükkızılcıca, Aksalur, Karaköprü, Dadı ve Sevinçer köylerindeki domates seraları, ocak ayında yağın yoğun kar nedeniyle iskeletlerinin uçması ya da naylonlarının kesilmesi sebepleriyle kullanılamayacak biçimde zarar görmüştür. Bu bölge, Türkiye'nin en önemli sera domatesi yetiştiren bölgelerinden biridir. Bölgede 6 bin dekar sera bulunmaktadır. Kar yağışı neticesinde 4 bin dekardan fazla sera kullanılamayacak duruma gelmiştir; 2 bin dekarlık sera tamamen uçmuş, 2 bin dekar seranın ise naylonları zarar görmüştür. Bu zarar tamamen görülen bir zarardır ve kullanılmaları mümkün değildir. 1 dekar seranın yeniden yapım maliyeti 180 bin TL ile 200 bin TL arası olmaktadır. Naylonun metresi ise 60 TL'dir. Bölgenin gördüğü zarar ise toplam sera miktarının yüzde 75'inden fazladır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA TUNCER (Devamla) – Sayın Başkanım, on saniye...

BAŞKAN – Sayın Tuncer, böyle bir...

MUSTAFA TUNCER (Devamla) – Ama bu çok önemli bizim Amasya için Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Bir karar efendim, Grup Başkan Vekillerinin kararıdır.

MUSTAFA TUNCER (Devamla) – Sera Amasya için önemli...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Afetle ilgili konuşuyor Başkanım. Büyük bir afet var Amasya'da.

BAŞKAN – Buyurun efendim, buyurun.

MUSTAFA TUNCER (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İlgili kurumların yapmış olduğu zarar tespitinde çıkan rakam 420 milyon lira civarındadır. 2021 yılının kurak geçmiş olması nedeniyle çiftçinin ettiği zarar da dikkate alındığında, kar yağışı nedeniyle oluşan zararları üreticinin karşılama imkânı ve ekonomik gücü yoktur. Ayrıca, bu seraların 2022 yılında domates üretiminde kullanılabilmesi için mart ayı içerisinde yeniden yapıp tamamlanması gerekmektedir, aksi takdirde ülkemiz yaklaşık 1 milyon ton domates üretimini feda etmiş olacak. Bu durum domates fiyatlarına ve ülke ekonomisine doğrudan etki yapacaktır. Kaldı ki domates fidesi bağlantılarını yapıp bedelini nakit, çek ve senetle ödeyen üreticilerimiz bu yönden zarara uğrayacaklardır. Bu nedenle, bahsettiğim Amasya'nın köylerinin acilen afet

bölgesi ilan edilmesi ve seraların derhâl yapımına başlanılması kaçınılmazdır diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen Milliyetçi Hareket Partisi Grubu Adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın İbrahim Özyavuz.

Buyurunuz Sayın Özyavuz. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA İBRAHİM ÖZYAVUZ (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına 25 sıra sayılı Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi hakkında söz almış bulunmaktayım. Sizi ve ekranları başında bizi izleyen aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Ticari ilişkiler, savaşlar ve doğal felaketler sonucu çıkan göçmen sorunları, insan hakları ihlalleri, bulaşıcı hastalıklarla mücadele, iklim değişikliği, bilimsel ve teknolojik gelişmeler, güvenlik sorunları ve terörist faaliyetler tüm ülkeleri eşit oranlarda olmasa da birbirine bağımlı hâle getirmiştir. Osmanlı arşivlerine baktığımızda, 1700'lerden itibaren Brezilya ile Osmanlı arasında belli bir diplomatik ilişki hacmi olduğu görülmektedir. Dönemin Brezilya İmparatoru 2 kez İstanbul'a gelmiş ve Osmanlı topraklarını ilgiyle ziyaret etmiştir. Brezilya'yla ikili siyasi ilişkilerimiz 1927 yılında Roma'da dostluk antlaşmasının imzalanmasıyla başlamış olup son dönemde önemli bir ivme kazanmıştır. Coğrafi uzaklık ve iki ülkenin dış politika önceliklerinin farklı olması nedeniyle 20'nci yüzyıl boyunca istenilen seviyeye ulaşamayan ikili ilişkiler son yıllarda kayda değer bir gelişme göstermiştir. Günümüzde bölgesel liderlikleri konusunda iddialı olan Türkiye ve Brezilya'nın uluslararası platformlarda daha aktif olmaya çalışmaları son derece umut vericidir.

Türkiye ile Brezilya arasında gelişmekte olan ilişkilere katkıda bulunmak gayesiyle, hava trafiğiyle ilgili ulusal mevzuata uyulmak şartıyla iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasının ve iki ülke arasındaki ekonomi, kültür, turizm alanlarındaki iş birliğinin daha ileri bir düzeye getirilmesinin amaçlandığı anlaşılmaktadır. Söz konusu anlaşma, iki ülke arasındaki ekonomi, kültür ve turizm alanlarındaki iş birliğinin daha ileri bir düzeye getirilmesini sağlaması bakımından faydalı bulunmaktadır.

Türkiye'nin, aralarında Brezilya, Meksika, Arjantin ve Kolombiya'nın da bulunduğu bölgedeki 18 ülkeyle imzaladığı ticari ve ekonomik iş birliği anlaşmaları çerçevesinde karma ekonomik komisyon için gerekli hukuki altyapı oluşturulmuştur. Bölge ülkeleriyle serbest ticaret anlaşması müzakereleri devam etmektedir. Türkiye'nin Latin Amerika ve Karayipler bölgesinden en fazla ithalat gerçekleştirdiği ülkeler arasında 3,5 milyon dolarla Brezilya yer almaktadır. Brezilya, Güney Amerika'da ticaret hacmimizin en yüksek olduğu ülkedir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki kanun teklifini Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak olumlu bulduğumuzu belirtir ve her 2 ülke ticareti açısından da hayırlı olmasını dilerim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Şanlıurfa başta olmak üzere, bölgemizin çeşitli illerinden 1 milyona yakın insanımız ülkemizin birçok iline mevsimlik tarım işçisi olarak çalışmaya gitmektedir. Bu insanlarımız, ülke ekonomisine katkı sağlamak amacıyla her yıl ilkbahar aylarında yediden yetmişe yollara düşmektedir; bu yolculuklarda kimi zaman trafik kazalarında can verirken gittikleri yerlerde ise çok zor şartlarda yaşam mücadelesi vermektedirler. Eli nasırlı, vatan sevdalısı mevsimlik tarım işçilerimiz, maalesef, gittikleri yerde temel ihtiyaçları olan elektrik, su, banyo, tuvalet gibi ihtiyaçlardan yoksun olarak üretim çarkını döndürmeye çalışmaktadırlar. Özellikle eğitim öğretim aşamasında çocukları olan bu insanlarımız eğitime ilgili çok büyük sıkıntı yaşamakta ve taşınmalı eğitime ihtiyaç duymaktadırlar; bu çocuklarımızın çalıştıkları yerlere en yakın okullara devlet eliyle taşınmaları gereklidir. Tarım işçilerimizin çalıştığı illerde ve ilçelerde elektrik, su, tuvalet, banyo gibi temel ihtiyaçlarının valilikler ve belediyeler tarafından karşılanması da gerekmektedir.

Tarımda artan girdiler nedeniyle çiftçimizin ekin ekmeme tehlikesiyle karşı karşıya olduğu bugünlerde, bazı ürünlerin ekim alanlarının ciddi olarak azalacağı tahmin edilmektedir. Bu giderlerin en önemli unsurlarından biri de elektrik faturalarıdır. Elektrik enerjisiyle sulama yapan çiftçimize gelen yüksek elektrik faturaları da ayrıca sorun olmaya devam etmektedir. Çiftçimizin üretim çarkını sürdürmesi ve nefes alabilmesi için elektrik borçlarının yapılandırılarak taksitler şeklinde ödenmesinin yolu açılarak çiftçilerimize destek olunmalıdır.

Şanlıurfa'mızda toprak, tarım reformundan yıllık taksitli ödemelerle arazi alan vatandaşlarımız, hayat şartlarının ağırlığı ve tarım girdilerinin de artmasıyla birlikte bu taksitleri aksatmış ve ödeyemez duruma gelmiştir. Bankalardan, ipotek veremediklerinden kredi alma imkânı da olmayan bu kardeşlerimizin borçlarının faizleri silinerek taksitlendirilmesi gereklidir. Tarım Bakanımızın bu konuyu çözmek için adım atacağını umuyorum.

Yine, Türkiye genelinde, baktığımızda, açık sulama sisteminde su kaybı, aşırı sulamanın yol açtığı hastalıklar tarımsal girdilerin yükselmesine sebep olmaktadır. Bu sorun, modern sulama imkânlarıyla minimize edilebilir. Bunun için de kapalı sulama sistemine, yağmurlama ve damlama sistemlerine geçiş sağlanması hem su tasarrufu sağlayacak hem de tarım girdilerinde azalma sağlamış olacaktır.

Sözlerime son verirken yüce Türk milletini ve kıymetli Meclisi saygı ve sevgilerimle selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde de söz isteyen yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük'ün 145'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

4'üncü sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 55) (x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 55 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE TUNUS CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KÜLTÜR MERKEZLERİNİN KURULUŞU, İŞLEYİŞİ VE FAALİYETLERİ HAKKINDA ANLAŞMADA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR NOTALARIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşma'da değişiklik yapılmasına dair "Notalar"ın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1'inci madde üzerinde söz isteyen Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Mehmet Taytak.

Buyurunuz Sayın Taytak. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye-Tunus arasında kültür merkezlerinin kuruluşuna dair kanun teklifi hakkında Milliyetçi Hareket Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi ve aziz Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye-Tunus ilişkileri tarih ve kültürden kaynaklanan dostluk bağlarıyla geçmişten günümüze kadar sürmektedir. 1574 yılında Osmanlı Devleti'nin Akdeniz'deki hâkimiyetinin artmasıyla topraklarına kattığı Tunus, Türk milletini bir dost, bir kurtarıcı ve kardeş bir millet olarak karşılamıştır. Üç yüz yedi yıl boyunca Osmanlı himayesinde kalan Tunus, Osmanlı Devleti'nin zayıflamasından sonra, başta Fransa olmak üzere Batılı emperyalistlerin istilasına uğramıştır. Gabon, Senegal ve Tunus gibi Afrika ülkelerinde Fransızlar insanları yalnızca öldürmekle kalmamış, geride kalanları da din değiştirmeye zorlamışlardır. Geçtiğimiz yüzyıl boyunca halkları Müslüman olan bu ülkelerde insanlar zorla Hristiyan yapılmıştır. Zalim Batı, Fas'ı, Tunus'u ve Cezayir'i işgal ederken 1,5 milyon Müslüman'ı da katletmiştir. Batı'nın ve özellikle Fransa'nın Afrika'ya uyguladığı soykırımlar, katliamlar uluslararası kamuoyunda vicdanı rahatsız etmeye devam etmektedir. Bu bağlamda, Osmanlı Dönemi'nde ülkenin emperyalist ülkelere karşı verdiği direnişi temsil eden ay yıldızlı bayrak, Türk milletinin Tunus'a bıraktığı miras olarak bugüne kadar gelmiştir.

Afrika'ya açılım politikamız ülkemizin çok boyutlu dış politikasının önemli bir parçasıdır. Karşılıklı olarak tarihsel ve kültürel bağlarımızın bulunduğu, şehitlerimizin var olduğu Afrika, o topraklarda yaşayanların Türk milletine ve Türk devletine karşı olumlu ve güvenli yaklaşımları bizleri ziyadesiyle memnun etmektedir. Ülkeler arasında kurulan kültür merkezleri, o ülkenin tarihini, kültürünü ve sanatını tanıtmak, bununla ilgili bilgi ve belgeleri dünyanın önüne sürmek ve sunmak, dil, kültür ve sanat alanlarında eğitim almak, yurt dışında hizmet vermek, diğer ülkelerle kültürel alışverişini ve dostluklarını artırmak amacıyla yapılmaktadır ve bu amaçla kurulmuştur. Tunus'ta bulunan, Türkiye Cumhuriyeti devletine bağlı olarak faaliyet gösteren Yunus Emre Enstitüsü aracılığıyla Türk kültürünü ve Türk sanatını tanıtmak için birçok etkinlik düzenlenmekte, ulusal ve uluslararası düzeyde ülkemiz temsil edilmektedir. Türkçe dil eğitimleri, Türk-Tunus ortak mirası faaliyetleri gibi çalışmalarla, Türk dilinin ön plana çıkarıldığı birçok konferans ve paneller Türk-Tunus kardeşliği pekiştirilmektedir.

Türkiye-Tunus arasında büyük bir ortak medeniyet vardır. O topraklarda şehitlerimiz vardır. Anadolu'nun binlerce evladı Afrika topraklarını korumak için can vermiştir, şehit düşmüştür. Türk-Tunus arasındaki kültürler bağ çok güçlüdür. Kültürel anlamda bu bağın daha çok güçlenmesi, geliştirilmesi açısından Tunus Kültür Merkezi'nin ülkemizde açılması önem arz etmektedir. Türkiye'nin Afrika ülkelerine yaklaşımı, kıtada kapsamlı ve eşit ortaklığı esas alan, saygın bir anlayıştır ve Afrika halklarının tüm ilkeleriyle örtüşmektedir.

Değerli milletvekilleri, Türkiye ve Tunus arasında 2021 yılında 1 milyar dolarlık ihracat rakamlarını aşan ticaret hacmimizin daha da artacağına olan inancımız tamdır. Türkiye, Tunus'a maddi ve lojistik destekler vererek bu iki ülke arasındaki ilişkiyi stratejik bir düzeye yükseltmiştir. Tunus son zamanlarda Türk yatırımcılar için önemli bir saha hâline gelmiştir, Tunus'ta faaliyet gösteren birçok Türk şirketi bulunmaktadır. Afrika'nın en nitelikli iş gücüne sahip olmasıyla Avrupa pazarını hedefleyen Tunus'un her yıl büyüyen ekonomisinde de Türkiye önemli bir partner olarak yerini almıştır. Pandemi dönemini ekonomik büyümeyle kapatan birkaç ülke arasında yer alan Türkiye, 2022 yılında da daha büyük hedeflere aynı inanç ve kararlılıkla yürümektedir. Sağlık Bakanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı koordinasyonlarında hazırlanan Covid-19 aşısı, tespit kiti, solunum cihazı, maske, dezenfektan ve steril eldivenler Batı'nın birbirinin maskesine çöktüğü dönemlerde Türkiye Cumhuriyeti tarafından Tunus makamlarına teslim edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, Tunus, Türk milletinin gönül coğrafyasında bulunan kadim ve dost bir ülkedir. Tunus Cumhurbaşkanı Habib Burgiba'nın Ulu Önder'imiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk için ifade ettiği şu sözler hafızalarımızda yerini almıştır: "Tunus milleti, bugün, yüzyıllık bağlarıyla bağlı bulunduğu kardeş ve soylu Türk milletiyle, Mustafa Kemal'in unutulmaz anısını canlandırmak ve saygıyla anmak üzere hürmetkâr bir düşünce içerisinde birleşmektedir. Onun sahada, savaş meydanlarında büyük asker olduğunu tespit ettikten sonra, her şeyin tamamen kaybolduğu düşünülen bir anda milletinden ümidini kesmeyi ve yenilgiyi kabul etmeyi şiddetle reddeden, Allah'ın seçtiği büyük insanı anıyoruz. Onun ölmez eseri, egemenliklerini elde etmiş milletlerin kaderlerine hükmedenler için ışıklı bir örnek ve bir ilham kaynağı olarak kalacaktır."

Değerli milletvekilleri, emperyalist güçlerin tarihteki bu katliamları devam ettiği aşikârken dikkatlerinizi Kuzey Afrika'dan Kafkaslara, Azerbaycan'ın Dağlık Karabağ bölgesine, Hocalı'ya çekmek istiyorum. Bundan tam otuz yıl önce, Ermeni güçleri, 1992 yılının 25 Şubatı 26 Şubata bağlayan gecesinde, Hocalı kasabasında, Azerbaycan resmî kaynaklarına göre 83 çocuk, 106 kadın ve 70'ten fazla yaşlı olmak üzere toplam 613 soydaşımızı şehit etmiş, 487 kişiyi ağır yaralamıştır; bu olay tarihte kara bir leke olarak yerini almıştır. 26 Şubat 1992'de çocukların başlarının taşlarla ezildiği, hamile kadınların karınlarının acımasızca deşildiği, semada dalga dalga feryatların yükseldiği Hocalı'yı unutmadık, unutturmayacağız. Bilge liderimiz, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin ifade ettiği gibi, inanıyorum ki Dağlık Karabağ'ın bütünüyle hak sahibi Azerbaycan'a geçeceği dönem gelecek. Başta Hocalı olmak üzere ecdat yadigarı vatan toprakları Türk milletinin emanetine mutlaka tevdi edilecektir çünkü Hocalı Türk'tür, Dağlık Karabağ Türk'tür; bu topraklar Türk'ün ebedî yurdudur. (MHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Bu tarihî gerçeği hiçbir zalim emel, hiçbir muhasım çevre değiştiremeyecek, yürüyen kervana taş koyamayacaktır. Bir kere kalkan bayrak asla inmeyecektir, ezanlarımız susmayacaktır, vatanımız bölünmeyecektir, mukadderatımız yıkılmayacaktır.

(x) 55 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Sözlerime son verirken Genel Kurulu ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (MHP, AK PARTİ ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Şahıslar adına Adana Milletvekili Sayın Orhan Sümer.

Buyurunuz Sayın Sümer. (CHP sıralarından alkışlar)

ORHAN SÜMER (Adana) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Uluslararası anlaşmalarda ülkemizin çıkarları doğrultusunda her türlü anlaşmaya destek verdiğimizizi belirtir Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Değerli milletvekilleri, iktidar ne kadar aksini iddia etse de Türkiye büyük bir ekonomik kriz yaşıyor. Bu ekonomik krizin sorumlusu da bizzat saray iktidarı ve tek adam rejimidir. Krizi yaratanlar ne yazık ki çözüm üretmezler. Bugün, Türkiye'nin her ilinden mutfaktaki ateşle feryatlar yükseliyor; esnaflarımız faturalardan, işletmeler girdi maliyetlerinden, emeklilerimiz hayat pahalılığından, nakliyeciler akaryakıt fiyatlarından, öğrenciler sınav ücretlerinden ve burslardan şikâyet ediyor. Yani Türkiye'de yediden yetmişe herkes fakirleşiyor, bir tek saray ve çevresi zenginleşiyor. "İtibardan tasarruf olmaz." diyenler vatandaşların ne durumda olduğunu düşünmeden lüks içinde yaşamaya devam ediyor. (CHP sıralarından alkışlar) Sarayın şatafatlı hayatının faturasını 84 milyon vatandaşımız da ödemek zorunda kalıyor.

Değerli milletvekilleri, bu yüce Meclis çatısı altında pazardan atık sebze ve meyve toplayan vatandaşlarımızın olduğunu, zamlardan sonra on binlerce lira gelen elektrik faturalarını, şehirlerin en işlek caddelerinde kırk yıllık esnafların dükkânlarının ya kiralık ya satılık durumda olduğunu anlattık ama maalesef, kimse anlamıyor. Bu tablolar Türkiye'nin yirmi yıllık AKP iktidarının eseridir. Bir tarafta oğlunun beslenme çantasına ekmek koyamayan baba varken diğer tarafta oğlunun gemiciklerinin sayısını bilmeyen babaların olduğu Türkiye'yi Türkiye halkı unutmaz. (CHP sıralarından alkışlar) Türkiye'nin mutlaka tarımsal kalkınma modeline geçmesi gerekir. Limonun, narenciyenin dalında kaldığı, buğdayın Avrupa'dan ithal edildiği bir düzen kimin işine yaşıyor? Tabii ki saray ve şürekâsının.

Değerli milletvekilleri, bizler "Bu milletin parasını heba etmeyin. Lüksten, şatafattan vazgeçin." dedikçe iktidar bildiğini okuyama devam ediyor. Adana'nın en değerli arazisine, şehrin tam ortasındaki stadyum arazimize millet bahçesi yapılacağı açıklandı, bu ekonomik krizde ihalesi yapıldı, Adana Millet Bahçesi tam 43 milyon liraya ihale edildi. İhaleyi alan şirketin büyük bir çoğunluğunun kamu kaynaklı olduğu, daha önce Erzurum'da yaptığı iş nedeniyle devleti 11 milyon lira zarara uğrattığı ve zararı karşılamadığı...

Değerli arkadaşlar, Adana'da millet bahçesi yapılacak alana en uçuk, en gösterişli projeyi bile uygulasanız 10 milyon liradan daha fazla masraf çıkması mümkün değil. Aynı iş tam 4,5 kat fazla bedelle ihale ediliyor, ihaleyi alan şirketle ilgili soru işaretleri ortaya çıkarılıyor ama Hükûmet ve yetkililerinden tek ses çıkmıyor. Yazık değil mi? Günah değil mi? Adana'da yatırım yapılacaksa, 40 küsur milyon lira harcanacaksa para aktarılması lazım, Adanalı esnaflara, yatırımcıya, üreticiye girdi maliyeti olarak fayda sağlanması lazım. Varsa yoksa rant, beton anlayışının sonuçlarını hep birlikte görüyoruz. Adana'yı, tarım başkenti olarak tanımlarız; çiftçilerin diyarı, toprağından bereket fışkıran memleket olarak anlatırız. Artık bu topraklarda ürün yetişmiyor değerli arkadaşlar. Niye mi? Çiftçimiz gübre atamıyor, traktörüne mazot alamıyor. Saraydan açıklama geldi, "Gübre fiyatlarında yüzde 12 indirim yapılacak." denildi, "Gübrenin torbası 230 liradan 200 liraya düşecek." denildi ama Cumhurbaşkanının açıklamasına rağmen Toprak Mahsulleri Ofisi gübrede sadece 10 lira indirim yaptı. Bu şartlar altında çiftçi toprağını nasıl ekecek?

Değerli milletvekilleri, Anadolu'da bir tabir vardır "Yokluk oyunu bozar." derler. Türkiye'nin içinde bulunduğu ekonomik şartların bozulması ve yoksulluğun artması her geçen gün alıştığımız toplumsal yapıyı da bozmaya başladı. Adana'da maalesef uyuşturucuya erişim yaşı 12'ye düşmüştür. Ortaokul çağındaki çocuklarımız uyuşturucu illetinin pençesine düşüyor. Bu durumda, Adana için ekonomik nedenler haricinde, yanlış Suriye mülteci politikasının etkilerinin de olduğu kesindir.

Ayrıca, yine, Adana Kozan'da bölünmüş yol projesi on beş yıldır yapılmayı bekliyor. Cumhurbaşkanlığı yatırım programına göre 59 kilometrelik yol için 301 milyon lira ayrılmış, bugüne kadar 105 milyon lira harcanmış; 2022 yılı içerisinde ayrılan tutar sadece 7 milyon lira yani Kozan yolu bu sene de hizmete geçmeyecek. Yol yapımında övünen iktidar, iş Adana'ya gelince ne hikmetse "Var." demesine rağmen bir türlü bitirmeyi beceremiyor.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarının yirmi senedir ülkeyi adım adım sürüklediği uçurumdan nasıl çıkaracağını Cumhuriyet Halk Partisi kadroları çok iyi biliyor.

Sandığın milletimizin önüne geldiği ilk seçimde 84 milyonu yeniden aydınlık Türkiye'ye kavuşturacağımızın sözünü veriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sağ olun Başkanım. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sinop Milletvekili Sayın Barış Karadeniz.

Buyurunuz Sayın Karadeniz. (CHP sıralarından alkışlar)

BARIŞ KARADENİZ (Sinop) – Sayın Divan, değerli milletvekilleri; Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Uluslararası anlaşmalarda ülkemiz lehine olan her şeye olumlu cevabı veriz ama bir de Türkiye'de anlaşmanız gereken bazı yerler var, ilk başta bunlarla da bir anlaşmanız lazım, bunlar balıkçılar. Geçen, buradaki konuşmamda her şeyi anlattım, o gün bugündür hiçbir şey değişmiyor; tekrar, tekrar, tekrar -Genel Başkanımızın "tekrarın gücü" dediği- size de anlatacağım bunları.

Öncelikle Sayın Genel Başkanımıza buradan teşekkürümü iletmek istiyorum. İktidarınızda kuramadığınız -her balıkçıya sorduğunuz "Türkiye'de ne lazım?" dediğinizde cevabını da aldığınız- balıkçılık ve denizcilik üzerine bir bakanlık kurulacak. Sayın Genel Başkanımıza sonsuz teşekkür ediyorum bunun sözünü bütün balıkçılara verdiği için. (CHP sıralarından alkışlar)

Geçen sene bugün mazot 4 TL'ydi balıkçıya, bugün 14 TL. Birçok balıkçı kontağı kapattı, sezonu kapattı, gitti, evinde oturuyor, perişan. Burada bir ah var, bunu dikkate alın derim.

Alımlar hep dışa bağımlı; balıkçıların şu anda bütün alımları dolar bazında, euro bazında. Türk parası değer kaybettikçe balıkçılar erimeye başladı, balıkçılar eridikçe de artık denize çıkamaz oldu. Bu balıkçıların seslerine kulak verin, çok önemli. Kurun bakanlığı, size teşekkür etmeyi de biliriz ama yapın, yapmazsanız çok yakında biz bunu başaracağız.

Evet, ağ fiyatları; geçen sene ağ fiyatları 60 TL'ydi, bu sene 140 TL; 80 lira olan ağ fiyatı 200 TL; köpük fiyatları geçen sene 7 TL'ydi, bugün 15 TL. Nasıl çıkacak balıkçı bu işin içinden?

Evet, bazı önerilerimiz var: Bölgesel balıkçılığa geçin. Türkiye'de her kanun her denizde, her alanda işlemez; Karadeniz ile Ege, Marmara ile Akdeniz birbirinden farklıdır. Bölgesel balıkçılığa ihtiyacımız var.

Bir de sintine ve evsel atıkların atılması için kırk sekiz saatte bir... 12 kişinin üzerinde çalışan tekneler diyorsunuz ki: "Kırk sekiz saatte bir sintinenizi boşaltın." E, limanlarınızda boşaltacak yeriniz yok ki. Bir altyapıyı yapın, ondan sonra bu Sahil Güvenliğin baskısını, cezasını üzerinizden çekin. Sahil Güvenlik nereye boşaltıyor sintinesini, onu da sormak lazım.

Evet, limanlarımız sıkıntıda, limanlarımız başka yerlere devrediliyor, balıkçıların elinden alınıyor; çok önemli bir konu. Limanlar balıkçılarındır, balıkçı limanları. Burayı es geçmeyin derim.

Evet, demirleme alanları farklılaştı, artık el değiştirmeye, yer değiştirmeye başladı; balıkçılarımız bu konuda sıkıntılı.

Kıyı balıkçılarımıza sesleniyorum... Kıyı balıkçılarımız Türkiye’de zor şartlarda çocuk okutmaya, ev geçindirmeye çalışıyor ama teknesini boyayacak, ağını alacak. Sinop’ta bir balıkçıya sordum, 5 litre mazot alacak parası kalmamış. Biraz destek lazım, biraz bakmanız lazım etrafınıza, balıkçının ne olduğuna bir bakmanız lazım.

Evet, bir de balıkçı bu sene para kazanamadı, Ziraat Bankasına borçları var; borçlandırdınız ama ödeyemeyecek. Ne yapacaksınız? Elinden teknesini mi alacaksınız? Öteleyin, yeniden yapılandırın, kredilendirin, bir şey yapın. Sesimizi dinleyin lütfen, rica ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, balıkçılarımızın Sosyal Güvenlik Yasası’yla ilgili sıkıntısı var. Sosyal Güvenlik Kurumunun balıkçıların tayfalarıyla ilgili yeniden bir yenileme yapması lazım. Balıkçının cumartesi, pazarı olmaz; hava dört gün eser, cumartesi hava esmez, balığa çıkar. Bunları yeniden düzeltmemiz lazım, yoksa çok kişi bu konuda mağdur oluyor sevgili arkadaşlarım.

“Karadeniz Ekonomik İşbirliği” denilen bir şey var, uluslararası anlaşma yapıyoruz ya, Karadeniz ülkeleri var. Bir ülkede ağ boyu farklı, balığı tutma boyu farklı; bir ülkede farklı, bir ülkede farklı. Gelin hep beraber bu ülkeleri birleştirelim, Karadeniz’deki balığı da eşitleyelim, hep beraber kurtaralım, bu da çok basit bir şey.

Bir de orkinos kotasıyla ilgili adil dağılım bekliyoruz. Bu da çok önemli bir konu. Türkiye’de balıkçılığa sahip çıkan, Türkiye’de hiç konuşulmayan bir konuyu Cumhuriyet Halk Partisi ve Millet İttifakı dile getirdi. Az önce milletvekillerimizle konuştuk, verilen sözlerin hepsinin arkasındayız. (CHP sıralarından alkışlar)

Ben Sinopluyum, balıkçı kentinin, kasabasının milletvekiliyim. Memleketimde de birçok balıkçı var, her gittiğimde bunları dile getiriyorlar. Artık anlatmaktan yorulduk ama anlayana kadar devam edeceğiz. Sayın Başkanım, lütfen bunlara dikkat edin. Balıkçımız mağdur, balıkçımız sıkıntılı. Meslek adına bir tanımı bile yok; balıkçı nedir, mesleği yok, tanımı yok; serbest meslek mi, nedir? Ama Türkiye’de buradan aile geçindiren, çoluk çocuk geçindiren birçok kişi var.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tüm balıkçılara da selam ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1’inci madde kabul edilmiştir.

2’nci maddeyi okutuyorum.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2’nci madde üzerinde söz isteyen yok.

2’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2’nci madde kabul edilmiştir.

3’üncü maddeyi okutuyorum.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3’üncü madde üzerinde söz isteyen yok.

3’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3’üncü madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamayı İç Tüzük’ün 145’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bırakıyorum.

5’inci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 31) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Yerde.

Komisyon raporu 31 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen yok.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1’inci maddeyi okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE BELARUS CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14 Şubat 2018 tarihinde Minsk’te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – 1’inci madde üzerinde söz isteyen, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Abdurrahman Başkan.

Buyurunuz Sayın Başkan. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA ABDURRAHMAN BAŞKAN (Antalya) – Sayın Başkan, Gazi Meclisimizin kıymetli vekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; ülkemiz köklü dostluk ve kardeşlik bağlarımızın bulunduğu Belarus’un bağımsızlığını tanıyan ilk ülke olmuş ve 25 Mart 1992 tarihinde ilk diplomatik ilişkilerini kurmaya başlamıştır. Belarus’la ilişkilerimiz yapıcı, diyalog odaklı bir temelde, olumlu mecrada ilerlemektedir. Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması anlaşmalarının ana amacı, beraberinde yalnızca sermaye değil, aynı zamanda teknoloji yönetim becerisi, uluslararası pazarlara giriş imkânını da getiren doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını taraf ülkeler arasında teşvik etmek ve ilgili ülkenin hukuk düzeni içinde bu yatırımların korunmasını sağlamaktır. Bu nedenle ülkemiz müteşebbis ve sermayesinin dış ülkelere açılması, aynı zamanda yabancı yatırım ve ileri teknolojinin ülkemize gelmesi yoluyla ekonomimizin küreselleşen dünya ekonomisi içinde etkin bir şekilde yer alması genel ekonomi politikamızın ana hedefleri arasındadır. Ülkemizde yapılan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının korunması ve daha fazla yabancı sermaye girişinin özendirilmesi için yatırım ve ticaret ilişkilerimizin yoğun olduğu veya bu ilişkilerin gelişmesine yönelik potansiyele sahip olduğu düşünülen ülkelere yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması anlaşmalarının imzalanmasına 1962 yılında başlanmıştır. Ülkemizin sermaye ihraç eder hâle gelmesiyle bu süreç hızlandırılmış ve bugüne kadar 104 ülkeyle, anılan anlaşmaların imzalanmış olması son derece önemlidir.

Kıymetli milletvekilleri, Değerli Başkan; bu itibarla 14 Şubat 2018 tarihinde Minsk’te imzalanan Belarus Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma’nın temel esasları şu şekilde

^(x) 31 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

olmuştur: Anlaşmaya taraf ülke sınırları içinde gerçekleştirilen yabancı sermayeli yatırımların ve ilgili faaliyetlerin tabi olacağı muameleyi belirleyerek ekonomik iş birliği için uygun koşullar yaratmak. Türkiye ve Belarus'la yabancı yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme yönünde tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirmek. Her iki ülkede taraf ülke yatırımlarıyla ev sahibi devlet arasında yatırımlarla ilgili çıkabilecek ihtilafların çözüm yollarını tespit etmek. Her iki ülkenin yatırımcılarının elde ettiği kârların ve diğer gelirlerin gecikme olmaksızın transfer edilmesini güvence altına almak ve daha istikrarlı bir yatırım ortamının teminini öngören bu anlaşmayla birlikte iki ülke arasındaki sermaye akışında artış gerçekleşmesi beklenmektedir. Bu anlaşma yatırımcılara ekonomik ve yasal güvence verirken ilgili ülkelere yine herhangi bir yük getirmemektedir. 14 Şubat 2018 tarihinde imzalanan söz konusu anlaşma yürürlüğe girdiği tarihte iki ülke arasında 8 Ağustos 1995 tarihinde imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ve Belarus Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma yürürlükten kalkacaktır.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; 14 Şubat 2018 tarihinde imzalanan anlaşma, 8 Ağustos 1995 tarihli anlaşmadan temel olarak şu noktalarda farklılıklar içermektedir: "Yatırım" terimi, uzun süreli ekonomik ilişkiler kurmak amacıyla iş faaliyetleriyle bağlantılı olarak yapılacak doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını kapsayacak ve böylelikle kısa süreli ve spekülatif nitelikteki portföy yatırımlarını dışarıda bırakacak şekilde tanımlanmıştır. Ev sahibi ülke tarafından diğer akit taraf yatırımcılarının yatırımlarına uygulanacak "millî muamele" ilkesinin gayrimenkul edimine ilişkin olarak uygulanmasını zorunlu kılmayan istisna hükmü eklenmiştir. Anlaşmanın, uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin hükümlerinde uluslararası tahkim mekanizmasına başvurulmasına ilişkin istisnalar da getirilmiştir. Söz konusu istisnalar uyarınca yalnız yabancı sermayeyle ilgili yürürlükteki mevzuat çerçevesinde izin verilmiş ve fiilen yatırım faaliyeti başlamış olan yatırımlardan kaynaklanan uyuşmazlıklar uluslararası tahkime götürülebilecektir. En çok gözetilen "ulus muamelesi" ilkesinin yatırımcı-devlet uyuşmazlık çözümü, usul ve mekanizmaları açısından uygulanacağı da hükme bağlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Belarus Cumhuriyeti ile Türkiye Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın 14 Şubat 2018 tarihinde Minsk'te imzalandığı, anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle 1995 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın yerini alacağı, 1995 tarihli anlaşmanın yenilenmesinin, zaman içinde gerçekleştirilen değişikliklerin geçmiş tarihli anlaşmalara yansıtılması gereğini teminen tarafımızın isteğiyle gündeme geldiği ve Türkiye ile Belarus arasında akdedilen anlaşmanın taraf ülkelerin sınırları içinde gerçekleştirilen yabancı sermayeli yatırımların ve ilgili faaliyetlerin tabi tutulacağı muameleyi belirleyecek ve ekonomik iş birliği için elverişli koşulların oluşturulmasını amaçlayacaktır.

Anlaşmanın bir diğer hedefinde ise Türkiye ve Belarus'taki yabancı yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme bakımından tabi olacağı muameleye ve sahip olduğu haklara açıklık getirilmesi olduğu, söz konusu anlaşmayla taraf ülkelerde özel teşebbüs ile devlet arasında yatırımlar hususunda doğabilecek ihtilaflara ilişkin çözüm yollarının tespit edilmesinin de öngörüldüğü, daha istikrarlı bir yatırım ortamının oluşturulmasını sağlayacak bu anlaşma sayesinde iki ülke arasında sermaye akışının artmasının beklendiği, anlaşmanın yatırımlara ekonomik ve yasal güvence verirken diğer ilgili ülkelere ilave bir yük getirmediği de ifade edilmiştir.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; konuşmama son vermeden önce, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin ifade ettiği "Başkalarının ağzına bakmıyoruz, ağızımızdan ne çıkacağına baktırıyoruz. Uluslararası ilişkilerde ne kalıcı düşmanlıklar vardır ne sürekli dostluklar vardır. Partimiz, dış politika esasını bölgemizde ve dünyamızda barışı sürekli kılmak ve uluslararası iş birliğini genişletmek olarak amaçlamış ancak bunun teslimiyetçilik olmayacağını önemle vurgulamıştır." sözlerini bir kez daha yüce Meclisin kürsüsünde hatırlatarak görüşmekte olduğumuz anlaşmaya Milliyetçi Hareket Partimiz olarak olumlu oy vereceğimizi beyan ediyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde söz isteyen yok.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – 3'üncü madde üzerinde söz isteyen yok.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın Gergerlioğlu, bir talebiniz vardı, buyurunuz efendim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Çorum Cezaevinde kadın koğuşlarındaki dolapların erkek görevliler tarafından arandığına ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çorum Cezaevinde kadın koğuşlarında içinde kadın iç çamaşırlarının bulunduğu dolapların erkek görevliler tarafından arandığını açıklamıştım, Adalet Bakanlığı bunu yalanladı. Önceden de çıplak aramayla ilgili iddialarımı yalanlamışlardı ama gerçek çıkmıştı. Meclis İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ile Keskin Cezaevine gittiğimde de kadın mahpuslar yine aynı dolapların erkek görevliler tarafından arandığını belirtmişti.

Ben buradan Sayın Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'a sesleniyorum: Adil, etkin bir soruşturma yapın, kadın mahpusları dinleyin, "Ömer Bey'in dediğinin eksigi var, fazlası yok." diyen o kadın mahpusları dinleyin, kamera görüntülerini izleyin, bu skandalı gerçekleştirenler hakkında etkin bir soruşturma yürütün.

VIII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

5.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belarus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 31) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın ve bugün yapılacak diğer açık oylamaların elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içerisinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Bu açıklama, bugün yapılacak diğer açık oylamalar için de geçerlidir.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)
BAŞKAN – 31 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

Kullanılan oy sayısı	:297
Kabul	:287
Ret	:10 (x)

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin

Kâtip Üye
Abdurrahman Tutdere
Adıyaman”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Şimdi, İç Tüzük’ün 145’inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca oturumun sonuna bıraktığımız açık oylamaları yapacağız.
187 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylamasına başlıyoruz.

1.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1947) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 187) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 187 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

Kullanılan oy sayısı	:290
Kabul	:280
Ret	:10 (x)

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin

Kâtip Üye
Abdurrahman Tutdere
Adıyaman”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

243 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylamasına başlıyoruz.

2.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2848) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 243) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 243 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylama sonucu:

Kullanılan oy sayısı	:294
Kabul	:284
Ret	:10 (x)

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin

Kâtip Üye
Abdurrahman Tutdere
Adıyaman”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

25 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylamasına başlıyoruz.

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Brezilya Federatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1197) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 25) (Devam)

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 25 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylama sonucu:

Kullanılan oy sayısı	:297
Kabul	:287
Ret	:10 (x)

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin

Kâtip Üye
Abdurrahman Tutdere
Adıyaman”

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

55 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin açık oylamasına başlıyoruz.

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 55) (Devam)

-
- (x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.
(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.
(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.
(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

BAŞKAN – Oylama için bir dakika süre veriyorum ve oylama işlemini başlatıyorum.
(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – 55 sıra sayılı Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

Kullanılan oy sayısı	:293
Kabul	:258
Ret	:35 (x)

Kâtip Üye
Şeyhmus Dinçel
Mardin

Kâtip Üye
Abdurrahman Tutdere
Adıyaman

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

178 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

6.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 178)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

169 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

7.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2370) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 169)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 24 Şubat 2022 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.03

^(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.